

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

VÁLLALATIRÁNYÍTÁS MELLÉKLETTEL

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP | WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU | XVII. ÉVFOLYAM 44. SZÁM | 2002. OKTÓBER 29. | ÁRA: 295 FORINT



GPRS

A GPRS ismertsége néhány változás egybeesésének köszönhető 14. oldal



Merevlemez...

Az első külső merevlemez kézi számítógépekhez 16. oldal



Meváltásra várva

Vajon meddig betegeskedik még a távközlés? 18. oldal



Térkép helyett...

Repülőgépekről is lehet érdekes felvételeket készíteni 26. oldal

Záróra Fehérváron

Az IBM november 30-ával megszünteti magyarországi merevlemezgyártását, s bezárja 1994-ben létesített székesfehérvári üzemét – jelentette be Dieter Münk, az IBM Storage Products Technology európai gyártásért felelős alelnöke.

A múlt héten ismertett döntéssel – amelyről Norbert Wolpert, az IBM Storage Products Kft. német ügyvezetője Medgyessy Péter miniszterelnököt is értesítette – 3700 dolgozó munkaviszonya szűnik meg. Az amerikai óriáséég a merevlemez-meghajtók piacán tapasztalható kereslet- visszaeséssel indokolta a drasztikus lépést; ehhez hasonló leépítést Székesfehérvár a Videoton 1992-es átszervezése óta nem élt meg. Az IBM legutóbb nyáron jelentett be karcsúsítást, akkor „mindössze” 1000 ember elbocsátását tervezték szeptember végéig; az üzem bezárásáról szó sem esett.

Az utcára tett 3700 munkavállalóbból 2100 az IBM állományában van, míg 1600 fő költözött munkakeről. Ez utóbbiak visszakérülnek eredeti munkahelyükre, a Videoton Mechatronika Kft.-hez, a többség helyzete viszont bizonytalan, mivel sokukat az IBM az ország távoli, munkanélküliség sújtotta megyéiből toborozta. Waryvasovszky Tihamér, Székesfehérvár újraválasztott polgár-

mestere ugyanakkor kijelentette: a város már tárgyal egy multinacionális céggel, amely csaknem 1000 elbocsátott dolgozót akar foglalkoztatni. A munkaügyi központ adatai szerint egyébként mintegy 2500 be nem töltött állás van Fejér megyében.

Az IBM az érdek-képviselői szervekkel együttműködve dolgozik az elbocsátások feltételrendszerén, s a munkavállalók pénzügyi támogatásától a munkahelyteremtés elősegítéséig mindent megtesz azért, hogy megkönnyítse a leépítésekkel eredő nehézségeket – áll a

hivatalos közleményben. A cég azt is hangsúlyozta, hogy a döntésnek nincs köze a magyarországi gyártás minőségéhez, a magyar kollégák tudásához és hozzáállásához vagy a magyar gazdasághoz. A székesfehérvári gyár teljesítménye és az itt gyártott minőség mindig is világszínvonalú volt. Kizárólag a világméretű mutatók és gazdasági viszonyok vezették az IBM-et döntése meghozatalában. Az európai leépítést indokolja az is, hogy a gyártás nagy része, illetve a beszállítók zöme Ázsiában talál-

(Folytatás a 6. oldalon)

Gyenge PC-eladások

Az IDC most közzétett jelentése szerint gyenge növekedés mutatkozott az asztali számítógépek európai, afrikai és közkeleti piacán a harmadik negyedében. Az előzetesen közzétett adatok szerint az EMEA-térség PC-forgalma várhatóan 3,3 százalékkal több lesz, mint a 2001-es év azonos időszakában volt. A piac helyzete láthatóan javul, hiszen 2001 harmadik negyedében még 9,4 százalékos volt a csökkenés az előző év hasonló időszakához képest.

A jelentés szerint a vállalati felhasználók továbbra is óvatosak; csak a legszükségesebb fejlesztéseket végzik el

a vállalati informatikai rendszerekben. Ezek a számítógép-vásárlások, valamint a kis- és közepes vállalkozások által vásárolt új konfigurációk azonban enyhe forgalomnövekedést eredményeztek.

Az otthoni felhasználók vásárlási szokásai is változóban vannak, mivel egyre több mobilszámítógépet vesznek. Az asztali PC-k forgalma is növekedett, amit elősegített a szállítók agresszív árcsökkentési stratégiája; ezt leginkább az iskolai szezon kezdetei lehetett tapasztalni. A noteszgépek piacán figyelemre méltó a növekedés.

(Folytatás a 6. oldalon)

SZÁZNÁL TÖBB informatikai szakember arra kereste a választ a CLAS-SYS Informatikai Kft. államigazgatási alkalmazások üzletága október 17-i konferenciáján, hogy rendelkezésre állnak-e ma Magyarországon megfelelő számítástechnikai megoldások a megnövekedett közigazgatási feladatok ellátására, s ha igen, hogyan lehet ezeket alkalmazni. (Államigazgatás... • Folytatás a 6. oldalon)

KÖZEL EGY HÓNAPPAL az OTP-dírekt – más néven Westel Mobilbank – bevezetése után a várakozásokat meghaladó mértékű terhelést mérnek az alkalmazást futtató kiszolgálón – tájékoztattak a megoldás kialakításában termékszállítással és egyedi fejlesztéssel részt vevő, valamint rendszerintegrátori feladatokat ellátó Ericsson Magyarországnál.

(Lehel... • Folytatás a 4. oldalon)

AZ INTEL CORPORATION 2 milliárd dolláros beruházzal tovább bővíti az új-mexikói Rio Ranchóban működő gyártóüzemét. A Fab 11X névre keresztelt új egység az Intel 0,13 mikrométeres eljárásával, 300 milliméteres szeletekből gyárt majd mikroprocesszorokat.

(Újabb... • Folytatás a 4. oldalon)

ROADSHOW-N mutatta be a Samsung SDS Europe Bizentro elnevezésű ERP-szoftverét. A programot a cég kimondottan kis- és közepes méretű gyártóvállalatok számára tervezték. A Samsung SDS úgy véli, hogy a szoftveripar sok résztvevője rosszul ítélte meg a kis- és középvállalatok valódi igényeit. A szoftvercégek sok esetben olyan újracsoportosított csomagokat kínálnak, amelyek leginkább nagyméretű rendszerekhez alkalmasak.

(Munkatársunktól)



Éld át velünk Te is az ADSL nyújtotta élményt!

;-)

Csak szelvény a nyújtásban, az új az ADSL szolgáltatás! A képre kattintva a honlapunkra.



Már **belépési díj nélkül** száguldhatsz a neten, a hagyományos internet eléréshez képest **akár 7-szer gyorsabban!**

■ Egyéni
10 800 Ft/hó
0 Ft belépési díj
Csak magánszemélyek részére

■ Családi
11 800 Ft/hó
0 Ft belépési díj

Nézd csak drágám, fantasztikus, amióta használom, addig vagyok a neten amíg csak akarok, és az e-mailben érkezett szüreti fotókat is végre gyorsan le tudom tölteni.

[1] 412 20 01 www.enternet.hu

enternet
INTERNET MINDENHOL

43011



CW-Számítástechnika TOP 50

A hazai IT-piac legjelentősebb cégeit bemutató kiadvány cégdatokkal, tendenciákkal és előrejelzésekkel, október 31-től az újságárusoknál!

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Információ első kézből



ERP – több, mint a részek összege

A nagy cégekben két olyan terület van, amely rendkívül bonyolult az embernek, alig tudja kézben tartani: a bérszámfejtés és a termelési folyamatok ütemezése, nyomon követése. Ezeknek a feladatoknak a megkönnyítésére fejlesztették ki a mai ERP-rendszerek őseinek tekinthető programokat. Az ERP-szoftvereken nemcsak ez a két gyökér ütözködik ki mind a mai napig, hanem az is, hogy ebből a kettőből melyikre támaszkodnak inkább. Még napjaink integrált csomagjairól is tudni lehet, hogy mi a fő erősségük: a pénzügy-számvitel-kontrolling, vagy a termelés és a logisztika segítése.

Melléklet I. oldal.

A kis okos

Három óra folyamatos beszédidőt, 90 óra készületi időt, továbbá médiaállományok tárolására alkalmas SD (Secure Digital) memóriakártyát ígérnek mindazok a mobiltelefon-gyártók, amelyek nemsokára az amerikai piacra dobják a Microsoft web alapú Smartphone szoftverével ellátott készüléküket.

A redmond-i cég már egy sor szolgáltatóval és gyártóval partnerségre lépett.

szt.hu/cikkek/msphone



TARTALOM 44. HÉT

AKTUÁLIS

4

TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

10

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

18

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM

22

4 CALL CENTER KONTRA PÁPIRHEGYEK

A Magic eContact megoldása kompatibilis a régebbi rendszerekkel, s bonyolultabb feladatokat is megold (BARABÁS BALÁZS)

4 MODULÁRIS MEGOLDÁSOK

A Tenovis-megoldástornyok megfelelnek a nagy-, közepes és kisvállalati igényeknek is (MALLÁSZ JUDIT)

5 KITÜNTETÉSEK A MINISZTERIUMTÓL

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

5 PUHATOLÓZÓK

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

5 IVSZ-SÁROK

INTEGRÁLTAL, OLCSÓBBAN (MALLÁSZ JUDIT)

5 SZOLGÁLTATÁS, PIAC

(MÁRTONFFY ATTILA)

7 MINDENT A SZEMNEK, MINDENT

A FÜLNEK! (KRIZSÁN GYÖRGY)

7 TÖBBSZÖRÖS VÉDELEM SZÜKSÉGES

(BARABÁS BALÁZS)

8 ÉLESEDŐ VERSENY

A HÁLÓZATI TERMÉKEK PIACÁN

Wojciech Glownia, a 3Com kelet-európai igazgatója nyilatkozik (BARABÁS BALÁZS)

9 VÉLEMÉNY

ÜTKERESÉS

Pontosan mire is használjuk mobilkészülékeinket a jövőben? (MALLÁSZ JUDIT)

9 ÖRÖMTELEN ZENE

(BARABÁS BALÁZS)

9 BEVÁRÁSOL A VODAFONE

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

9 DIGITÁLIS MAMMOGRÁFOK

(MUNKATÁRSUNKTÓL)

10 LOVE ME DO AVAGY ÉLET A REVO UTÁN

A kegyesített és jobbélre szenderült Revo utódját keresi a szerző, amely nem egyszerű feladat, hiába van számos mobilkészülék a piacon (VÁNCSEA ISTVÁN)

13 DIÓHÉJBAN

A MEMÓRIA (CSÓRIÁN SÁNDOR)

14 GPRS

Kipróbáltuk mindhárom hazai mobilszolgáltató GPRS-szolgáltatását, erről szóló tapasztalatait írja le a szerző (MAKK ATTILA)

16 NEC: SZUPERZÁMÍTÓGÉP REKORDOKKAL

MEREVLEMEZ PDA-KHOZ BIZTONSÁG A LAPKÁN ÚJ ÉLETRE KELNEK A NAGYGÉPEK (IDG NEWS SERVICE)

17 HANG, AMI ÖSSZEKÖT

EGYSÉGES GYORSÜZENŐ ALKALMAZÁSOKAT! (IDG NEWS SERVICE)

18 MEGVÁLTSÁRA VÁRVA

A távközlési válság szinte a világ minden sarkában felüt a fejét, s amikor az egyik helyen már kilábalnának a dágványból, egy másik helyen nyomban dagadni kezd (BENDE MAGDOLNA)

20 ADATKEZELÉS KÉZI PC-N

(MÁRTONFFY ATTILA)

21 ÍRD ALÁ TÖBBSZÖR!

Elektronikus leveleinket úgy tehetjük illetéktelenek számára elolvashatatlanná, hogy digitálisan aláírjuk azokat – többször is, ha akarjuk (MÁRTONFFY ATTILA)

22 HIROETŐI BAROMÉTER

A Szilícium-völgy óriás hirdetőtáblái az IT-ipar lassú ébredését jelzik

JÓ NEGYEDÉVET ZÁRT A NOKIA

A ZIP VISSZATÉR

TELEPÍTÉS UTÁN ELFELEJTENDŐ

(IDG NEWS SERVICE)

24 MILYEN A SZÁMÍTÓGÉPES SZÖVEGELÉS?

Mára az informatika rányomta bélyegét a hétköznapi nyelvre (BALÁZS GÉZA)

25 AKIK ÉLETRE HÍVTÁK: RALPH SZYGENDA

A General Motors informatikai igazgatója orvosként gondolkodik, de technológusként cselekszik – igen eredményesen (BEN WORTHEN)

26 TÉRKÉP HELYETT FÉNYKÉP

Nemrég jelent meg a Budapest légi felvételeiből összeállított fotóalbum (FÜLÖP VIKTOR)

MELLÉKLET I–XII

VÁLLALATIRÁNYÍTÁS

Áttekintjük az ERP-kinálót, illetve a vállalatirányítási szoftverek fejlődését. Kitérünk ugyanakkor a hozzáfejlesztés és a felügyelet problémáira is, s nem tévesztjük szem elől a kis- és középvállalati szektor igényeit sem.

Az IBM Storage árbevétele 2000-ben meghaladta a 660 milliárd forintot, s ezzel az eredménnyel az ország harmadik legnagyobb forgalmú cégeként jegyzik a fehérvári gyárat, exportörként pedig az Audi után a második helyen áll. ... 1995-ös alapítás óta az IBM 250 millió dollárt ruházott be a székesfehérvári gyárba, ahol jelenleg több mint 46 ezer négyzetméteren 7000 ember dolgozik.

Lehet, hogy beválik?

(Folytatás az 1. oldalról)

Mint arról korábban beszámoltunk, a Westel ügyfelei mobiltelefonjukról SMS-ek küldésével és WAP-on keresztül kezdeményezhetnek pénzügyi tranzakciókat, azaz az információkerésen túl aktív pénzügyi műveleteket is lebonyolíthatnak.

Nagy Gergely, az Ericsson Magyarország üzletág-igazgatója elmondta: az Ericsson saját, mobilbiztonságot megvalósító termékkel, egyedi igény szerinti fejlesztéssel, illetve a különböző gyártók termékeinek integrálásával olyan, a banki műveleteknél kiemelt fontosságú feladatokkal is foglalkozott, mint például a titkosítási programok vagy a digitális aláírást lehetővé tevő algoritmusok.



A megoldás egyébként teljesen nyílt platformra épül, azaz független a mobil-infrastruktúra gyártójától.

MALLÁSZ JUDIT

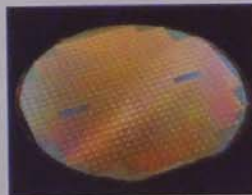
+online: www.szit.hu/cikkek/otpdirekt
www.szit.hu/cikkek/penzugymet

Újabb milliárdok chipgyártásra

(Folytatás az 1. oldalról)

Az üzem 2003-ban fog átállni a 90 nanométeres eljárás alkalmazására. Paul Otellini, az Intel elnöke és üzemeltetési vezérigazgató-helyettese szerint a bővítés összhangban áll a cég hagyományos meggyőződésével, amelynek értelmében különösen nehéz gazdasági viszonyok között érdemes új termékekbe és gyártási módszerekbe befektetni. A számítástechnikai és kommunikációs eszközök konvergenciája nyomán egyre nagyobb igény jelentkezik a sokféle képességgel felruházott, összetett alkatrészek iránt. Az új létesítmény segítségével az Intel meg tud felelni ennek az igénynek. A 300 milliméteres szeletek és a 90 nanométeres eljárás ötvöztetésével alacsonyabb költségszint mellett több lapka állítható elő, mint a jelenlegi

(200 milliméteres) technológia esetében. A 300 milliméteres szelet teljes szilíciumfelülete több mint kétszerese a 200-asnál megszokottnak, az ebből előállítható számítógépes lapkák mennyisége pedig a korábban jellemző érték 240 százaléka. A 300 milliméteres technológián alapuló gyártási eljárás környezetvédelmi szempontból is jelentős előnyöket ígér. A Fab 11X egy lapkára jutó víz-igénye és emissziós szintje is alacsonyabb lesz a többi gyárra jellemzőnél. A víz- és vegyi anyag-felhasználás hatékonysága növekszik. A Fab 11X 48



százalékkal kevesebb illékony szerves vegyületet bocsát ki, és mintegy 42, illetve 40 százalékkal kevesebb tisztított vizet és energiát használ, mint a 200 milliméteres technológiával dolgozó üzemek.

(Munkatársunktól)

Moduláris megoldások

Már Magyarországon is elérhető a Tenovis (korábban Bosch) alközpontokra épülő megoldástornának minden eleme, hangzott el a Robert Bosch Kft. távközlési és biztonságtechnikai üzletágának sajtótájékoztatóján. A németországi gyártó termékével egyaránt kielégíthetők a kis-, a közepes és a nagyvállalatok igényei.

Ebben a megoldástornóban kiemelt helyet kap az IP-telefonia, bár a Bosch nem tekinti az IP-t mindenhatósnak – hangsúlyozta Földházi Csaba, az üzletág vezetője. Az IP alapú megoldásokat a hagyományos telefonrendszerek kiegészítéseként alkalmazzák ott, ahol arra szükség van. Fontos eleme a toronynak a call center. Magyarországon kétfős fejlesztő-

csapat foglalkozik a call centerekkel, és végzi el a szükséges testreszabásokat.

A Robert Bosch Kft. a Tenovis termékek kizárólagos magyarországi forgalmazója. Meglehetősen ritka a hazai piacon, hogy egy cég együtt kezelje a távközlési és a biztonságtechnikai üzletágat; a Bosch Kft.-nél ez így történik.

Az üzletág összértéke 35 fő, tavalyi összes árbevétele 2 milliárd forint körül volt. A kft. a közelmúltban külföldre is nyitott; megkezdte a romániai, a szerbiai és a beloruszai értékesítéseket.

MALLÁSZ JUDIT

+online: www.szit.hu/cikkek/wobiscom
www.szit.hu/cikkek/torganalizis

Call center kontra papírhegyek

A telefonos marketing a banki szolgáltatások bővítésének és javításának egyik legfontosabb eszköze, ezért a rendszert folyamatosan korszerűsíteni kell – hangzott el a Magic Software keddi szakmai beszélgetésén. Mészáros Sándorné, az Inter-Európa Bank Call Center vezetője elmondta, a pénzügyintézetnek korábban már volt automatizált call centere a beérkező hívásokra, ám a kimenőket papír alapú megoldással végezték. Ez azt jelenti, hogy minden telefonos kampánynál az ügyfelek vála-

szait papírra rögzítették; sok volt a hibalehetőség és hosszú volt a feldolgozási idő.

A Magic által szállított eContact megoldás kompaiibilis a beérkező hívásokat kiszolgáló korábbi rendszerrel, és lényegesen egyszerűbb és megbízhatóbb nála. Az eContacttal nemcsak olyan feladatokat lehet elvégezni, mint például az adatbázis-korrigálás, számlatörténet gyors megjelenítése, automatikus társasítás, hanem jóval bonyolultabbakat is. Lehetővé teszi például a részletesebb kam-

pány felépítését, több variációval, attól függően, hogy milyen lehetséges válaszokat adhat a meglévő vagy potenciális ügyfél. A szoftver modulárisan bővíthető. Így például az Inter-Európa Bank eddig az alapmodult, valamint a telemarketing és a forgatókönyv-modulokat vásárolta meg. A rendszer azóta megbízhatóan működik; ehhez hozzátartozik az is, hogy a Magic Software teljes körű technikai támogatást adott – mondta Mészáros Sándorné.

BARABÁS BALÁZS



Megjelent az InterBase 7!

A Borland InterBase 7 egy nagy teljesítményű, keresztplatformos beágyazható adatbázis

Pontos működésére felhasználók milliói számíthatnak világszerte. Üzembehelyezése egyszerű, automatikus helyreállítási rendszere és minimális fenntartási

költsége pedig az elosztott alkalmazások számára egy rendkívül jól alkalmazható adatbázissá teszi. Multiproceszor-támogatása és kifinomult architektúrája nagy lehetőségeket rejt el több konkurens felhasználóval rendelkező nagy teljesítményű, kritikus alkalmazásoknak. Nagy teljesítményével, könnyű használhatóságával, a Windows/Linux/Solaris platformok támogatásával és Borland Delphi, Kylix valamint több más fejlesztői környezethez szoros integrációjának köszönhetően az InterBase adatbázis kitűnő választás mind a fejlesztők, mind az alacsony költségvetésből gazdálkodó vállalatok számára.

www.borland.hu

TELEFONÁLJUNK
www.borland.hu/interbase

AVAGY
www.borland.hu/interbase

LEHET
www.borland.hu/interbase

AVAGY
www.borland.hu/interbase

BORLAND
www.borland.hu

1-800-354-3540
1-800-354-3540
1-800-354-3540
1-800-354-3540

billionton
Notebook és palatop kiegészítők specialista

USB Bluetooth csatlakozó

7 méretű GPS kártya

USB/Firewire HDD ház

Thumb LAN USB 10/100 hálózati kártya

8000-100-1000
www.billionton.hu

Kitüntetések a minisztériumtól

Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter az 1956. évi forradalom évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen kitüntetésekkel adta át az informatika és a hírközlés területén végzett kimagaslóan eredményes szakmai munka elismeréséül. „A magyar hírközlésért” szakmai érmet adományozott a miniszter:

Surányi Jánosnak, a Budapest-vidéki Postaigazgatóság gazdasági igazgató-helyettesének a közlekedés és postaügy területén végzett közel négy évtizedes kiemelkedő gazdasági munkássága, vezetői tevékenysége elismeréseként, nyugdíjalományba vonulása alkalmából.

Nagy Jolántának, a Matáv Rt. központvezetőjének a Matáv ISDN értékesítési és létesítési folyamatok tervezéséért, az idő alapú számlázás bevezetéséért, illetve az Axelero külön leányvállalatba szervezése kapcsán az ügyfélszolgálati rendszer és a számlázást végző rendszer átalakításáért.

Pintér Istvánnak, a Hírközlési Felügyelet munkatársának a

zártcélú távközlési hálózatokkal kapcsolatos szabályozás előkészítésében, tervezésében és végrehajtásában, valamint a védelmi célú adatnyilvántartó informatikai rendszer létrehozásának és működésének kialakításában végzett tevékenységéért.

Ugyancsak „A magyar hírközlésért” szakmai érmet kapta a minisztérium eredményes működésének megkezdése ér-

dekében végzett kiemelkedő tevékenységükért **Battistig György**, a távközlési és szabályozási főosztály munkatársa és **Esztó Péter**, a távközlési és szabályozási főosztály főosztályvezető-helyettese.

A minisztérium az informatikában végzett kimagaslóan értékes szakmai munka elismeréséül ebben az évben megalapította „A magyar informatikáért” szakmai érmet. **Idén Csapódi Csaba**, a minisztérium EU-integrációs és szabályozási főcsoport főcsoportfőnöke, **Gergely Tamás**, a stratégiai főosztály külső munkatársa, **Dombi Gábor**, az Infórum főtűkára, **Gáspár Mária**, a Teleház Szövetség elnöke, **Z. Karvalies László**, az Információs Társadalom és Trendkutató Központ igazgatója, a Műegyetem információ- és tudásmenedzsment tanszékének docense kapta.

(Munkatársunktól)

Puhatolózók

Külföldi pénzügyi befektetők jártak **Kovács Kálmán** informatikai és hírközlési miniszternél. **Craig Bucher**, az AIG Global Investment igazgatója és **Timothy S. Green**, a GMT Communications Partners Limited igazgatója tájékoztatta a minisztert: a magyar távközlési szektor a látszólagos nehézségek ellenére vonzó a külföldi pénzügyi befektetői köröknek.

(Munkatársunktól)

Integráltan, olcsóbban

A Mol-Gáz Kereskedelmi Kft. bérelt vonali hálózattal kapcsolta össze – költségei csökkentése érdekében – szolnoki központját, valamint 12 regionális települést. Hét végpont csak adatokat továbbít a hálózaton, hat telephely pedig az adatforgalom mellett a telefonforgalmat is a bérelt vonalakon bonyolítja le.

A rendszert – amely tehát bizonyos szakaszain integráltan kezeli a hang- és adatforgalmat, azaz VoIP technológiát is alkalmaz – a Motorola berendezéseivel az Euronet Rt. építette ki. A megoldás keretovábbító (frame relay) szolgáltatáson alapul. Lényege, hogy a távközlési szolgáltatóval kötött megállapodás szerint a sávszélesség – az igényekhez igazodva – egy megadott legkisebb és legnagyobb érték között mozoghat (dinamikus sávszélesség-szabályozás). Ezáltal lehetővé válik, hogy a bérelt vonalon egy időben egy, kettő vagy akár több beszélgetés, illetve azzal párhuzamosan

adatátvitel is folyjon. Természetesen arra is mód van, hogy a felhasználó meghatározza: a hang- vagy az adatforgalom, netán egy bizonyos adatfajta (például a számlázási információ) továbbítása élvezzen előbbséget a hálózaton.

A bérelt vonali összeköttetések tartalékként ISDN-vonalak szolgálnak.

Az előzetes számítások szerint a mintegy 16 millió forintos beruházás – a távközlési költségek csökkenésének köszönhetően – legfeljebb két év alatt megtérül.

További előny, hogy a költségek a korábbiaknál tervezhetőbbé válnak, hiszen a telephelyek közötti beszédforgalom zöme fix költségű alakul.

A rendszer megvalósítása két hónapot vett igénybe. A Mol-Gáz tervezi, hogy az új hálózatra építve központi, ügyfélszolgálati feladatokat ellátó contact centert vezet be.

MALLÁSZ JUDIT

IVSZ-SAROK

ÚJ GAZDASÁG KONFERENCIA MISKOLCON (2002. NOVEMBER 5.)

Szövetségünk regionális konferenciáinak; következő állomása Miskolc lesz. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara támogatásával, november 5-én délután 14 és 16 óra között tartjuk a vidéki kis- és középvállalkozóknak rendezett előadás-sorozat következő konferenciáját. Ezzel az IVSZ igazodik az EU lisszaboni Európa Tanács Ülésén elhangzottakhoz, melynek a közösségi vállalkozásfejlesztési politikai (2001–2005) programja egybeesik szövetségünk elképzeléseivel. A fő hangsúly az új üzleti megoldások kidolgozásán, a piaci részek feltárásán, illetve az innováció és az új technológiák felhasználásán alapuló tájékoztató jellegű tudáshalmaz közzétételén van.

IVSZ-VÁMÓR KFT. KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az IVSZ tájékoztatja tagvállalatait arról, hogy a szövetség kibővítette szerepkörét: a tagvállalatok által importált termékek piaci helyzetének védelme érdekében összehasonlító érték kiadására tett javaslatot a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságának. Az IVSZ összehasonlító érték kidolgozási rendszeréhez eddig három cég csatlakozott (HP, Canon, OKI System); a rendszer a tagvállalatoknak azzal az előnnyel jár, hogy az adott termék importja során a vámhatóság figyeli az importőrök számát: 20 százalékot meghaladó eltérés esetén minden esetben vámértékvizsgálatot kezdeményez, 50 százalékot meghaladó eltérés esetén elvetheti az importőr által bevallott vámértéket.



Papírból és festékből nagyszerű dolgokat alkotunk

Baráth Sándor, papírmanócsa. Ezt az életnagyságot levél hullámkartonra vártva ragasztott tölgyfa és nyers ragasztóanyagból formázta meg. A papírmanócsa súlya mindössze 20 kilogramm. Mi a Lexmarknál ugyanerre törekedünk: hogy papírból és festékből marvellő dolgokat alkotunk.

Mert ez kitűnő szórólélelünk...



LEXMARK
Precision for printing ideas.

Záróra Fehérváron

(Folytatás az 1. oldalról)

ható. A lépés ugyanakkor nem érinti az IBM egyéb magyarországi vállalkozásait, azaz a váci gyártóegységet, az újonnan alakult két gazdasági társaságot: az IBM Global Services Kft.-t és az IBM Service Company Kft.-t, valamint az 1936-ban alapított IBM Magyarországi Kft.-t.

Az IBM azt is tagadja, hogy a fehérvári gyár bezárása azért következett volna be, mert a cég a merevlemez-üzletágát új, a Hitachi által vezetett cégbe szervezte át. A visszaeső igények miatt az IBM – a Hitachitól függetlenül is – kénytelen lenne csökkenteni gyártási kapacitását.

Mint ismert, az IBM ez év júniusában közös vállalatba vonta össze merevlemezgyártó részlegeit. Az új cégben a japán vállalatnak többségi – 70 százalékos – tulajdonrésze van, és három év után a maradék 30 százalék is a tulajdonába kerül. A Hitachi mintegy 2 milliárd

Az IBM Storage Products Kft. bevétele



dollárt fizet az IBM-nek, és ezért az összegért hozzájut a merevlemezekkel kapcsolatos szellemi tulajdonhoz is. A vállalatnak mintegy 24 ezer dolgozója lesz; ebből 18 ezer jön az IBM-ből és 6 ezer a Hitachitól. A 2003-as pénzügyi évben 5 milliárd dolláros forgalomra számítanak, s ezt 2006-ra 7 milliárd dol-

lárta akarják növelni. Az IBM Storage Products Kft. a hatodik legnagyobb magyar vállalat: a társaság 2001-ben 543 milliárd forint árbevételt ért el a 2000-ben elkönyvelt 632 milliárd után; a tavalyi forgalomból 200 milliárdot a székesfehérvári gyár hozott az IBM-nek. A cég 2000-ben adózás előtti eredmény tekin-

tetében ugyancsak hatodik volt, 12 milliárd forinttal.

Az IBM Storage exportja adta a teljes magyar export hat százalékát, a fehérvári gyár bezárásával viszont hazánk exportteljesítménye 200 milliárd forinttal csökken.

MÁRTONFFY ATTILA

Államigazgatás és informatika

(Folytatás az 1. oldalról)

Jelenleg egy átlagos államigazgatási szervezet több száz jelentést készít havonta. Nem ritka, hogy a rutinfeladatok elvégzésére a munkaidő 70–80 százalékát is fel kell használni a nem megfelelő alkalmazások használata miatt, ami egyre nagyobb adatfeldolgozási terhet jelent, miközben újabb és újabb szakhatósági, adatszolgáltatási jelentéseket kell összeállítani. Természetesen ezeknek a jelentéseknek konzisztensnek és pontosnak kell lenniük – fejtejté ki Horváth Tibor, a CLASSYS Kft. szakértője.

Az intézményi adatvagyon kezelésére épülő, és az üzleti életben már használatos vezetői döntéstámogató rendszereknek meg kell jelenniük a közigazgatási intézményekben is, hiszen egyre specia-

(Munkatársunktól)

AZ ADATTÁRHÁZAK VÁLTOZÁSA 2002-BEN

1. Növekvő méret
2. Adatpiacok egyesítése
3. Ügyfeladatok integrációja
4. Szállítók egyesülése
5. Az alkalmazás-integrációs és adatbázis-kezelő eszközök konvergenciája
6. Gyors válaszidejű döntéstámogatás
7. A strukturálatlan információk mennyiségének növekedése
8. Az adatminőség javításának növekvő fontossága
9. Az alkalmazások növekvő fontossága
10. Növekvő hangsúly a pénzügyi eredményen

Megoldás: a teljes körű integráció



KFKI
CORPORAT

A folyamatosan változó gazdasági környezet új típusú kommunikációs kihívást jelent a vállalkozások számára. A gazdaságos és versenyképes működés alapfeltétele a magas szinten szervezett információs együttműködés megteremtése, a szervezetben belül

és a szervezetek között. A megoldást a teljes körű integrációs alapú üzleti kommunikációs infrastruktúra kialakítása jelenti. Az integráció felhasználja a szervezet már meglévő alkalmazásait, átlátható, kézben tartható informatikai környezetet teremt a működéshez elengedhetetlen kommunikáció megvalósításához.

IQSOFT

INTELLIGENS SOFTWARE RT.

EPPE, INTEGRAL, OPTIMALIZÁL

91115 Budapest, Csata útja 8.
Telefon: (1) 236-6400 • Fax: (1) 236-6404
www.iqsoft.hu • e-mail: info@iqsoft.hu

TELJES KÖRŰ ÜZLETI KOMMUNIKÁCIÓ

Gyenge PC-eladások

(Folytatás az 1. oldalról)

Az EMEA-térségben továbbra is éles harc folyik a szállítók között, mert ez lehet a legígéretesebben bővülő piaci szegmens. Erre hatással lehet a vezeték nélküli eszközök elterjedése, valamint az, hogy a vállalati számítógép-leszelejtezések 2003-ra várhatóan két számjegyű piacnövekedést eredményeznek.

A piaci verseny minden szegmensben erősödik; az ehhez járuló erős árcsökkenés hatással van az értékesített eszközök számának emelkedésére, a szállítók árreszére azonban ez nem hat kedvezően.

A nyugat-európai piac öt, negatív eredményű negyedév után kezdett enyhén emelkedni, de a piaci körülmények továbbra sem lesznek egyszerűek. A német piacot az ország gyenge gazdasági eredményei sújtják, emellett a választások miatt a vállalatok a „majd meglátjuk”-stratégiát alkalmazták. Franciaországban és az Egyesült Királyságban szintén az óvatosságot jellemző volt a tavalyi évben. Az EMEA-piac vezetője az „új” HP, őt a Dell követi a sorban. A Fujitsu Siemens bevétele az Intel alapú szerverek és a noteszgépek területén fej-

lődött jelentősen, az IBM pedig a kis- és középvállalatok piacán aratótt sikereket, bár a vállalati beszerzések elmaradása a cég egészét érintette.

A magyar piac is az általános tendenciákat követte. A növekedés ugyan lassult, de a fejlődés még mindig folyamatos. A nagyvállalati szegmens stagnálását az okozza, hogy elmaradtak – elsősorban a világgazdasági helyzet miatt – a nagy projektek. A magyar vállalatokat ez a helyzet kevésbé érintette, hiszen nekik nem kellett a külföldi tulajdonú cégekhez hasonlóan az anyacég igényeire visszafogni fejlesztéseiket. A mobilizációknak – az árcsökkenésből adódóan – megnőtt a szerepük.

A mobilizációs gépek és az asztali számítógépek aránya folyamatosan változik a hordozható eszközök javára – a nagyvállalati, az egyéb vállalati és az otthoni felhasználók körében egyaránt. Hasonlóképpen szignifikáns a növekedés a PDA-k területén is, bár itt még a magas árak visszafogják a keresletet, így ezeket az eszközöket elsősorban vállalatok vásárolják meg.

TRAUTMANN BALÁZS

Szolgáltatás, piac

Az, hogy az új HP Magyarország első számú informatikai cége lett, elsősorban a régi HP és a Compaq szolgáltatási üzletágai egyesítésének köszönhető – hangsúlyozta Szalay Imre, a Hewlett-Packard Magyarország Szolgáltatások divíziójának igazgatója, a szervezettel bemutatott múlt heti sajtóbeszélgetésen. Ezt igazolja az a tény is, hogy míg az anyavállalat globális bevételében 17-

rációt ugyancsak Szalay Imre vezeti, az ügyféltámogatási üzletág élén Gönczi Sándor áll, a menedzselt szolgáltatások, illetve erőforrás-kihelyezési (managed services/outsourcing) egységnek Rohály Gábor a gazdája.

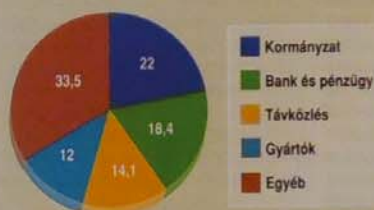
Tavaly Magyarországon az IT-szolgáltatások piaca 490 millió dollár értékű volt, s ez 9,3 százalékos növekedésnek felel meg 2000-hez viszonyítva – idézte az IDC legfrissebb adatait Komáromy Zoltán, az IDC Hungary elemzője. Ez az összeg ugyanakkor 34 százaléka a teljes hazai IT-költésnek. 2002-re az IDC szerényebb növekedési ütemet vár a tavalyinál, öt éves távlatban pedig évi 10-12 százalékos bővülés prognosztizálható.

A magyar vállalati szféra informatikai támogatása alacsonyabb szinten áll, mint nyugaton, a nyugati színvonalat csak a banki és a távközlési szektor közelíti meg. A hazai IT-szolgáltatási piacból például a kormányzat 22 százalékkal, a banki és pénzügyi szféra 18,4, a távközlés 14,1, a gyártók pedig 12 százalékkal részesednek. Ebben fontos tényezőnek számít, hogy a kormányzat 2000-től fokozta szerepét a hazai informatikai piac fellendítése érdekében. A magyar piacon az utóbbi időben konszolidáció figyelhető meg: 2001-ben a 15 legnagyobb szolgáltató 50 százalék fölé emelte részesedését.

MÁRTONFFY ATTILA

A magyar IT-szolgáltatási piac százalékos megoszlása

(A piac összértéke 490 millió dollár)



(Forrás: IDC Hungary)

20 százalékkal részesedik a szolgáltatás, addig a hazai leányvállalatnál ez az arány mintegy 30 százalék. Ezzel a HP 12 százalékos részesedéssel vezeti a hazai IT-szolgáltatási piacot. Szalay Imre szerint a divízió idei árbevétele 70 millió dollár körül alakul majd, ezen belül pedig a kormányzati szféra részesedése a tavalyi 18 százalékról 24 százalékra nő. A divízió egyébként három üzletágat ölel fel. A tanácsadási és rendszerinteg-

Többszörös védelem szükséges

Az Amerikai Kereskedelmi Képviselőt október 15-én tartotta meg idei gyűlését; a rendezvény központi témája az informatikai védelem volt. A gyűlés szervezője, a Proware több biztonsági rendszert mutatott be egyidejűleg tűzfalmegoldásokat, nyilvános kulcsú infrastruktúrát, valamint behatolásérzékelő rendszereket.

Ez utóbbiakkal kapcsolatban Horváth Zsolt, a Proware informatikai tanácsadója elmondta: noha a vállalati kémkedés 80 százaléka a cég falain belül történik, a biztonságot gyakran egyedül a tűzfal adja. Az is gyakran előfordul, hogy a rendszerek sokszor hetekkel előbb jelzik a különböző meghibásodásokat, de sen-

kinek sincs ideje átnézni a naplóállományokat. Az ehhez hasonló problémák kezelésére több megoldás is létezik, például a portscan alapú, távoli hozzáférési lehetőségeket pártázó eszközök, illetve a hálózati csomagfigyelő és támadásra ellenakciót indító alkalmazások. Ideális esetben ezeket a rendszereket együttesen telepítik a kritikus információkkal dolgozó cégeknek.

A hálózati forgalom figyelése azért is fontos, mert előfordulhat, hogy bizonyos támadási kísérletek, mint például a szolgáltatás megtagadás (Denial of Service) sosem derülnek ki – hangsúlyozta Horváth Zsolt.

BARABÁS BALÁZS

Mindent a szemnek, mindent a fülnek!

Ez a jelmondata a Millenáris Parkban megrendezett „Panasonic élménypark”-nak. A négynapos rendezvény első két napján a szakközönség és a viszonteladók nézhetik meg a bemutatót, utána pedig a nagyközönség is megcsodálhatja az itt felvonultatott legújabb Panasonic technikát.

A bemutató első termében a Forma-1 köré csoportosították a látványokat; monaci élményeket kínálnak a házimozirendszerek: szemnek és fülnek. Az érdeklődők láthatnak telefonközpont-rendszereket, GSM-telefonokat, televíziókat és a plazmakijelzőket is. A Panasonic három készüléket kínál: a boltokból már ismerős WAP-os GD 75-öt, a színes kijelzőjű GD 67-est és a hétéfőn Londonban bemutatott GD 87-est. Ez utóbbinak 65 millió szín megjelenítésére alkalmas, 132x176 képpontos színes kijelzője, MMS-tudású, beépített kamerája és a Panasonicnál szokatlan módon, infra csatolója is van.

A németországi Matsushita Electric Europe képviselője, Joachim Reinhart beszélt az európai piacon az utóbbi években tapasztalt trendekről. Elmondta, hogy a kiskereskedelmi audio- és videorendszerek fejlődése 2000-ben még 8 százalékos volt, tavalyra ez a szám már egy százalékra(!) csökkent. 2000-ben 140 millió GSM-telefon kelt el Európában, tavaly már csak 100 millió darabot tudtak értékesíteni, idén pedig az előrejelzések szerint mindössze 90 millió darab talál majd gazdára.

A Panasonic Magyarország ügyvezetője, Stark István arról számolt be, hogy cége – a riasztó adatok ellenére – az első félévben 16 százalékos növekedést ért el az előző évhez viszonyítva; ez 5356 millió forintot forgalom. A szórakoztató-elektronika ágazat 38 százalékos növekedést ért el az előző évhez viszonyítva; az idei összeforgalmuk elérheti a 13 milliárd forintot.

KRIZSÁN GYÖRGY

Tűzfal No.1.

100% biztonság
100% rendelkezésre állás
Könnyű kezelhetőség
0 Mbit/sec átviteli sebesség

Tűzfal No.2.

Alkalmazásszintű védelem
Mély protokollelemzés
IPSec VPN
Széleskörű terméktámogatás

<http://www.balabit.hu/>
info@balabit.hu
 Telefon: 06-1-371-0540



Élesedő verseny a hálózati termékek piacán

A 3Com mai helyzetéről és a piaci trendekről kérdeztük Wojciech Glowiniát, a társaság Kelet-Európa és FÁK-országok régiójáért felelős igazgatóját.

– Elégedett a 3Com magyarországi teljesítményével?

– Mindig elégedetlen vagyok (nevet). Ez része annak az álláspontunknak, hogy egy bizonyos mértékig agresszívnek kell lennünk a piacon, mindig többet kell tennünk. A magyar piac hasonló a többiekhez, vannak jó és rossz időszakai. Idén parlamenti választások voltak, és mint tudjuk, a választások mindig hatnak a piacra. Kellemes meglepetés volt számomra, hogy Magyarországon enyhébben érződött ez a hatás, mindenestre kevésbé, mint például tavaly Lengyelországban. Egészében véve úgy látom, hogy kimondottan jó a piaci részesedésünk.

– Melyek a legkeresettebb 3Com-termékek?

– Leginkább a 10/100-as kapcsolók

keresettek, például a 4400-as széria, és a nemrég bejelentett új kapcsolóink, a 4200-asok. Magyarországon más termékeink is igen népszerűek, azok például, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a hálózati szférához, és viszonylag újnak számítanak, mint az IP-telefonálval kapcsolatos megoldásaink. Ebből a szempontból Magyarország a legnyitottabb piac – a cseh vevők például sokkal konzervatívabbak, ami az új technológiák alkalmazását illeti. Tapasztalataink szerint a magyarországi ügyfelek hosszú távon gondolkodnak: úgy tűnik, felismerték, hogy néhány éven belül az analóg telefónia megszűnik az üzleti szférában, és helyét átveszi az IP alapú.

– Milyennek látja a 3Com jövőjét?

– Ragyogónak, és ezt komolyan mondom. Több érvem is van rá. Először is egy nagyon kemény átszervezési időszakon mentünk keresztül, amit két évvel ezelőtt kezdtünk el. A 3Com világszerte az első cégek között volt, amelyek évek-



Wojciech Glowina: 2003-ban megindul egy nagyon lassú növekedés

kel ezelőtt felismerték, hogy nehéz idők jönnek. Ezért idejében radikális átszervezést hajtottunk végre, és most, amikor mások még alig kezdték el a restrukturizációs intézkedéseket, mi már elkezdtünk fejlődni. Jelenleg nagyon jó a pozícióink ahhoz, hogy nagy ugrást tegyünk fölfelé, és most erre koncentrálnak. Ez azt jelenti, hogy növeljük a piaci részesedésünket, folyamatosan szállítjuk és szállítani fogjuk az új technológiákat – meg-

jegyzendő, hogy a 3Com egyértelműen vezető a szabadalmak terén. Úgy látom, hogy a következő két évben újabb szereplők fognak megjelenni a hálózati rendszerek piacán: olyan cégek is készülnek belépni erre a területre, amelyek eddig nem gyártottak hálózati elemeket; ilyenek például az HP és a Dell. A verseny sokkal keményebb lesz, és úgy vélem, hogy a 3Com felkészült erre a versenyre. Tavaly óta a bevételeink jelentősen nőttek, és többet tudunk költeni a kutatás-fejlesztésre, hogy még előgedettebbek legyenek az ügyfeleink.

– Ön szerint az IT-piac túl van a legnehezebb időszakon?

– Nos, ez az a kérdés, amire senki sem tudja a választ. Érzésem szerint 2002 a mélypont, 2003-ban pedig megindul egy nagyon lassú növekedés. Már lehet látni az első kedvező mutatókat, amelyek az amerikai piacról érkeznek – ez azért jó, mert az ottani tendenciák mindig begyűrűznek hozzánk is, némi késéssel. De egyelőre az egész európai piacon folytatódik a recesszió, és ez véleményem szerint tartani is fog az egész 2002-es naptári évben. Jövőre talán egy kicsivel jobb lesz, de nem sokkal, és nem január elsejétől.

BARABÁS BALÁZS

primusnet
telekommunikáció

1112 Budapest,
Sasadi út 170.
Tel.: 247-0327

kategóriájában kedvező áron

BÉRBE ADJUK

A KORSZERŰ TECHNOLOGIÁT

CORAL telefonalközponti rendszerek telepítése, akár tartósbérlet formájában is Integrált IP-technológiá!!!

www.primusnet.hu

radiran Telecom

Kapcsoltak és váltottak!

GIGA bps

Már egyre többen célszerűnek tartják, akik kapcsolók és velünk váltottak sebességet. Több 100 vállalkozás régi, elavult számítógép-hálózatát az X-BYTE-tal cserélte le korszerűbb informatikai hálózatra. Ezek a cégek már mindazokat az előnyöket élvezik, amelyeket csak a strukturált rendszerek nyújthatnak, és azt is tudják, hogy hálózataikra élettartam-garanciát kapnak.

A fejlődésüket már nem lassítja az adatátvitel.

Kapcsoljon és váltson velünk Ön is!

X-BYTE

1057 Budapest, Hunor u. 55.
Tel.: 436-9950, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Örömtelen zene

Mára hadihelyzet alakult ki a zenefájlok illegális terjesztése terén – jelentette ki Szabó Gergely, a Rémember együttes gitárosa az e havi net.Wednesday rendezvényen. Néhány évvel ezelőtt még jópofa dolog volt egy mp3-fájl közzététele az interneten, ma már súlyos károkat okoz mindazoknak, akik sok energiát fektetnek egy-egy zenészmű létrehozásába. Elképesztő és érthetetlen továbbá

a technikát gyártó ipar cinizmusa, amely alig lepezetten támogatja az illegális terjesztést – tette hozzá Szabó.

Ezt támasztotta alá Musinger Ágnes, a Mahasz ügyvezető igazgatója, aki elmondta: az ideai adatok 15–17 százalékos visszaesést mutatnak zenei CD-k és kazetták forgalmában, miközben jelentősen megnőtt a nyers CD-k importja. A becslések szerint ezeknek legalább a felére zenészműveket másolnak, amelyeket egyébként tömegesen lehet letölteni a különböző weboldalakról. Ráadásul a felelősségrevonás is majdnem lehetetlen, mert a szolgáltatók lehetővé teszik az anonim regisztrációt. Ormós Zoltán, a Business Software Alliance jogi képviselője viszont úgy vélte, hogy ha a zenészművek internetes terjesztése ennyire népszerű, akkor a zenészeknek és a managereknek esetleg érdemes lenne megfontolniuk azokat a lehetőségeket, amelyek ezt a tendenciát legális mederbe terelhetnék. Szabó Gergely leszögezte: nem a zenészek, hanem a jogászok feladata, hogy megoldják a helyzetet.

BARABÁS BALÁZS

Bevásárol a Vodafone

A Vodafone 6,3 milliárd euróért megvásárolja a British Telecom és az SBC Cegetel-beli részesedését, és ezzel 56 százalékos tulajdonosává válik a franciaországi mobilszolgáltatásban érdekelt cégnek. Ugyanakkor a Vodafone készpénzajánlatot tett a Vivendinek: 6,77 milliárd euróért megvásárolná 44 százalékos Cegetel-paketjét. Az ajánlat 2002. október 30-ig érvényes.

(Munkatársunktól)

Digitális mammográfok

Az Oxford University csatlakozott az IBM és az Egyesült Királyság kormánya által kezdeményezett, mellrákkutatással kapcsolatos programhoz. Ennek célja olyan számítástechnikai grid létrehozása, amellyel a mellrák korán felismerhető és diagnosztizálható, és amellyel az orvosok többet tudhatnak meg e betegség kezeléséről.

Az IBM és az Egyesült Királyság kormánya által finanszírozott 6 millió dolláros, „e-diamond” nevű projekt része

a londoni kormány által meghirdetett eScience kezdeményezésnek. A grid segítségével olyan fotóalbumot hoznak létre, amelyben a kórházak digitális formátumban tárolhatják és oszthatják meg a mammográfokat; az orvosok továbbá adatbányászatot, kutatásokat végezhetnek segítségével, illetve tanulmányozhatják, összehasonlíthatják a hasonló eseteket. A tárolt mammográfok bárholnan elérhetők.

(Munkatársunktól)

VÉLEMÉNY

Útkeresés



Mintha egy kicsinyke fény már látszana az alagút végén. Persze lehet, hogy csak érzéki csalódásról van szó. Lehet, hogy csupán a mobilszolgáltatók és a rendszertek integrátorok tárlják úgy vadonatúj

szolgáltatásaikat, hogy immár elhiszük: mobilkészülékünket a jövőben nemcsak beszélgetésre, valamint egyszerű üzenetküldésre és -fogadásra használjuk, hanem számtalan más hasznos célra is. De lehet, hogy végre tényleg elkészült néhány olyan, úgynevezett killer application, amely nélkülözhetetlen „mobil” hétköznapjainkban?

Mert mi a helyzet ma? A kis zsebkészülékeket – a mobilszolgáltatók és az eszkögyártók legnagyobb sajnálatára – bizony zömében csak beszélgetésre és egyszerű SMS-ezésre használjuk. Évekkel ezelőtt, a GSM-telefonia indulásakor talán még a bennfentek sem gondoltak ennél többre, az idők folyamán azonban kiderült: a digitális rádiótelefon-hálózatok ennél sokkal, de sokkal többre képesek. Az átviteli sebességek megnövelésével például alkalmassá tehetőek adat- és képtovábbításra. Egyre-másra lehetett olyan hangokat hallani, hogy az emberek útközben, mobiltelefonjuk segítségével barágnak majd az interneten.

Rövid idő alatt bebizonyosodott azonban, hogy szinte senki nem kíván az utcasarkon, a parányi képernyőre meredve internetoldaltakat böngészni. Még úgy sem, hogy az átviteli sebesség – a csomagkapcsolt technológiának, a GPRS-nek köszönhetően – a vezeték nélküli hálózatban átlagosan használt értékre nőtt. Hiába jött a WAP, hiába készültek különféle WAP-tartalmak, nem bizonyultak elég vonzóknak. A mobiltársaságok azonban – a piac telítődéséhez közeledve – természetesen nem adták fel a küzdelmet. Egyre gazdagodott a kínálat: a tőzsdei árfolyamok, sport hírek, meteorológiai jelentések mellett megjelentek a moziműsorok, a telefonkönyvek, a játékok – hogy csak néhányat említsünk a tartalmak közül. Mind olyanok, amelyek viszonylag kis felületen – a mobiltelefon képernyőjén – könnyen és jól olvashatóan

megjeleníthetők. Mégis, amikor felmerült a kérdés, hogy a forgalom mekkora hányada származik az adatkommunikációból, a társaságok vagy szemérmesen hallgattak, vagy néhány százalékos értékekről számoltak be.

Az utóbbi időben azonban egyre többet hallani egy másik irányvonalról. Olyan megoldásokról, amelyek révén nem információhoz jut a telefon tulajdonosa, hanem amelyek segítségével könnyen és kényelmesen tud az ország bármely pontján – de akár külföldön is – üyeket intézni. Lehetőség van például már arra, hogy WAP-os telefonnal repülőjegyet foglaljunk, utasbiztosítást kössünk, szállást vagy bérautót rendeljünk. A közelmúlt hazai újdonsága a fővárosban bevezetett mobilparkolási rendszer, amelyben a telefon gyakorlatilag a távolban lévő parkolóóra elindítására és leállítására szolgál. Vagy említhetném egyik mobiltársaságunk és az egyik hazai pénzügyi SMS alapú – tehát gyakorlatilag minden felhasználó számára

Az kötségtelen, hogy a mobiltelefon nem marad meg a hagyományos értelemben vett telefonnak.

könnyen igénybe vehető – banki szolgáltatását, amely nemcsak információkérésre, hanem aktív banki műveletek kezdeményezésére is alkalmas.

Ma még persze korai lenne biztosítani, hogy a mobilparkoláshoz, a mobilbankoláshoz hasonló megoldások lesznek a mobiltelefonja új, a szolgáltatók által olyannyira áhított, forgalomnövelő alkalmazásai. Lehet, hogy bizonyos tartalmak is széles körű érdeklődésre tartanak majd számot, de az is lehet, hogy a napjainkban egyre népszerűbb, televíziós játékokhoz kapcsolódó emelt díjas SMS-ek is a jövő egyik sikeres útját jelentik majd. Az kétségtelen, hogy a mobiltelefon nem marad meg a hagyományos értelemben vett telefonnak. Ennél már me is lényegesen több. Az azonban egyelőre bizonytalan, hogy a telefonáláson kívül pontosan mire használjuk a jövőben. Ami biztos, hogy az útkeresés óriási erővel folyik. A döntést persze mi, fogyasztók hozzuk majd meg. Egyelőre nézegetünk, válogatunk. Majd meglátjuk.

MALLÁSZ JUDIT

Kormány



E-kormány

MARGULIES
© 2002. HETIPIRIS-KERÁZ



Love Me Do avagy élet a Revo után

A szerző megismerte és megszerette a Nokia 9210i Communicator-t, majd ennek nyomán ráébredt, hogy az volna a normális, ha időnként csak kockacukrot kapnánk reggelire.

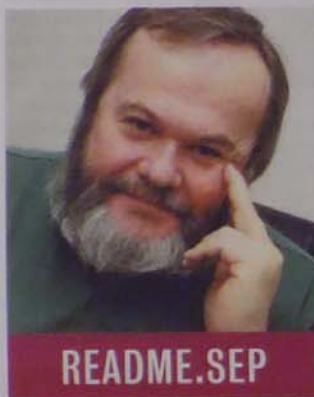
Október ötödikén kezdtem írni ezt a jegyzetet, amügy egy jeles napon, ugyanis pont negyven évvel ezelőtt jelent meg a Beatles első albuma, a Love Me Do, és ugyanezen a napon, épp ma negyven éve lehetett először Beatles-szerzeményt hallani a rádióban, és pedig a Radio Luxemburg jóvoltából. Mindezeket a dolgokat persze nem fejből tudom, hanem az internetről; momentán épp autóbuszra várok, a kezemen van egy Nokia 9210i Communicator, annak a billentyűt nyomkodom, láthatólag a legmegfelelőbb sorrendben, ugyanis közben különféle érdekes ismeretekkel gazdagodom, és még ez a cikk is alakul. (Mellesleg a Nokia 9210 és 9210i nem azonos. Az előbbi is jó gép, de kicsi a memóriája, ennek megfelelően lassú, böngészője alulfejlett, a bonyolultabb weboldalak megjelenítésére többnyire képtelen, nincs JavaScript, Flash, CSS, RealOne lejátszó és így tovább. A 9210i-ben, amiről ez a jegyzet szól, mindez megvan. Böngészője Opera – lásd az 1. képen –, és úgy is működik, ahogy az az Operától elvárható.)

Persze nem elsősorban pop történeti kutatásokat folytatok én itten, ebben a napon buszmegállóban, hanem a PDA-piacot, illetve annak az internetes vetületét vizsgálom, immár hetek óta. És még csak nem is azért, hogy e tárgykörben valami cikkfelét kanyarítsak, dehogyan. A Revo utódát keresem.

A főlölegessé vált kutya

Nyájas olvasóm nem föltétlenül tudja, ezért elmondom, hogy a Revo a londoni illetőségű Psion PLC gyermeke volt, egy tenyérgep, amügy állandó útitársam és munkaeszközöm, legalábbis amügy működött. Mérete 157x79x18 milliméter, súlya 200 gramm, billentyűzete és általában a használhatósága nagyszerű, tartósságához és üzembiztonságához viszont szó fér. Amügy ez volt a Psion nem ipari felhasználásra szánt termékeinek sorában az utolsó, mármint időrendben, de sajnos másképp is az.

Ami pedig a mai dátumot illeti, annak a rögzítését és nyilvánosságra hozatalát azért láttam szükségessé, mert az IT-



piacnak az a szeglete, amiről most szó van, rettentő gyorsan változik. Az én átutazási időm három hét, az alatt bármi megeshet, tehát fontos hangsúlyoznom, hogy október ötödikén mondom, amit mondok. Most – 2002. október ötödikén – úgy látom, hogy a Revo még egy másik (új) Revóval se pótolható, tudniillik az is hamarosan elromlana. Másvalammal pedig azért nem pótolható, mert a piacon pillanatnyilag semmi sincs, ami jellegében, funkcióiban és árban is hozzá volna hasonló. Nekem viszont ilyesvalami kéne, tehát egy aránylag használható billentyűzet, ami a lehető legkisebb és legkönnyebb házba van beépítve, és amiből persze tartozik valamilyen megjelenítő, processzor, memória, különféle portok, operációs rendszer és alkalmazások, de az egészből a billentyűzet a legfontosabb. Ehhez képest nem látok semmi olyasmit, ami a Revo billentyűzetére méretben és minőségben a legkevésbé is emlékeztetne, sőt ma – 2002. október ötödikén – már az is nagy szó, ha egy

PDA becenevű szerkezetnek egyáltalán van billentyűzete. Nem szokott lenni nekik. Van beépített fényképezőgép, meg GPS meg MP3, meg az Isten tudja, mi, viszont billentyűk nincsenek.

Valójában a helyzet az, hogy én nem is PDA-t, hanem palmtopot keresek, ez pedig nem ugyanaz, legalábbis a nemzetközi sajtó szóhasználatá kezd világos különbséget tenni közöttük. A PDA egy álló téglalap formájú kis izé, nyilván roppant hasznos, de nekem momentán nem az hiányzik. A palmtop ezzel szemben egy szubminiatúr noteszgéphez hasonlatos. Hogy precízebb legyek, palmtop az, aminek a gyártásával a Psion nemrég leált. Sajnos amióta a Psion kivonult a hardverpiacról, azóta a palmtop műfajában csak a Philips Velo és a HP Jornada létezik, már amennyiben létezik, a forgalmazóknál inkább csak különféle PDA-k, vagyis billentyűzet nélküli eszközök kaphatók. Mára lényegében sikerült a világgal elhitetni, hogy a billentyűzet hiánya nagyon normális, sőt trendy dolog. Ez engem nem lep meg, ugyanis a világgal el lehet hitetni bármit, ha valaki például kifejlesztene egy olyan elektromos fogkefét, amiből kefe egyáltalán nem csatlakoztatható, tehát nem lehet vele fogat kefélni, viszont tízezerféle különféle videofórmátumot ismer és benne WiFi (802.11b) wireless networking, akkor a világ ezt rezzenetelen arccal elfogadná. Tulajdonképp csak azon csodálkozom, hogy ezt a fajta fogkefét még nem gyártják és még senki se gazdagodott rajta meg.

Ami a PDA-kkal összefüggésben a stylus használatát meg általában a kézírás-felismerést illeti, nem árt, ha eszünkbe jut néha, hogy a civilizált emberiség már a XIV. században az írógép kifejlesztésével bajmóldott. Feltételezte

ugyanis – mármint a civilizált emberiség –, hogy létezhet a betűvetésnek egy, a kézírásnál jóval gyorsabb és hatékonyabb formája, mely esetben nem fogjuk mondjuk a „g” betűt a maga teljes bonyolultságában kirajzolni, hanem ehelyett meghúzzunk egy kart vagy lenyomunk egy pedált. Aztán 1867-ben három amerikai, bizonyos Christopher Sholes, Carlos Glidden és Samuel W. Soule egy billentyűs apparátot tett le az asztalra, azóta van billentyűzet, amivel gyorsabban lehet szöveget rögzíteni, mint nélküle. A közelmúltban pedig a billentyűzet mögé becsatlakozott a memória, a processzor, a megjelenítő (ne felejtjük: a billentyűzet használható volt nélkülük is), majd a végén csak ezek maradtak, a billentyűzet eltűnt. Képzljük el, hogy valamely kutyabaráttra egyre szebb és bonyolultabb pórázokat sóznak a boltban, s a végén még azt is bemesélik neki, hogy a legújabb póráz, ami persze rohadt drága, főlölegessé teszi a kutyát.

Mekkora legyen egy telefon?

Természetesen tudom, hogy vannak külön beszereshető és többféle PDA-hoz illeszthető billentyűzetek (Pocketop, Stowaway stb.), ezek amügy igazán praktikus holmi benyomását keltik, és nyilván be is válnak olyan esetben, amikor az ember egy asztal mellett ül, és így rendes noteszgépet, sőt grafikus munkaállomást is használhatna akár. Semmire se jók viszont olyankor, amikor az ember a Margitsziget zöld füvén vagy egy kórházi ágyon heverészik, üldögél egy városligeti padon vagy egy vasúti váróteremben, sorban áll a Kinizsi utcai zálogházban vagy a békásmegyéri munkanélküli-központ előtt. Ily esetekben ugyanis egyik kezünkkel kéne tartanunk a PDA-t, további két kezünkkel tartanánk a különálló billentyűzetet, és a fennmaradó két kezünkkel gépelnünk rajta. A másik út az, hogy mégis valamifajta billentyűzettel egybeépített, kékezes holmit keressünk. Ilyen is létezik, persze, nem is egy, itt van például a Sony Clié PEG-NX70V, amit csakugyan tudnék használni egy-két dologra, kivéve a szövegbevitelt. A Clié (és ennek megfelelően a billentyűzet) szélessége ugyanis alig több mint hét centi, míg viszont a Revóé tizenhat centi; az utóbbit normális méretű emberi ujjakkal is lehet nyomkodni, az előbbihez vélhetőleg valamifajta célszerszámmra lesz szükség, ami tartozékként nyilván kapható.

Ma – 2002. október ötödikén – két reális megoldást látok. Az egyik még csak ígérget, annak is csupán kétnapos, viszont az én érdeklődésemet nagyon fölkellette. Ez a Sharp által most bejelentett új Linux Zaurus PDA. Figyelem, nem a tavasz óta ismert SL-5500-ról beszélünk, és nem is az SL-A300-ról, amit június végén mutattak be az udvarnál, hanem arról, ami a Sharp reményei sze-

COMPUTERWORLD - Számítástechnika

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

IN ENGLISH

Our Weekly News

EG Readiness
International broadband communications conference

November 4
The Palace of P.
Bucharest, R

rint Japánban ez év végén lesz kapható, és ami valójában nem is PDA. Hanem palmtop. Használhatóknak tűnő billentyűzet, jó benyomást keltező mechanikai felépítés, és rádásul Linux operációs rendszer. Viszont még nincs, és az ember sohasem tudhatja, hogy igazából mit hoz a jövő.

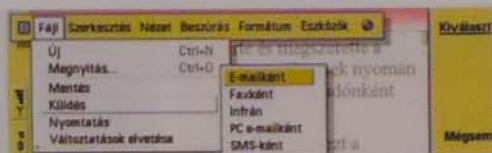
A másik alternatívát pedig a kezembem tartom, ez az első bekezdésben már említett Nokia 9210i Communicator, ami ránézésre egy nagyra nőtt mobiltelefon benyomását kelti, habár az én első mobilom ennél nagyobb volt, továbbá sokkal, de sokkal súlyosabb, és amellett – mai szemmel nézve legalábbis – teljesen hülye. A mai mobilok egy része pedig értelmetlenül, irracionálisan kicsi, pedig van egy természeti állandó, amit a konstruktoroknak figyelembe kéne venniük, ez pedig nem más, mint a homo sapiens fején a fül és a száj között mért távolság. A hallgató és a mikrofon távolságának ez alá nem kéne mennie, mert egyébként az van, hogy a felhasználó kapod a füle és a szája között, felfokozott izgalmi állapotban kisebb-nagyobb darabokat harap le a készülékből, majd ezeket lenyeli. A Nokia 9210i Communicator csak ezekhez a telefonokhoz képest tűnik természetesnek, egyébként nem az, kivált nem akkor, ha figyelembe vesszük, hogy ez valójában kéziszigetgép, amiről telefonálni is lehet. És rádásul ez nem egy PDA, hanem palmtop, a teljes magyar karakterkészletet kezelő és a maga módján egészen használható billentyűzettel. Persze ezt a billentyűzetet a Revóval nem lehet összehasonlítani, a Psion Series 5 vagy 5mx pedig eszünkbe se jusson, ezzel együtt viszonylag hosszabb szöveget is be lehet írni rajta. Körülmélyesen ugyan, kivált amíg nem szoktuk meg a billentyűk viselkedését és nem tanultuk meg a speciális magyar karakterek helyét, viszont csak akkor fogjuk megszokni és megtanulni, ha hosszabb szövegeket viszünk be vele.

Fax a tevé púpja között

Mielőtt nagyon előreszaladnánk, azért nézzük meg az árat is. Most – 2002. október ötödikén – a Psion Online Store kínálatában a Revo Plus £ 189.95 (kevesebb mint hetvenötezer forint), a szimpala Revo, mindenféle plusz nélkül (nem is ilyen volt, és primán működött, amíg működött) pedig £ 149.99, azaz kevesebb mint hatvan ezer. A Nokia 9210i Communicator a West akciós (!) kínálatában ma – 2002. október ötödikén – 249 900 forint, ami hét darab középkategóriás GSM-telefon ára. Persze ez csak akkor szempont, ha az embernek hét feje van.

Kérdés tehát, hogy ezt a 249 900 forintot mivel vessük össze.

A Revó árával nem igazán érdemes tekintetbe, hogy a Revo olyan, amilyen. Más palmtop nemigen van, leszámítva,

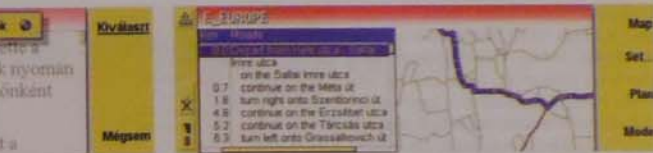


2. kép

mondjuk, a főbb már említett HP Jornadát, ennek a 728 jelű változata épp annyiba kerül, mint a Nokia 9210i Communicator. Csakhogy a HP Jornada 728 súlya fél kiló, ez valójában egy sub-sub-notebook, neki tehát a Psion Series 7/ netBook jellegű képződményekkel kell az arénában szembenéznie, azok pedig nem olyanok, mint a Revo. Persze elgondolható az összehasonlítás életszerűbb formában is: ha, mondjuk, egymás mellett volna az asztalon a Jornada meg a Nokia 9210i Communicator, melyiket venném inkább haza.

Én a Nokia 9210i Communicator, teljesen nyilvánvaló. Mármost abban az esetben, ha a nemrég tönkrement Psion netBookot sikeresen megjavítják, és újra használatba vehetem. Ellenkező esetben ugyanilyen nyilvánvaló, hogy a Jornadát visszem haza, mert azon sokkal inkább tudok utazás közben cikket írni, és nekem mégiscsak az a legfontosabb. Ehhez képest az a körülmény, hogy a Nokia 9210i Communicator egyebek között még telefonálni is tud, semmit se jelent a Revo mellé is kellett egy különálló (és nyilvánvalóan infraporttal ellátott) mobiltelefon, ezt nemrégiben lecseréltem, mert az elődjét nyolc méter magasból ejtettem le az udvar közepére, és ez nem tett jót neki, a javítása pedig több mint negyvenezerbe került volna. Ehhez képest az új, infraportos GPRS-telefonért negyvezeregyezer forintot kértek a Westnél, vagyis a telefon árat ne számítsuk bele semmibe. Komolyabb szempont ennél a telefonnál egybeépítettség, mert hiszen a Revóból csak úgy tudtam e-mailt küldeni, ha egy sík felületre – asztal – leraktam a Revót és az infrás telefont, úgy, hogy lássák egymást. A Nokia 9210i Communicatorral e-mailezhetek vagy faxolhatok mozgólépcsőn állva vagy tevéháton ülve is, és ez most még egy pár hónapig előny. A Bluetooth elterjedése után már semmit se fog jelenteni. Sőt akkor az lesz az előnyös, ha nincsenek a dolgok egybeépítve, mert először is minnek volnának, másrészt a különálló darabok egyenként megválaszthatók, könnyebben kezelhetők, és általában jobbak is.

Végül is tehát általánosságban nem tudom megmondani, hogy a Nokia 9210i Communicator megéri-e azt a negyedmillió forintot, amibe kerül. Mindenesetre az, hogy csak a HSCSD-t támogatja, a GPRS-t nem, súlyosan ellene szól. A Bluetooth hiánya csak akkor, ha valamilyen Bluetooth-csatolóval ellátott készülékkel párosítva használnánk, már-



3. kép

most tekintve, hogy egy éven belül a sörnyitóban és a dugóhúzóban is Bluetooth lesz, megint csak ellene szól. Több hiányossága nincs; igaz, hogy nem vibrál, nem teszi lehetővé a hangtárcsázást és nem játszik le mp3-at, de hát ez nem felső tagozatosoknak készült gyági, hanem valami más.

VPN a doktor bácsinak

Kezdjük a leglényegesebbnél: a Nokia 9210i Communicator VPN kliens, és mint ilyen, elsősorban nagyvállalati, közületi felhasználásra tarthat számot. Egyébként a VPN rövidítés az elmúlt két évben elég gyakran felbukkant a Számítástechnika hasábjain, nyájas olvasóm tehát valószínűleg tudja, hogy virtuális magánhálózatról (virtual private network) van szó. Hogy pontosak legyünk, a VPN az a megoldás, amikor két vagy több magánhálózat összekapcsolása nyilvánosan elérhető hálózaton keresztül történik meg. Némiképp a WAN-ra hasonlít, azzal a különbséggel, hogy a drága, bérelt telefonvonalak helyett az internetet használja. A VPN kiváltképp hasznos olyan esetekben, amikor a vállalati központ és az esetleg igen nagy földrajzi távolságban levő leányvállalatok, kereskedelmi, üzleti partnerek, beszállítók, netán az otthon dolgozó vagy – esetünkben – az utazó alkalmazottak garantáltan biztonságos kommunikációját kell szavatolni. A VPN lényege tehát az adatvédelem, konkrét megvalósulása pedig lehet hardver alapú, tűzfal alapú és önálló alkalmazáscsomag, illetve lehet ezek valamifajta kombinációja is. A Nokia 9210i Communicator VPN kliens szoftvertermék, amely támogatja a 3DES titkosító protokollt és a Nokia saját Challenge Response Authentication Cryptographic Key (Crack) nevű technológiáját is. A Nokia 9210i Communicator máris használják például az egészségügyben: a beteget otthonában felkereső orvos leolvashatja a korábbi vizsgálatok eredményeit, illetve új adatokat frissítheti az adatbázist, annak vezérlése nélkül, hogy a szenzitív információk esetleg valamilyen bulvártlap szerkesztőségében – esetleg annál is sokkal rosszabb helyen – kössenek ki.

A félreértések elkerülése végett hadd említsem meg, hogy a Nokia 9210i Communicator nem a magyar egészségügyben dolgozó orvosok használják. Ha nyájas olvasóm netán ezt hitte volna, téved. Úgy tudjuk, a Nokia a magyar egészségügygel mint potenciális óriás-

felhasználóval egyelőre nem számol komolyan. Egyébként a Nokia 9210i Communicatornak nemcsak VPN-kliensként lehet használni, hanem minden olyan esetben, amikor az úton lévő alkalmazott feladatahoz tartozik, hogy kevésbé terjedelmes és nem különösebben komplex információcsomagokat nagy rendszerességgel forgalmazzon. A saját mindennapijaimban öt különböző funkcióját tudom hasznosítani, és ezt így együtt nem kapom meg semmi mástól: 1) a net-Bookhoz és a noteszgépemhez használható GSM-modem, 2) a netBook véstartaléka arra az esetre, ha a kommunikációs alrendszer megint eltalálna szállni, 3) korlátozott képességű, de azért igen használható szövegszerkesztő, lásd a 2. képen, 4) kitűnő határidőnapló és telefonkönyv és végül 5) telefon. Nem említettem, mert nem használom a GPS modulát összekapcsolható úronalteryvezőt (3. kép), ami természetesen külön vásárolható meg, viszont magyar környezetben is működik. Végezetül a Nokia 9210i Communicator ösmagában, minden egyéb kiegészítő nélkül faxot küld és fogad, bizonyos megszorításokkal ugyan, de hát a fax ma már ritkán használt, mondhatni ötödrendű kommunikációs eszköz, ami manapság ebben a műfajban kell, azt a 9210i nagyjából tudja is. Emellett persze mindent tud, amit a Revo és társai, tehát az Epcoc ER 5 operációs rendszert futtató gépek, sőt mindent jobban tud és jobban csinál.

Kommunikátorok egymás között

A Nokia 9210i Communicator operációs rendszere Symbian OS (a rendszerképernyőt a 4. képen látjuk), az Epcoc utóda, és mint ilyen, a családfejét egészen a legendás Psion Series 3-ig vezetheti vissza. Az Epcoc már ezekben a hősi időkben is elsősorban operációs rendszer volt, kis hardverigényű, rendkívül praktikus, egyszerű és sziklaszilárd. Mai változata, a Symbian OS, kevésbé egyszerű és nem is annyira sziklaszilárd. Amikor első alkalommal vettem kézbe a Nokia 9210i Communicator, fél percen belül összeomlott. Azóta összeomlott még egyszer. Ezzel szemben az Epcoc ER 3 változatot futtató rendszerek gyakorlatilag soha nem omlanak össze. Van a közömben egy Psion Series 3mx, a feleségem naponta több órán át használja, lényegében üzemben áll azóta, hogy a gyártószalagról lejtő, de egyetlenegyszer se kellett újraindítani. Meg se rogyant soha.

Vizsont: soros kábel révén összedugom a Nokia 9210i Communicator-t egy Windowst futtató számítógéppel, és a kapcsolatot azonnal él. Nem kell a Communicatoron elindítanom a kapcsolatot, sőt a Communicator-t be se kell kapcsolnom. Meghajtói a továbbiakban a Windows meghajtói is, azzal a kiegészítéssel, hogy az oda másolt szövegek és táblázatok automatikusan Epoc formátumba konvertálódnak. Noha – ez a következő fontos momentum – a Nokia 9210i Communicator szövegszerkesztője írja és olvassa a Microsoft Word 95, 97 és 2000 állományait, a táblázatkezelője ugyanezt teszi az Excel 95, 97 és 2000 állományaival. Tehát a Nokia 9210i Communicatoron írt szöveget Word dokumentumként mentve azonnal postára adhatom, illetve az e-mailen kapott Word dokumentumokat a Communicatorban minden további hőkuszpokusz nélkül meg lehet nyitni. Az RTP-állományokat nem. Egyébként a vírushelyzetre való tekintettel manapság minden illetendő ember mellőzi a DOC állományokat, helyette RTF-et küldözget inkább, de az úri viselkedésnek ezt a módját a Nokia 9210i Communicator nem preferálja. Jól nevelt felebarátaink tehát üzleti stílus lesznek kénytelenek fölven-



4. kép

ni, ellenkező esetben meg kell szakítani velük minden kapcsolatot.

Megírt művem elküldése egyszerűen a Fájl menüből történik, van ott egy olyan menüpont, hogy Küldés, azon belül pedig különféle opciók, amint azt a 2. képen már láthattuk: e-mailként, faxként, infrán, „PC e-mailként”, SMS-ként. Az utóbbi kettő talán némi magyarázatra szorul: a PC e-mail azt jelenti, hogy a levél majd az Outlookból fog elmenni, a következő e-mail-szinkronizáció után (és feltéve, hogy az Outlookkal levelezünk; rám ez nem jellemző), az SMS pedig azt, hogy a Communicator összefűzött SMS-ek formájában hosszabb magyar ékezetes szöveget elküldeni, amit egy másik Communicator felhasználója egyszéles és magyar ékezetes szöveggé olvashat. Más telefonra ne küldjünk ilyet, minthogy a Communicator sajátos kódolt ékezetes SMS-eit a

közönséges telefonok nem tudják megjeleníteni, sőt esetleg kitérőlni se.

Barátságos, szerethető jószág a Nokia 9210i Communicator, és ha valami netán mégse stimmel vele, azért általában a külső körülmények hibáztathatók. Például használhatnám digitális fotók megtekintésére és továbbküldésére (5. kép), de a fényképezőgémben való CF-kártya nem megy bele. Nyomatni se tudok, mert az infrás nyomtatóscsolóm a párhuzamos kábel nyomtató felőli végéhez kapcsolódna, a most használt nyomtatóm pedig USB kábellel működik, de hát ez így van rendjén.

Alábbiakban megpróbálom elmagyarázni, miért normális és magától értetődő dolog az, hogy egyre több gépezet van körülöttünk, és közülük egyre kevesebb működik.

Gondoljuk el, mi volna akkor, ha a konyhánkat ugyanolyan törvények kor-



5. kép

mányoznák, amilyenek a számítástechnikában teljesen normálisnak számítanak. Akkor először is másfél évenként új kávéfőzőt, kenyérpírtót, hűtőszekrényt és egyebet kellene vásárolnunk, amire a gatyánk rámenne. Másodsor, ezeket mindig hálózatba kéne kapcsolnunk ahhoz, hogy kapjunk reggelit. Harmadsor pedig sohase tudnánk mindent mindenel összekapcsolni, hiszen némelyik eszközünk egy korábbi szabványnak felel meg, némelyik pedig a legfrissebbnek, és ezek nem beszélnek közös nyelvet se egymással, se a többi eszközünkkel, szükségképp egészen magától értetődő volna, hogy néha heteken át csak kockacukor van reggelire. Máskor meg csak citromlé, különösen szerencsés napokon pedig pírított, tejpor és só.

Unokáink ezt kapják majd, és boldog lesznek vele.

VÁNCSA ISTVÁN



A Cisco Systems őszi ajánlatai

Nagybiztonságú, könnyen installálható tűzfalak, melyek a hardver-szoftver integráció révén kiemelkedő teljesítményt nyújtanak a felhasználói alkalmazások teljes spektrumán.

Ajánlatunk: Cisco PIX

501 sorozatú tűzfalak



Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
PIX-501	Cisco PIX 501 Firewall	182,900	155,500

Ajánlatunk: Cisco Aironet

350 sorozatú termékek

A Cisco Aironet 350 vezeték nélküli LAN termékei segítségével cége könnyedén alkalmazkodhat a LAN-struktúra gyakori átalakításához. A Cisco Aironet termékcsaládja maximális teljesítményt, biztonságot és mobilitást nyújt Önnek.



Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
AIR-PCM352	802.11b PC Card w/Integrated Antenna	49,300	41,900
AIR-PCI352	802.11b PCI Adapter w/RP-TNC Connector, Dipole Antenna	87,200	74,100
AIR-AP352E2C	802.11b 100 mW AP w/Line Pwr, Capt. Ants	218,400	185,600
AIR-BR350	2.4 GHz, 11 Mbps Bridge, Dual RP-TNC Connectors, ETSI Cnfg	378,000	322,600
AIR-AP1220B	802.11b AP w/Avail CBus Slot, ETSI Cnfg	291,300	247,600

Ajánlatunk

Cisco Catalyst® 2950 sorozatú kapcsolók

Fix telepítésű, Fast Ethernet desktop kapcsolók, amelyekhez 12 illetve 24 munkaállomás csatlakoztatható (illetve 10/100/1000BaseT uplink vagy 100BaseFX porton keresztül képesek redundáns módon a gerinchálózathoz kapcsolódni).



Cikkszám	Megnevezés	Lista ár	Akciós Lista ár
WS-C2950-24	24 port. 10/100 Catalyst Switch, Standard Image only	373,500	290,100
WS-C2950C-24	24 10/100 ports with 2 100BASE-FX uplinks, Enhanced Image	727,500	618,400
WS-C2950T-24	24 10/100 ports w/ 2 10/100/1000BASE-T ports, Enhanced Image	575,400	377,600

További részletekért érdeklődjön hivatalos disztribútorainknál:
Ingram Micro Magyarország Kft., tel: (1) 237-7000
Szármalk Rt. Disztribúció, tel: (1) 481-2800

DIÓHÉJBAN

A memória

Definíció: A memória adatok és utasítások tárolására alkalmas, gyakorlatilag minden digitális eszközben használatos elem.

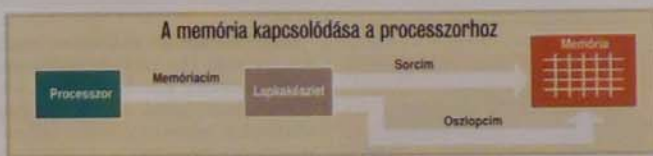
Napjainkban sokféle memóriát alkalmaznak, nemcsak a számítógépekben, hanem szinte minden valamennyire is intelligens digitális eszközben. A memóriákat működésük szerint korábban két nagy csoportra osztották: azokra, amelyek kikapcsolt (tápfeszültség nélküli) állapotban is megőrzik tartalmukat, és azokra, amelyek nem. A tartalmukat kikapcsoltan is megőrző memóriák működésük közben csak olvasható ROM-ok (Read Only Memory) voltak. A ROM-memóriába a gyártásakor írják be a tartalmát – szaknyelven: beégetik –, s azt többé nem lehet megváltoztatni. Az EPROM- (Electrically Programmable ROM) memóriákat valamilyen rugalmasabban lehetett felhasználni: ezeknek megváltoztatható a tartalmuk, de nem működés közben, mert a törléshez általában ibolyántúli fényre, a beírásához pedig egy speciális eszköze, az EPROM-égetőre van szükség.

A működés közben tetsző szerint írható-olvasható RAM- (Random Access Memory) memóriák két nagy csoportot alkotnak: a statikus (SRAM) és a dinamikus (DRAM) memóriák csoportját. (A RAM rövidítést időnként Véletlen Elérésű Memóriának fordítják, de a memória persze használhatatlan lenne, ha csak véletlenül vagy véletlenszerűen lehetne elérni.)

A két nagy csoport (ROM/EPROM és a RAM) közé az elmúlt évtized fejlesztései révén bekerült egy harmadik nagy kategória: a flash-memória – ennek egyelőre nincs elterjedt magyar neve. A flash-memória egyrészt a két másik kategória jó tulajdonságait: a tartalmát tápfeszültség nélkül is megőrzi, és normál működés közben írható. Miért nem helyettesíti hát őket – és szorítja ki a piacról? Sok területen ez történt, például a PC-k BIOS-át korábban ROM-, illetve EPROM-memória tárolta, azóta a flash alkalmazásával frissíthetővé vált, újabbra lehet cserélni. Ezzel egyrészt kijavítható a korábbi program esetleges hibái, másrészt az alapalkalmasság lehetővé teszi az újabb processzorok fogadására; az alaplap élettartama tehát hosszabb lehet, s ez csökkenti a költségeket.

A flash-memória számtalan új alkalmazásnak nyitott teret. Ez a memóriatípus tárolja például mobiltelefonban, illetve a SIM-kártyán a telefonszámokat és a felhasználó beállításait; a digitális fényképezőgépekben használatos memóriakártyákban szintén flash-memória van stb.

A processzorok mellett használatos operatív memóriát belátható időn belül nem fogja felváltani a flash-memória – pedig akkor a gép bekapcsolása után



Memóriatípusok

Jelölés	Fizikai órajel [megahertz]	Sávszélesség [gigabájt/szekundum]
SD 133	133	1,08
DDR 266	133	2,1
DDR 333	166	2,65
RD 800	800	1,6 (egy modul)

tényleg ott folytathatnánk a munkát, ahol kikapcsoláskor abbahagytuk –, a flash-memóriát ugyanis írás előtt törölni kell, és a hagyományos memóriához képest a törlés és az írás is meglehetősen lassú.

Sajnos a processzorral való operatív együttműködéshez elegendő gyorsaságú SRAM- és DRAM-memóriák tápfeszültség nélkül nem őrzik meg a tartalmukat. Sőt a DRAM még bekapcsolt állapotban is csak 4 ezredmásodpercig tartja meg az adatokat, ennyi idő elteltével frissíteni kell a tartalmát. A frissítés lényegében periodikus kiolvasás. Ez elvesz persze valamennyi időt a memória üzemképességéből, de a kieső idő részaránya kevesebb, mint 5 százalék. A frissítés szerencsére nem a processzor feladata, hanem a lapkakészleté; a memória azon keresztül illeszkedik a processzorhoz (lásd az ábrát).

Sok memóriatípus magát frissíti, vagyis úgy kezelhető, mint a statikus RAM-ok. A frissítést az teszi szükségessé, hogy a DRAM-ban egy bitnyi információt egyetlen tranzisztor és egy miniatűr kondenzátor tárol, az SRAM-ban viszont minden bithez egy kis áramkör tartozik 4 vagy 6 tranzisztorral. Ebből következik, hogy ezzel vagy azzal a technológiával egy lapkán DRAM-ból – az automatikus frissítéshez szükséges kiegészítő áramkörökkel együtt is – sokkal nagyobb kapacitású memória alakítható ki, mint SRAM-ból. Ezért a számítógépek memóriája – leszámítva a csúcskategóriájú típusokat – DRAM memóriamodulokból áll. Az SRAM-nak a sebesség az erénye: azonos technológiai színvonalon gyártva sokkal gyorsabb, mint a DRAM. Ezért alkalmazják

a processzor és a memória között a „gyorsítótár” (a cache-t); ez SRAM. Korábban az alaplapon kapott helyet a PC-kben, napjainkra „beköltöztött” a processzorba, a CPU lapkájára integrálják.

Sorok és oszlopok

A memória fizikai kivitele sokféle lehet, a processzor azonban nyolcbítnyi adatot, vagyis egy bájtot tároló tárolórétegek sorozatának „látja” valamennyit. Fizikailag a mai PC-konfigurációkban a processzor és a memória közötti gyorsítótár, illetve a sín kialakítása miatt csak 8 bájt – vagy ennek egész számú többszörösét – lehet írni vagy olvasni a memóriába, logikailag azonban a bájt a legkisebb elérhető adategység. (A számítástechnika hőskorának egyik-másik architektúrájában 12, 14 vagy 16 bites „szavak” voltak a tárolás alapegységei.)

Egy, a memóriában levő bájtot a címe – egy egyszerű szám – alapján lehet megtalálni. Ezt a számot küldi ki a processzor a címsínen, ha olvasni vagy írni akarja az ezen a címen levő bájtot.

A memóriák típusotól függetlenül mátrixba vannak szervezve, ahogyan ezt az ábra mutatja. A mátrix valamely eleme a sorának és oszlopának a kiválasztásával azonosítható, más szóval az elemnek van egy sorcíme (hányadik sorban van) meg egy oszlopcíme (hányadik oszlopban van). A processzor által kiadott memóriacíméből a lapkakészlet állítja elő a sorcímet és az oszlopcímet, a telepített memóriának megfelelően. A mátrix eleme egyetlen bit, de a kiválasztás egyszerre nem egy, hanem a memória szervezésétől függően több – az SDRAM-memóriában például 64 mátrixban – zaj-

lik le, vagyis a memóriából egyszerre 64 bit, tehát nyolc bájt olvasódik ki. A szintén 64 bit széles adatsínen a memória ilyenformán 8 bájtot továbbít a lapkakészleten át a processzornak, s az aztán kiválasztja, ha csak egyre van szüksége közülük, a többi meg egyszerűen figyelmen kívül hagyja.

Új memóriatípusok

A PC-ben használatos DRAM idővel sokat fejlődött. Az első nemzedék tagjai – FPM (Fast Page Mode) RAM, EDO (Extended Data Out) RAM – aszinkron módon működtek. A memóriának, ha már megkapta a sorcímet és az oszlopcímet, kell némi idő a kért bitek előkereséséhez. Ezt az időt – az EDO RAM esetében 50–70 nanoszekundumnyit – ki kellett várnia a processzornak, és az adat rendelkezésre állásáról a memória nem küldött „külön értesítést”; amikor letelt az idő, akkor a lapkakészlet elvette az adatot, és az CPU órajelének az üteméhez igazodva továbbította a processzornak. Az SDRAM (szinkron dinamikus RAM) működését már a rendszersín ütemezi (ebben az SDRAM tehát eltér az EDO RAM-tól), a működési alapelve azonban nem változott. Az SDRAM órajele kezdetben 66 megahertz, később 100, majd 133 megahertz.

Mivel az órajel különböző okok miatt csak kevésbé növelhető, azért új megoldás után kellett nézni. A DDR RAM (Double Data Rate RAM) úgy segít ezen a helyzeten, hogy órajelütem alatt két adatátviteli műveletet végez el. Kapacitását ezért a fizikai órajel kétszeresével jellemzik; a DDR266 órajele 133 megahertz, a DDR333-é 166 megahertz.

A Rambus Inc. által kidolgozott és róla elnevezett RDRAM (Rambus DRAM) technológia eltér a klasszikus mátrixos elrendezéstől, pontosabban némileg átalakítja azt. Az RDRAM memóriamodul adatsínjének a szélessége csupán 16 bit (2 bájt), az órajele azonban 400 megahertz, és egy órajelütem alatt szintén két adatátvitelt végez el. Így az elvileg elérhető sebesség $2 \cdot 2 \cdot 400 = 1,6$ gigabájt/másodpercenként.

A PC-ben két RDRAM modul használnak párhuzamosan, így az adatsín a processzor felől nézve 32 bit széles, a sebesség pedig elvileg 3,2 gigabájt/másodperc. A táblázat bemutatja a ma használatos memóriák adatait; a sávszélesség egyszerűen a paraméterek fenti módon való szorzatából adódik. Ekkora sebességet még elméletileg sem lehet velük elérni, az elérhető legnagyobb sebesség ennél jóval kisebb.

GPRS

A nyáron nagy érdeklődést keltett a Vodafone ajánlata: viszonylag mérsékelt havi díjért GPRS-hozzáférést kínált. Ezzel az ajánlattal bekerült a köztudatba két fontos fogalom: a GPRS és a mobil-internetelés.

A GPRS elterjedése és mai elég széles körű ismertsége néhány szerencsés – vagy szerencsétlen – változás egybeesésének tulajdonítható: egyik az volt, hogy nemrégiben megszűntek az internetezés kedvezményei (a 150 forintos kedvezmény és főleg a Mindenkinél csomag). Az új internetezési lehetőségek drágábbak, és rosszabb feltételekkel kínálja őket a szolgáltató, ezért az internet-előfizetők mintegy tíz százaléka lemondta előfizetését. Hogy ők ezután hogyan interneteznek, az megérme egy külön tanulmányt – általában a munkahelyen, ismerősöknél. A Vodafone, ezt kihasználva, elég jól időzítette GPRS-ajánlatát, a kedvezmények megszűnése meglehetősen nagy bevételt termelt. A GPRS elterjedésében szerepet játszott egy másik változás is: az, hogy egyre nagyobb az igény az internet mobil elérésére – az új noteszgépek eladása néhol meghaladja az asztali gépeket.

GPRS

A GPRS technológia gyökeresen eltér a GSM-telefonok hagyományos működésétől. A GSM-telefonokkal való hívásban a kapcsolat létrejöttével kialakul egy állandó csatorna, és az fenn is marad egészen a hívás végeig fennmarad; ez a módszer a vonalkapcsolt technológia. Viszonylag egyszerű, de feleslegesen köt le nem kevés kapacitást, hiszen ha beszélünk, ha hallgatunk, a csatornát fenn kell tartani.

A GPRS nem vonalkapcsolt, hanem csomagkapcsolt technológia – GSM-rendszeren. A csomagkapcsolt rendszer csak addig foglal le egy csatornát, ameddig adatot küld el rajta, s utána nyomban felszabadítja. Ezzel jól kihasználható az adatsatorna „holt ideje”, különösen számítógépes kapcsolatban. Gondoljunk arra, mi történik, ha valaki lekér egy weboldalt: elküldi a kérést, majd vár a választ. Addig, amíg vára-



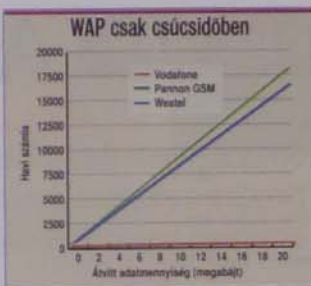
Globetrotter

kozik, más is szóhoz jut az adatsatornában. A lekért oldal letöltődése közben is addódnak kisebb-nagyobb szünetek, s mások ezekben a szünetekben megint csak használhatják a csatornát. A felhasználó a letöltődés után megnézegeti és elolvassa az oldalt; hagyományos kapcsolatban ez idő alatt is ketyeg az óra, a GPRS-kapcsolatban azonban nem. A forgalom mérésében nincs értelme az időt tekintve venni: az elküldött és fogadott adatsomagokat kell számolni.

A GPRS külön-külön csatornát használ a föl- és a letöltéshez. Mivel egy ilyen csatorna sávszélessége a mai igényekhez képest elég kicsi, azért a szabványt eleve úgy tervezték, hogy egyszerre több csatornát is össze lehessen fogni; a szabvány az összefogott csatornák szerint osztályokat állít fel (1. táblázat).

Látható, hogy több csatorna is használható egyszerre, a ma használatos újabb készülékek a 8., 9. osztály környékén járnak: egyszerre 3-4 csatornán töltenek le adatot, és 2-3 csatornán töltenek fel. A tipikus internetkapcsolatban erre van szükség; az ADSL is nagyjából ilyen arányban osztja meg a föl- és letöltés forgalmát. Van egyébként olyan készülék is, amely dinamikusán, működés közben osztja el a csatornákat.

Az adatebbséget a használt kódolás is befolyásolja. Elvileg négyféle kódolás használható (2. táblázat). Hogy mikor melyiket lehet használni, azt nagyjából a szolgáltató határozza meg – azaz, hogy 6 mit használ –, meg a telefonkészülék – azaz, hogy mit tud –, és a mindenkori helyzet mindezt leronthatja – ha gyenge a téror, akkor alacsonyabb szintre vált át a forgalom.



Ma a CS-2 kódolás az általános, ezzel egy csatornán 13,4 kilobit/másodperces átviteli sebesség érhető el. Mivel 3-4 csatorna összefogható, azért egy jó készülékkel, jó helyen és jó időben nagyon jó modemes sebességet is el lehet érni.

A GPRS-kapcsolat sebességét az is erősen befolyásolja, hogy a szolgáltatók nagyjából telefontelefonok, s az ő hálózatukban a beszélgetések az elsőbbség. Ha fogynak a szabad csatornák, annak – a csökkenő sávszélesség miatt – a GPRS-kapcsolat látja kárát.

A GPRS-készülékeket másképpen is osztályozzák, nem csak a használt adatsatornák száma szerint. A C osztályú készülékek egyszerre csak egyféle – az előzetesen kiválasztott – üzemmódban működhetnek: ha GPRS-re állítjuk át őket, akkor nem indíthatunk hívást és nem is fogadhatunk. A B osztályú készülék figyel a GSM- és a GPRS-csatornákat is, de mindig csak az egyiket bonyolíthat a forgalmat, a másikat eközben csak figyelheti. Egy GPRS-kapcsolat időtartama alatt tehát telefonálhatunk is, csak éppen a kapcsolatot felfüggesztődik a hívás idejére. A legtöbb mai készülék ilyen: ha éppen van adatforgalom, akkor foglaltat jelez a hívónak, ha meg nincs, akkor hívható. Végül az A osztályú készülékeken párhuzamos forgalom is haladhat.

Teszt

Kipróbáltuk mindhárom szolgáltató GPRS-szolgáltatását. A Vodafone-tól az akciós csomagokat kaptuk meg, a benne kínált telefonnal. A Pannon GSM egy igen hasznos eszközzel, egy PC Cardra épített GSM-telefonnal lept meg bennünket (arról külön oldalakat lehetne írni). A Westelről nem voltunk ennyire szerencsések: a bürokrácia útvesztőiben való egyhelti tévelygés után az volt a leg-egyszerűbb, hogy megkeressek valakit, akinek van GPRS-előfizetése, és az ő előfizetését használva nézzem meg a GPRS-szolgáltatást.

Az események idő- és térbeli elhúzó-dása miatt esély sem volt arra, hogy egy időben és egy helyről lehessen a hárommal kísérletezni, arra meg végképp nem, hogy több, egymástól távoli helyen is; ezért a tesztet Budapest belső kerületeiben végeztük, jó lefedettségű helyeken.

S most szolgáltatóként részletezzük az eredményeket; ezek nem olyan nagyon tudományosak, mégis tanulságosak.

Vodafone

A Vodafone követ dobott az állóvízbe: az ő GPRS-szolgáltatása havi díj ellenében használható, s forgalmi díjat nem kell utána fizetni. Ha a végén az árakat majd összehasonlítjuk, akkor látszik, hogy ez az ajánlat nem is olyan rossz.

A Vodafone egyébként maga is kísérleti periódusnak nevezi az október 15-ig tartó időszakot. Az ember kétségtelenül mást vár egy végleges változattól, mint egy alfa- vagy béta-változattól... Sőt a Vodafone egyik weboldalán ezt olvastam: ne feledd, hogy október 15-ig ingyen próbálható ki... A mostani időszak tehát a kipróbálás időszaka...

A Vodafone-tól két csomagot kaptunk, azt, amit a GPRS-re előfizetők is kapnak: az egyiket az R600-as, a másikat a T68i készülékkel, mindkettőt soros kábelrel, GPRS-előfizetéshez járó Connect Me szoftverrel. A szoftver csak Windows családon használható, egyszerűen föltelíthető, és ezen keresztül jön létre a kapcsolat a Vodafone-nal. A telefonkészülék modemként látszik a gépről.

A Vodafone szolgáltatásának a lassúság volt a baja: 15-20 kilobit/másodperc volt a legnagyobb letöltési sebesség. Ez azonban nem általános, hiszen nem mértem végig többször 24 órát. A letöltési sebesség a helytől is függhet: egy Vodafone-előfizető ismerősöm sokat szenvedett lakóhelyén a lassúság és az érthetetlen kapcsolatmegszakadások miatt. Aztán egyik napról a másikra 40 kilobit/másodperc fölé ment az átlagos sebesség és megszűntek a megszakadások – valószínűleg bővítették a lakása közelében a bázisállomást. Magam nem tapasztaltam megszakadásokat, a kapcsolatot teljesen folyamatos volt, de lassú.

A Vodafone GPRS-előfizetés annak viszont nagyon jó, aki más európai országokban is akarja használni, mert ebben az előfizetésben benne van ez a lehetőség is; a Connect Me szoftverrel lehet kapcsolódni az internetre. Sőt igen valószínűnek tartom, hogy a Vodafone-nak más országokban már fejlettebb a hálózata. Hogy ne legyen azért minden olyan szép, a GPRS külföldi használata

12 500 forintba kerül minden olyan nap, amelyen egyetlen bit is átmen – tehát elég fontos dolgunk kell lennie annak, amit le akarunk tölteni, hogy megérje... Európában általában elérhető a Vodafone hálózata, csak a skandináv országokban és Franciaországban nem.

A Vodafone mint internetszolgáltató egyelőre nem teljes értékű, mert nincs SMTP-kiszolgálója, nem lehet tehát rajta keresztül levelet küldeni (és előfizetőinek nincs postafiókjuk). Tudtommal dolgoznak azon, hogy ez a helyzet megváltozzon, s nem lennék meglepve, ha október 15-től menne a levelezés.

A Connect Me szoftvert mindent beállít a készülékeken, s csak modemként kell feltelepíteni. A CD-n magyar nyelvű kézikönyv is található.

Mindenkinek ugyanaz az IP-címe – ez a harmadik évezzel elején nem a legjobb ötlet, de kísérleti üzemből elfogadható. Aki nem Windowst használ és saját maga akarja beállítani a DNS-kiszolgáló címét, az dinamikus megkapja: 10.250.5.1.

Pannon GSM

A Pannon GSM az első olyan magyarországi szolgáltató, amelynek országos a GPRS-lefedettsége. A sebessége általában tartósan 40 kilobit/másodperc körül volt – néha több vagy kevesebb; egyszer 10–12 kilobit/másodperc-re is lement. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy a Pannon GPRS-szolgáltatásának jellemzőit egy PC Cardra épített GSM-telefonnal mértük.

A Pannon GPRS-szolgáltatását csak azok használhatják, akik utólag fizetnek; a GPRS-WAP-nak nincs havi díja, azt a GPRS-készülék vásárlásakor aktiválják. Az átvitt adatokat kilobájtokban mérük.

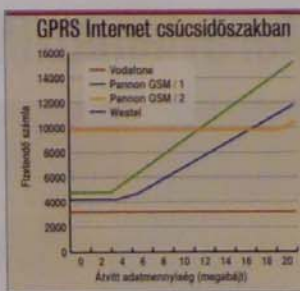
A beállításokhoz a telefonban fel kell venni (és aktívá tenni) a NET nevű APN-t. A számítógépen létre kell hoznunk egy új telefonos társaságkapcsolatot. A DSN-kiszolgáló IP-címe és a saját IP-cím dinamikus osztódik ki.

Westel

A Westel GPRS-szolgáltatását sajnos nem tesztelhettük egyszerre és egy helyen más szolgáltatókéval, az összehasonlítás tehát csalóka. Az átviteli sebessége 40 kilobit/másodperc körüli érték volt, olykor több, máskor meg kevesebb.

A Westel GPRS-ének előfizetéséhez két kötelező gyakorlatot kell elvégezni: az első az internetes előfizetés – ezzel az ember kap egy e-mailcímet és 1 megabájt tárterületet, havi 400 forintért. Ezzel a Westel mint internetszolgáltató belép az életébe. A második kötelező gyakorlat a GPRS-előfizetés, amelynek árai a táblázatban láthatóak.

A forgalmi díjakat 1 bájtost egységekben számolják. A havi előfizetési díj teljes naptári hónapra fizetendő, annak is



teljes hónapot kell tehát fizetnie, aki 29-én fizet elő.

Készülékek

A GPRS használatához megfelelő mobiltelefonra van szükségünk. Ha nagyobb sebességre akarunk elmélni, akkor célszerűbb olyat választani, amelyik több csatornát fog össze.

A 3+1 csatornával működő telefonokkal 40,2 kilobit/másodperces letöltési sebesség érhető el, a 4+1 csatornával pedig 53,6 kilobit/másodperc.

A telefonok használatában nem merülünk el különösebben; a GPRS használatához nincs szükség sem a számológépre, sem SMS küldésre, még a telefonkönyvre sem. Azt azonban meg kell említenünk, hogy a T68i telefont fél kézzel is könnyű használni egy kis, pöccögéire emlékeztető gomb jóvoltából.

A fenti felsorolásban nincsen benne az egyik, általunk is használt készülék, pedig a GPRS-szolgáltatás szempontjából talán az volt a leghasznosabb. A GSM-telefonok elsősorban telefonok, az a dolguk, hogy telefonszámokat hízzaljanak. Mintegy mellesleg lehet csak őket a GPRS-hálózathoz modemként használni.

Azokon a helyeken, amelyek rosszul vannak ellátva vezetékes telefonnal, ott a GPRS, a GSM-telefon mint modem lehet a fő megoldás. A GPRS-en való kommunikáció másik nagy előnye a GSM-hálózatokban megszokott mobilitás. A noteszgéppel bárhol lekérhetjük a leveleinket, feltéve, hogy ott van egy telefoncsatlakozó és mi a telefoncsatlakozó közelében maradunk.

A Globetrotter nevű GSM-kártyával viszont igazi mobilkészülék lesz a noteszgépből: elég, ha van térerő, máris lekérhetjük leveleinket, és elérhetjük az internetet.

Ez a kártya PC Card (korábbi nevén PCMCIA) formájú; külső felén van egy kicsi, kiugrasztható antenna, a tetején meg egy kis nyílás a SIM-kártyának. Az élen van egy csatlakozó, egy fülhallgató-mikrofon párosnak, tehát még telefonálni is lehet vele.

Takaros kis csomagban szállítják: egy kettős CD-tokban; az egyik felében ott a meghajtószoftver CD-n meg egy kis fűzet a telepítésről, a másik felében maga a kártya és a fülhallgató. A szoftver telepítése után be kell helyezni a kártyát, s a gép majd felismeri. Ezután meg kell adni a SIM-kártya PIN-kódját, majd a

szolgáltató GPRS-kapcsolatának adatait. Sajnos néhány noteszgép – viszonylag régebbi, nagyjából 3 éves gépek – nem ismerték föl, az újabb noteszgépekben viszont egy negyedóra alatt, minden bővebbet nélkül működésre lehetett bírni. (Ha valaki ilyet akar venni, akkor jobb, ha a hónap alá veszi a noteszgépet, és mindjárt ott, helyben kipróbálja.)

Ezzel a kártyával – és egy GPRS-előfizetéssel – már valóban szabadon hozzáférhető a világháló.

Tanulságok

A Vodafone akciója bevitt a közudatba két fontos dolgot: a GPRS-t és a valódi, elfogadható sebességű mobil-internetelérést. Mégis egy harmadik dolognak használhatna a legtöbbet: a WAP-nak. Mivel a GPRS-szel ma elérhető sebesség alulról súrolja a modemekét, azért teljes körű internetezésre még kényelmetlen – elég, ha megnézzük a sávszélesség-gyilkoló céges weboldalakat. Több száz kilobájt bevezetések, s addig, amíg le nem töltődnek, még a cég telefonszámához sem jut hozzá az ember.

A WAP-oldalak viszont legalább egy nagyságrenddel hatékonyabbak. GPRS-en már tényleg gyorsan jönnek le. Ráadásul bármelyik GPRS-készülék megtekinthető, minden további beruházás nélkül. Sajnos a WAP-oldalak nem terjednek annyira, mint várni lehetett. Hogy ennek mi az oka és mi lehet tenni, arról oldalak lehetne írni: hiszen a WAP-oldal létrehozása technikailag egyszerű, a mobilszolgáltatóknak bőven megérme azt támogatni. Másfelől egy WAP-oldal létrehozása sokkal nagyobb hozzáértést, igényesebb munkát kíván, mint a weboldalaké: oda jól szervert tartalmazni kell. Oda kevés néhány mozgó-hörgő animáció. (De a cégek többsége előbb szerez nagy pénzt a homlokzat felújítására, az irodák kifestésére, mint feleannyit a beázó műhely tetejének megjavítására.)

Száz szóval is így a vége: a WAP GPRS-en keresztül elérhető áron jó szolgáltatást kínál. A mobil-internetelésben, ha megjelennek a több csatornát kezelő készülékek, kiváló eszköz lesz. Sajnos Magyarországon az internetszolgáltatásnak kicsit árkarattal van, ezért (?) a GPRS is drága.

Egyértelműen a Vodafone a legolcsóbb – de a „probázem” végét ki kell venni.

S most lássuk néhány képzeletbeli felhasználó havi számláját. Nem mindegy, hogy mekkora adatforgalmat bonyolítunk le, és az sem, hogy mikor: kedvezményes vagy normál időszakban. Mindenesetre a WAP-árak csúcsidőszakban elég magasak – ez is egyik akadály a rendszeres felhasználásnak. Internetezésre pedig elérhető áron csak a Vodafone ad lehetőséget.

1. táblázat. GPRS-osztályok

Osztály	Letöltés	Feltöltés	A használt csatornák maximális száma
1	1	1	2
2	2	1	3
3	2	2	3
4	3	1	4
5	2	2	4
6	3	2	4
7	3	3	5
8	4	1	5
9	3	2	5
10	4	2	5
...			
29	8	8	mind

2. táblázat. Kódolástípus

Kódolás	Árány	Átviteli sebesség (kilobit/szekundum)	4 csatornával (kilobit/szekundum)	8 csatornával (kilobit/szekundum)
CS-1	1/2	9,05	36,2	72,4
CS-2	2/3	13,4	53,6	107,2
CS-3	3/4	15,6	62,4	124,8
CS-4	1/1	21,4	85,6	171,2

NEC: szuperszámítógép rekordokkal

Az NEC decemberben megkezdte új, az SX-családba tartozó szuperszámítógépének forgalmazását. Az SX-7-es az NEC szerint szinte minden területen felülmúlja elődjét, hiszen teljesítménye csomópontonként 282,5 gigaflopos. Ez az érték több, mint háromszorosa a 2001 októberé óta forgalmazott SX-6-os teljesítményének. A legnagyobb, több csomópontos kialakításnál a számítógéprendszer teljesítménye 18,1 teraflop. A teljesítménynövekedést több terület fejlesztésével érték el: például megnövekedett a csomópontonként megosztható memória memóriája. Az SX-7 csomópontonként 256 gigabájt memóriát kezel; elődje, az SX-6-os csak 64 gigabájt tudott kezelni. Az adatátviteli sebessége is nőtt, másodpercenként 256 gigabájtról 1,13 terabájtra. Minden SX-7-es 32 processzort tud kezelni, amely négyezrese az SX-6-osénak, emellett az NEC-fejlesztésű lapkák teljesítménye is nőtt, 8 gigaflopról 8,83 gigaflopra.

A több csomópontos kiépítéssel több (kettőtől egészen hatvanig) SX-7-es kapcsolható össze, így olyan szuperszámítógép is kialakítható, amelynek 2048 processzora és 16 terabájt memóriája van. A számítógép, mint az SX-sorozat minden tagja, az NEC Super UX operációs rendszert és az arra fejlesztett alkalmazásokat futtatja. A számítógép bérleti díja havi 66 350 dollár.

Az NEC reményei szerint körülbelül húsz rendszert telepíthetnek megrendelőiknek a forgalmazás első évében. Ezt vélhetően az is megkönnyíti, hogy a világ legnagyobb teljesítményű számítógépe, az NEC Earth Simulator bekerül a



Guinness Rekordok Könyvébe. A University of Tennessee által folytatott teszt eredménye szerint az Earth Simulator 35,61 milliárd műveletet hajtott végre másodpercenként; ez a teljesítmény az ötszöröse az eddigi csúcstartó, az IBM által kifejlesztett ASCI White rendszerének. Az Earth Simulator elsődleges feladata a Földet érintő környezeti ártalmak modellezése, így a szokatlan légköri folyamatok és a globális felmelegedés tanulmányozása. A virtuális bolygó megteremtése és a különböző hatások szimulálása alkalmas a kutatóknak a tapasztalt és várható valós események jobb megértésére. Az Earth Simulator összesen 640 nagy teljesítményű 57 szerverből épül fel, s ehhez összesen 57 millió félvezetőlapkát használtak fel. A Yokohama Institute of Earth Sciences épületében elhelyezett szuperszámítógép alapterülete 50x60 méter.

Az SX-7 elsősorban speciális igények kielégítésére készült, mellette azonban az SX-6 is forgalomban marad, amely tudásával a legtöbb vásárlónak megfelel. Az SX-6-osból eddig több mint 140 egységet értékesítettek.

(IDG News Service)

Biztonság a lapkán

Biztonságtechnológiai megoldásokkal ellátott hálózati lapkát mutatott be az Intel. Az IXP2850 jelű processzor a hagyományos hálózati tevékenység mellett integrált titkosítási és adatvédelmi feladatokat is elvégez – egyetlen lapkán. Ez a megoldás helytakarékos, és csökkenti az energiagigényt.

A lapkát a mérnökök elsősorban a virtuális magánhálózatoknak és SAN-rendszereknek dolgozták ki, így a webszerverek közötti terheléselosztást, a folyamatos titkosítást és a DES, AES és SHA-1 szabványoknak megfelelő adatvédelmet is el tudja látni, akár 10 gigabites teljesítményű hálózaton is.

A IXP2850 az IXP2800 termékcsalád tagjaként az Intel XScale processzorfel-



építésén alapul, amelyet nagy teljesítményű útválasztókban és kapcsolókban használnak, nagyobb gerinchálózatok elemeiként. Az IXP2850 ára – nagyobb mennyiség megrendelése esetén – 725 dollár.

(IDG News Service)

Merevlemez PDA-khoz

A Toshiba elsőként jelent meg kéziszámítógépekhez alkalmazható külső merevlemez, a Hopbit B105H-val. A kisméretű tároló Bluetooth vezeték nélküli hálózati kapcsolattal csatlakozik a PDA-hoz. A Hopbit B105H-t elsősorban azoknak ajánlják, akik folyamatosan nagyobb mennyiségű adatot használnak. Az új merevlemez a Toshiba először a tokiói World PC Expon mutatja be az érdeklődőknek. A Hopbit adattároló kapacitása öt gigabájt, belsejében a Toshiba 1,8 hüvelykes lemeztechnológiát használó merevlemez lapul. Ez a teljesítmény nyolcvan évvel ezelőttiére ad, mint a Toshiba Genio 550 PDA memórialapka, és tízszeresen múlja felül a piacon kapható legnagyobb memóriamodult.

Az 5 gigabájt a cég számítási szerint körülbelül ezer mp3-állomány vagy háromezer, 3 megapixeles digitális kamerával készített kép, esetleg 37 órnyi, 320x240 képpontos, másodpercenként 15 képkockás MPEG4 videóanyag tárolására elegendő.

A Hopbit Bluetooth hálózati csatlakozójával a kéziszámítógépek mellett más, hasonló csatlakozású eszközre, asztali vagy hordozható számítógépre is lehet kapcsolódni. A Bluetooth-szal való csatlakozás azonban védett lesz, így a Toshiba szerint csak a jogos felhasználó tud

majd csatlakozni a merevlemezhez. A Hopbit B105H-t november elsejétől lehet megvásárolni Japánban, 410 dolláros áron; a szakértők szerint ez nagyon vonzó ajánlat lehet a nagyobb tárolóka-



páciást kereső, mobiliszközrel dolgozó felhasználóknak. Hasonló összegért az SD memóriakártyák piacán csak 768 megabájt tárolókapacitást lehet venni, amely körülbelül egyhatedde a Hopbit teljesítményének.

Az új merevlemez mérete 110x70x22 milliméter, tömege 180 gramm. A lítium-ionos akkumulátor közel 200 órnyi készenléti és hatórnyi működési időre elegendő. A Toshiba a Hopbit világpiaci forgalmazását a hazai piacon elért sikerrel teszi függővé.

(IDG News Service)

Új életre kelnek a nagygépek

A Giga Information Group legfrissebb jelentésében az olvasható, hogy egyre több vállalat használja nagyszámítógépeit, a régebbieket is, új alkalmazások futtatására. Ez elsősorban abból adódik, hogy a vállalatok – a gyengélkedő piac miatt – arra kényszerültek, hogy meglévő informatikai rendszereikből a lehető legnagyobb teljesítményi és hasznat hozzák ki. Ehhez hozzájárult a költség-hatékony rendszerek elterjedése, valamint a Linux operációs rendszer és a rajta futtatható alkalmazások egyre nagyobb támogatottsága.

A Giga felmérése szerint az idén eddig kiszállított nagyszámítógépes rendszerek 70 százalékán Linuxot, IBM WebSphere-t, BEA Systems WebLogic operációs rendszereket és alkalmazásokat futtatnak, más nagyvállalati erőforrás-tervező programok mellett, amelyek a PeopleSoft és az SAP szállít. A Linux térnyerése elsősorban annak köszönhető, hogy az IBM egyre nagyobb súlyt fektet a nyílt forráskódú operációs rendszer alkalmazására nagygépes rendszereiben. A Giga adatai szerint legalább 500 nagygépes rendszeren fut valamilyen Linux-disztribúció, és további 150

hasonló rendszer gyártás alatt áll. A felmérés jöslata szerint egyre több cég fog Linux alapú környezetet kialakítani az IBM zSeries rendszereken. A jelentés szerint figyelemre méltó, hogy a mySAP.comnak egy olyan változata is megjelent, amely együttműködik a SuSE Linux 64 bites zSeries-eken futtatható Linux-változatával.

Új életre keltek az IBM 2001-ben piacra dobott z800 szerverrendszerei is, abból adódóan, hogy megjelentek a Java 2 Enterprise Edition alapú alkalmazások, így a WebSphere és a WebLogic. Az elemzők szerint a vállalatok nagy megtakarítást érnek el azokkal, ha a költség, új rendszerek megvásárlása helyett a már meglévő nagyszámítógépeken végzik el az újabb, nagyobb gépkapacitást igénylő feladatokat. Más elemzők azonban arra figyelmeztetnek, hogy a nagyszámítógépes rendszerek munkateljesítményének nagy részét még mindig a fő üzleti alkalmazások és folyamatok kiszolgálása foglalja le, így nem állítható az, hogy az új rendszerek kapacitásait az újonnan érke a környezetre migrált alkalmazások „veszik fel”.

(IDG News Service)

Hang, ami összeköt

Vezetéknélküli hálózati technológiával kötötte össze a Fujitsu az asztali számítógépet és az mp3-lejátszót. A Bluetooth csatlóval felszerelt lejátszó érdekessége, hogy nem tartalmaz memóriát, bővíthetőséget és merevlemezt sem, ellenben az asztali vagy mobilszámítógéppel összekapcsolódva az ott tárolt zeneszámokat képes lejátszani.

Az AirJuke nevet viselő eszköz jelenleg csak a Fujitsunál regisztrált PC-felhasználók számára elérhető.

Az AirJuke mérete hasonló az átlagos mp3-lejátszókéhoz, ugyanúgy vezérlőgombokkal irányítható, illetve a kisméretű LCD-kijelző sem hiányzik, melyen a merevlemezen talált számok címét és az előadókat is megjeleníti. Az eszközhöz csatlakoztatható fejhallgató, de más audiorendszerrel, erősítővel is összeköthető.

A 96×38×24 milliméteres mérethez 75



grammos tömeg tartozik, mely már az elemeket is tartalmazza. Száztíz dollárért vásárolhatják meg a Fujitsu PC-ket a vásárlók, akik az Azby Club regisztrált tagjai. A World PC Expon megjelent Fujitsu-képviselő elmondta, hogy a vállalat egyelőre nem tervezi az eszköz szélesebb körű forgalmazását.

(IDG News Service)

Egységes gyorsüzenő alkalmazásokat!

Mivel az üzleti eszközök között a gyors üzenőszoftverek egyre nagyobb szerephez jutnak, hét – a Wall Streeten tevékenykedő – pénzügyi szolgáltató összefogott az alkalmazások egységesítése érdekében. A cégek által alapított Financial Services Instant Messaging Association (FIMA) együttműködik a különböző üzenőalkalmazások fejlesztőivel, és terveik szerint a különböző programokban egységes lesz az együttműködés, a felhasználóazonosítás, a biztonság és az auditálás is.

Ursula Mills, a UBS Warburg LLC szóvivője és a FIMA elnökhelyettese szerint a legnagyobb problémát az okozza, hogy a pénzügyi intézetek és ügyfeleik általában más-más üzenőklienszt használnak, s ezek az alkalmazások nem kompatibilisek egymással; így az alkalmazottak kénytelenek egyszerre több szoftvert is futtatni számítógépeiken.

A FIMA célja, az egységes protokollok kialakítása a különböző alkalmazá-

sok közötti zökkenőmentes üzenetátvitellel érdekében, valamint az egy ponton történő felhasználóazonosítással. A FIMA elképzelései szerint a közös protokoll megalkotásáig és széles körű elterjedéséig a szoftverfejlesztők olyan útválasztókat fognak használni, amelyek lehetővé teszik az üzenetek eljutását a különböző üzenőkliensekhez.

Az elemzők úgy vélik, az üzenőszoftverek további terjedésének akadálya éppen az együttműködés hiánya, és bámulatos eredményeket hozhat, ha a kezdeményezés mögött pénz is van. Azt sem tartják véletlennek, hogy pont ez a hét cég (UBS, Credit Suisse First Boston Corp., Deutsche Bank AG, J.P. Morgan Chase & Co., Lehman Brothers Holdings Inc., Merrill Lynch & Co. Inc. és a Morgan Stanley Dean Witter & Co.) alapított szervezetet, hiszen elsőként ez az ágazat kezdte el az üzenőklienszeket üzleti célokra is használni.

(IDG News Service)

LEGYEN WEBEN!

Ajándékba 6 hónapig ingyen webhostingot kap, ha októberben egy évre előfizet a CW-Számítástechnika hetilapra!

A szolgáltatás a következőket tartalmazza:

- » 5 db 10 MB-os postafiók
- » Korlátlan e-mailcím (alias)
- » 100 MB tárterület
- » Ingyenes DNS-fenntartás (elsődleges és másodlagos)
- » 5 db Subdomain
- » PHP, CGI, SQL, SSI

Az akció a készlet erejéig tart (100 db webhosting) és – az adatok feldolgozhatósága miatt – csak azon előfizetőinkre vonatkozik, akik az IDG Hungary Kft.nél fizetnek elő.

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Információ első kézből



Megváltásra várva

A távközlési válság szinte a világ minden sarkában felüti a fejét, s ha az egyik helyen már kilábalnának a dágványból, egy másik helyen nyomban dagadni kezd – jegyzi meg **Bende Magdolna**, széttekintve földgolyónk telekommunikációs berkeiben.

A távközlési szolgáltatók megpróbálják túlélni iparáguk eddigi legnagyobb válságát – termékeiket kevesebért kínálják, mint amennyibe nekik került, és eladják drága vagyontárgyaikat. Most nemcsak ciklikus hullám-völgyben van az iparág, hanem a gazdasági válság legmélyebb szakaszát, a pangást éli át: az Egyesült Államokban félmillió ember veszítette el állását, a távközlési cégek piaci értéke pedig 2 ezer milliárd dollárral csökkent – s mindeközben a 2300 milliárd dolláros összeforgalmú távközlésben nemigen látni a javulás jeleit. Szeptemberben elszomorító hírek jöttek a Lucent Technologies és az Alcatel bevételeiről, és mindkét cég jókora létszámcsoökkentésbe kezdett. A távközlési iparágban újra és újra a költségek lefaragásával igyekeznek megoldani a problémákat. Nem sikerül megakadályozni a bevételek mélyrepülését, s előre jelezni a fellendülés időpontját.

Vajon még meddig betegeskedik ez az iparág? Úgy tűnik, 2004 végéig még biztosan eltart a válság. A hálózatok forgalma az Egyesült Államokban 85 százalékkal nő évente, Európában és Ázsiában is ilyen az iram. Ez reményt ad arra, hogy két éven belül „felszívódnak” a kihasználatlan kapacitások; ma 35 százalékos kihasználtsággal működnek hálózatok az Egyesült Államokban és Európában, Ázsiában valamivel jobb az arány. Elemzők szerint a gazdasági fellendülés 2003 végére várható; ezután hat hónappal következhet az egyesült államokbeli távközlési cégek felépülése, az európaiaké pedig 2004 végén.

De a dolgok rosszabbul is alakulhatnak. Ha a világ-gazdaság tovább gyengülkedik vagy ha a távközlési vállalatok nem csökkentik teljesítményüket és nem jelentenek meg új, jövedelmező adatszolgáltatásokat, akkor a válság 2006-ig is eltarthat.

A talpra állás szakaszai

Az állandó nehézségekkel küzdő iparág felépülésének három szakasza lesz. A most folyó első szakasz a piaci telítettség kezelése: a költségek csökkentése és megállapodás az adósságokról. Ebben az esetleg két évig is elhúzódó időszakban sok vállalat kerülhet a csőd szélére – vagy még mélyebbre. Enyhülést azonban csak a második szakasz, a konszolidáció hoz (valamikor 2005 körül). Addigra a fennmaradó vállalatok rendbe teszik pénzügyeiket, és fillérékért felvásárolják versenytársaikat.

Az előrelátóbb cégek már dolgoznak a harmadik szakaszon, az átalakuláson. A zűrzavaron túljutó vállalatok új üzleti modellt követnek majd: hálózati elérési helyett értéknovelt szolgáltatásokat adnak, a titkosítástól és a vezeték nélküli konferenciáktól kezdve a hatalmas video-, zene- és játékprogramok felügyeletéig. Velük kitölthetik a ma kihasználatlan sávszéles-

ségeket. A távolsági forgalom kapacitásának ma csak 1-2 százalékát használják Észak-Amerikában és Európában is. Nem meglepő tehát, hogy a New York és London közötti gyors üzleti kapcsolat ára 95 százalékkal esett az elmúlt három évben, s most havonta 6000 dollárba kerül.

A nehézségek nagy része magából a technológiából fakad. Akkorra lett a teljesítmény, hogy egy szempillantás alatt letölthető a Kongresszusi Könyvtár teljes tartalma; azzal azonban senki sem foglalkozott, hogy milyen gazdasági következményekkel jár majd a világ optikai rendszerekkel való behálózása. Ma már a szuper gyors technológia is kikerült a laboratóriumból: ellenőrizhetetlenné vált a kapacitás növekedése. Ezen a télen megkezdte működését a francia Alcatel és a brit Cable & Wireless 443 millió dollárért kiépített Apollo nevű kábele az Atlanti-óceán alatt. A négy pár hajszálfonny üvegszálból álló vezeték 3,2 terabit adat továbbítására képes – ez 30 százalékkal több, mint az atlanti-óceáni vezeték mostani összteljesítménye.

Jó néhány szektor még a pangás idején is egészséges maradt. Az internetes szolgáltatások és a hálózatkezelő megoldások bevételei 10–20 százalékkal emelkedtek. A baj csak az, hogy ezek a szektorok a távközlési bevételek elenyésző részét adják. A legnagyobb szegmens – a helyi és távolsági hívások szegmense – hanyatlók, és aligha fog bővülni. Már nincs messze az a nap, amikor a telefonhívások a jövedelmező adat-előfizetések kiegészítő szolgáltatásává válnak. A vezeték nélküli szolgáltatások bevételei az előző évtized hatalmas felütése után elsimulnak, mivel csökken az új előfizetések száma. A vezeték nélküli internet jóval elmarad a várakozásoktól.

A *Business Week* három programpontot ajánl a felépüléshez.

Kihasználni a kapacitásokat

Ez a felépüléshez vezető út első szakasza. A csődbe jutott szolgáltatók megpróbálnak némi értékesítési bevételhez jutni, hogy ne vesszen kárba a kapacitásuk. Csak a konszolidáció hozhat enyhülést. Am a társaságok túl sok adósságot halmoztak fel, semhogy cégeket vásárolhassanak. A fennmaradóknak először rendbe kell tenniük pénzügyeiket, általában a befektetők és a hitelezők kárára. A vezetékek mindeközben kénytelenek lesznek olcsóbban kínálni magukat, hogy végre találgaljanak.

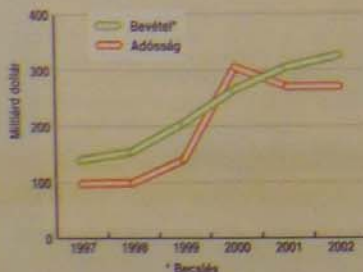
Észak-Amerika már két éve küzd a teljesítménytöbblettel, a felépüléshez azonban még további két évre van szüksége. A cégek egyelőre ideális hálózati kapacitások felét használják csak ki. Most azon igyekeznek, hogy ezt feltornásszák 70–75 százalékra.

Ázsia – az ottani óriási igények miatt – megmenekül ettől a mostani mélyrepüléstől: az elmúlt két évben a vezeték nélküli szolgáltatások bevételei csak 10 százalékkal csökkentek (Észak-Amerikában 50 százalékkal, Európában 33 százalékkal). Az erős gazdaság, a folyamatosan növekvő népesség, a felszökő távközlési igények közepette azonban ott is vannak aggasztó jelek. Ez év vége felé a Tycó távközlési részlege új, tenger alatti kábelt kezd működtetni, s az megkésze-rezi majd a Csendes-óceánon átmenő kapacitást.

Az egyéb piacok is a bőség zavarával küzdenek. Emiatt például a Tokió-Hongkong nagy sebességű kapcsolat ára tavaly 27 százalékkal, havi 62 ezer dollárba csökkent. Az utóbbi nyolc hónapban négy új kábel kezdett működni, s ez növeli az árháború valószínűségét. Az Egyesült Államokban soha nem látott ütemben nő a telefonbeszélgetés és az internetes szörfözés. Ezek pótolják az alacsony árak miatti kiesést, s

EURÓPAI TÁVKÖZLÉSI BEVÉTELEK

(A húsz legnagyobb szolgáltató összesen)



szinten tartják a bevételeket. A vállalati költségcsökkentések és a munkaerő-elbocsátások 9 milliárd dolláros (6 százalékos) kiesést okoztak a telefontársaságoknak.

A távközlésben csak hat hónappal a gazdasági fellendülés után várható emelkedés, vagyis nagyjából 2004-ben. S a berendezégyártóknak még egy félévet kell majd várniuk a növekedés kezdetéig.

Konzolidáció

Már mindenki várja a konszolidáció eljövését, de még legalább egy évig türelemmel kell lennünk. Ha a piac megengedi, a vezeték nélküli hálózatokat üzemeltető óriáscégek (Verizon, Deutsche Telekom, Vodafone, és talán a japán NTT DoCoMo) felfalják kisebb versenytársaikat. Az adósságokat felhalmozó cégek láttán a piac bizalmatlanná vált, s egyelőre nem örül az ilyen manővereknek.

Ha a legnagyobb Bell-vállalat, a Verizon meg tudná vásárolni a távolsági hívásokkal foglalkozó nemzeti cégek valamelyikét (mondjuk, az AT&T-t vagy a WorldComot), akkor növelhetné piaci dominanciáját. A vezeték nélküli piacon pedig azzal erősíthetné pozícióit, ha megszerezné a Sprintet. Az AT&T és a Sprint együtt 25 milliárd dollárba kerülne. Erre azonban ma nincs kerete, mivel hosszú lejáratú adósságai 45 milliárd dollárt tesznek ki. Elemzők szerint a Verizon még legalább egy évig nem fog céget venni. Ha viszont valamelyik szolgáltató felvásárol egy céget, akkor a többiek is vásárlásra kényszerülnek. Ez tovább rontaná a cégek amúgy is labilis pénzügyi helyzetét, viszont siettetné a konszolidációt.

Jövőre jó néhány olcsó kivásárlásra is számíthatunk. A Deutsche Telekom, amikor még jól ment neki, 26 milliárd dollárért vette meg a VoiceStreamet. Most ennél jóval kevesebért is odaadná valakinek, hogy törleszthesse az adósságait, egyelőre azonban nem akad vevő. Ha jövőre el tudja adni az amerikai szolgáltatót, akkor jó esélye lesz a konszolidációra.

Átalakulás

A társaságok most kapacitási gondjaikkal és költségeik visszafogásával vannak elfoglalva, pedig jóval clóbbre kellene nézniük. Ahhoz, hogy átvészeljék a mostani nehéz helyzetet, nagy átalakításra van szükségük. Ebben az éles versenyben nem tartható tovább az az évszázados gyakorlat, amely a felhasználóknak csak hálózati hozzáférést adott; annak ugyanis igen csekély a haszna.

Most már rengeteg hálózat létezik, a cégeknek tehát új tartalmat és növelt értékű szolgáltatásokat kell kínálniuk. A távközlésnek szállítási iparból szolgáltató iparrá kell válnia; s már zajlik is ez az átalakulás. Az AT&T szolgáltató üzletágának bevételei például az elmúlt évtizedben 4 milliárd dollárra emelkedtek, s ezzel a konzultációs és szolgáltató vállalatok szintjére került. Idővel a szolgáltatás lesz az alaptevékenysége, és a távközlési részleg leválik a vállalatról.

A vezeték nélküli szegmensben még világosabban látszanak a változások. A japán NTT DoCoMo megszámíthatatlan szolgáltatást kínál a hálózatán, a játékoktól kezdve a zenéig. Minden tranzakcióért díjat szed – bár egészen keveset. Ezt a modellt akarja alkalmazni a DoCoMo egyik partnere, az AT&T Wireless is.

A távközlési cégek végül tudnak hálózataikon, és a szolgáltatásra összpontosítani. Ennek mindenki láthatja már a jeleit. A virtuális telefontársaságok – például a Virgin Mobile – Európa-szerte kínálnak ve-

AZ ÉRINTETT TERÜSEK

Még éveig kell várni a távközlési válság enyhülésére, Észak-Amerikában azonban már mutatkoznak a stabilizáció jelei.

	Észak-Amerika	Európa	Ázsia
Vezetékes	A kapacitások kihasználtsága 35 százalékos, csak feleakkora, mint lehetne. 2004-től várható növekedés, ha egészséges lesz a gazdaság.	Itt csak később, 2006 körül várható fellendülés, a bevételek a következő három évben stagnálni fognak, csupán 5 százalékos bővülésre lehet számítani.	Csak 10 százalékos volt a bevételek csökkenése (Amerikában 50 százalékos). 2006-ig a növekedés üteme 2-3 százalékos lehet.
Drótnélküli	Az idén és jövőre stagnál a 80 milliárd dolláros piac. A növekedéshez a konszolidációval a mostani hatról háromra kell, hogy csökkenjen a távközlési szolgáltatók száma. Erre azonban csak 18 hónap múlva kerülhet sor.	A hangszolgáltatások bevételei csökkennek, a nagy sebességű kapcsolatoké növekednek. Még nem látszik azonban, hogy a társaságok mikorra fizetik majd ki a 120 milliárd dolláros adósságot.	Ha Kína és Dél-Korea piaca nekilendül, Ázsia folyamatosan bővülésre számíthat. Japánban lelassult a nagy sebességű vezeték nélküli internetes kapcsolatok számának növekedése.

(Forrás: AHK Inc., TeleGeography, Business Week)

zetéknélküli előfizetéseket, s a régóta létező telefontársaságoktól bérlik a hálózati kapacitást.

Bár az ágazati válságnak még csak közepén járunk, már látszanak a távközlés fellendülésének – a konszo-

lidáció és az új üzleti modellek megjelenésének – a jelei. A helyre álló ipari ágazatban szerényebb és – mondjuk ki bátran – szegényebb is lesz, mint fénykorában volt.

AZ ÚJ C7000 ÉS C9000 SOROZAT

Az új munkatárs

- Alkalmazzon egy Okit színes nyomtatót, és hamarosan meglátja, hogy kitűnő munkatársra tett szert. Ostyáltyában a leggyorsabb – 30 lap/perc sebességgel, valós 1200x1200 dpi felbontásban – kiváló minőségű nyomtatok előállítására képes.
- Mivel fekete-fehér nyomtatási igényeit is kielégíti, így Ön az irodai munkákat egyetlen készülékkel elvégezheti. A csapat nélkülözhetetlen tagja!
- Tegyen egy látogatást a www.oki.hu honlapon.







OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Rajcsy-Zsillinszky út 13. Telefon 327-6070 Fax 327-4074
e-mail: okijnyomtato.com www.oki.hu

OKI SHIRAI PARTNEREINK – VISZONTLADÓK • BUDAPEST AT Comp Multimédia Kft. 431-3445 • Daten Kantor Trade Kft. 203-9302 • Focul Kft. 452-1070
Gránátalma Team Kft. 315-1797 • Humansoft Kft. 270-7414 • Xventa Kft. 269-5262 • Minor Rendszerház Rt. 436-3029 • Műszertechnika Rendszerház Kft. 469-4277
Poli Computer PC Kft. 30/935-7177 • PrintRea Kft. 222-2919 • Processung Software Bt Kft. 267-6768 • Profesionál Kft. 216-5300 • PUB Kft. 351-8409
Senzor Kft. 347-5083 • Shiva Computer Kft. 343-3158 • Sprint Computer Kft. 210-4835 • DEBRECEN Trade-Ó Kft. 52/500-444 • EHER Assys Kft. 36/537-204

GYŐR Másoldásgépcentrum Kft. 96/313-008 • HÓMEZŐVÁLÁSHÉLY Dwell Computer Informaticai Kft. 44/302-859
KECSKEMÉTI Bestcom Kft. 74/485-119 • Genius Group Rendszerház Kft. 74/505-810 • MÁTECSKA Wuxter Informaticai Kft. 44/302-859
PÉCS Lettcomp Informaticai Kft. 72/511-183 • VÍV Com Kft. 72/333-887 • SALGÓTARJÁN Coral Kft. 32/317-322
SOPRON Telecomp Kft. 99/338-555 • SZOLNOK Win Investor Rt. 56/413-086 • SZEGED Ideagép Kft. 62/440-022 • SZÉKESFEHÉVÁR IPV Alkalmazás Kft. 32/500-931

SZOMBATHELY Flag Számítástechnika Kft. 94/501-890 • ZALAEGERSZEG V. Group Kft. 92/350-977

OKI BEJÁRATÓTERELÉS • BUDAPEST Printer Hotline Kft. 223-0229

Adatkezelés kézi PC-n

Kéziszámítógép nélkül sok vállalat már szinte el sem tudná látni létfontosságú üzleti feladatait. A mobiltelefonok és a palmtopok (tenyérszámítógépek) terjedésével – az asztali számítógéptől és a vezetékes internettől elszakadva – irodán kívül is elvégezhetünk jó néhány munkát.

A vezeték nélküli eszközökkel, illetve a mobilinternet-technológia használata révén könnyen elvégezhető feladattá válik például a raktárkészlet-ellenőrzés vagy valamilyen információ lekérése a vállalat központi adatbázisából. GPRS technológiával csak néhány másodperc a kapcsolatfelvétel és az információcsere a mobilkészlet meg- feltöltéséről –, és ennek a kapcsolatfelvételnek igen kicsi a költsége. A GPRS technológiának az a lényege, hogy az információkat kis egységekbe rendezi, és ezek az egységek kis formájú kommunikációval is továbbíthatók.

A kis forgalmú kommunikációnak a

Forms technológia az alapja. A kéziszámítógépre telepített szoftver a megadott kritériumok alapján TCP/IP protokollon át (GSM, GPRS, Bluetooth, Cradle) lép kapcsolatba a központi adatbázissal, s egy szinkronizációs kiszolgálóra támaszkodva néhány másodperc alatt lekérdezi, illetve elküld minden szükséges információt. A Forms adatgyűjtési feladatok ellátására kifejlesztett, tenyérszámítógépeken működő rendszer. A formok, más néven űrlapok megfelelnek a kor ergonomiai követelményeinek. Előre letölthető űrlapok, ODBC-adatforrások, adatbevitelt segítő listák csatlakoztatásba hozzák, és közvetlen webes elérésen alapuló folyamatokat is elindíthatnak. A Forms technológia központi egységítő szoftvere igen kis méretű adat-

egységeket készít, így az információ valós időben továbbítható mobilkommunikációval is.

Kézi leltár

A Fornax Rt. által kifejlesztett Fornax Palm Inventory adatgyűjtő- és leltározó-rendszer önállóan és a központi adatbázissal összekapcsolva is működik, és a következő feladatok elvégzésére alkalmas:

- Külső helyszínen dolgozó munkatársaknak adathitelesítésre, különböző lekérdésekre és adatgyűjtésre;
- A vállalat valamennyi eszközeinek helyszíni adatregisztrációval való nyilvántartásba vételére;
- Hardverek és telepített szoftverek felhasználók szerinti nyilvántartására.

A fejlesztők ígérete szerint a rendszerrel

- naprakész információ nyerhető a dinamikus változó eszközállományról,
- könnyen, zökkenőmentesen lebonnyolható a telephelyváltás,
- minden könnyedén visszakereshető a központi adatbázisból vagy magából a tenyérszámítógépből,
- az űrlapok központilag frissülnek, nincs redundáns információ,
- távoli szinkronizációban is minimális lesz az adatforgalom.

Az adatok persze nemcsak a kézi PC-n rögzíthetők, hanem egyszerűsre, ha kell, a központi adatbázis-kezelő – például Lotus Notes, Oracle vagy Microsoft Access – felületén is rögzíthetők.

A rendszer központja egy szinkronizációs kiszolgáló; ezen fut a Forms rendszer szinkronizációs modulja, és központilag ezen át frissíthetők a felhasználóoldali alkalmazások. A felhasználó eldöntheti, hogy oleso, hagyományos analóg behívásra alkalmas ügyfelet használ, vagy modernebb, GSM/GPRS kapcsolatos eszközt. Az űrlapok elkészítését, újabb változatok kiadását, illetve az ezekhez kapcsolódó jogok szabályozását a Forms rendszeren lehet beállítani. A felhasználói eszközökre feltöltött alkalmazást, az adatokat, valamint az űrlapokba illesztett számítási logikát a központi lekérdésekben vagy a szinkronizáció megindításával mindig ellenőrzik, és a központi rendszerben beállított paraméterek szerint frissítik.

A felhasználók és a központi adathá-



zis közötti adatkapcsolat GSM, GPRS vagy egyéb szélessávú összeköttetésen keresztül is létrejöhét. A rendszerben sokféle mobilkészlet használható, s a felhasználói kívánalmaktól függ, hogy egy néhány tízezer forintos eszközre támaszkodunk-e vagy telefonnal összekapcsolts, százezer forintos felső kategóriás marokszámítógépre – az alapfunkciók mindkettőn megvannak.

Olcsón felügyelni

A vállalatok által használt kézi PC-k számának és fontosságának növekedésével nő a felügyeleti költség és a biztonsági kockázat is. A Giga Information Group egy közelmúltbeli jelentésében az olvasható, hogy a kéziszámítógépek felügyeletére kifejlesztett megoldásnak többplatformosnak, összekapcsolhatónak kell lenniük az asztali számítógépek már meglévő felügyeleti eszközeivel. A mobil felügyeleti megoldások bevezetésének az a célja, hogy csökkenjenek a szoftverelosztásra költendő jököra – és támogatásfüggő – költségek.

Ezt szolgálja többek között a Novell ZENworks felügyeleti termékcsaládjának legújabb tagja, a ZENworks for Handhelds 5. Ennek a szoftvernek a központosított jelszó- és állománykezelési irányelvei megvédik az értékes adatokat, s mindeközben, mondja a gyártó, csökkentik a kéziszámítógépek használatából fakadó költségeket – azok egyébként ötszörte-tízszerte nagyobbak lehetnek, mint az eszköz ára. Az informatikai költségek mérséklésére, a kéziszámítógépes adatok biztonságának növelésére és az eszközeikkel bajlódó végfelhasználók terheinek csökkentésére a ZENworks for Handhelds egységes hálózatként kezeli a kéziszámítógépeket.

A szoftver a többplatformos ZENworks felügyeleti megoldás részeként – a szoftverek és eszközkonfigurációk egész vállalatlan belüli szabványosításával, telepítésével és felügyeletével igyekszik könnyebbé tenni a mobilüzletmenetet: felügyeli az alkalmazások elosztását, erősíti a biztonságot, szabványosítja a konfigurációkat, és naprakész raktári információkat tart fenn a kéziszámítógépeken.

Piacvezető szoftervállalat hazai leányvállalatának disztribútora az alábbi munkakörökbe keres munkatársakat:

Oracle Sales Manager

Feladata:

az Oracle viszonteladói hálózatának, kereskedelmi tevékenységének hatékony támogatása.

Elvárások:

- felsőfokú műszaki végzettség,
- az IT-piac és a viszonteladói hálózat ismerete,
- kiváló kommunikációs készség,
- marketingeszközök és hatásuk ismerete,
- tárgyalási szintű angolnyelv-tudás,
- ügyviteli rendszerismeret,
- Oracle-termékek/megoldások ismerete,
- referenciák, a kapcsolattartók feltüntetésével.

Oracle Product Manager

Feladata:

az Oracle viszonteladói hálózatának technikai/technológiai támogatása.

Elvárások:

- felsőfokú műszaki végzettség,
- Oracle-termékek/megoldások gyakorlati ismerete,
- kiváló kommunikációs készség,
- tárgyalási szintű angolnyelv-tudás,
- ügyviteli rendszerismeret,
- referenciák, a kapcsolattartók feltüntetésével.

Mindkét munkakörben folyamatos továbbképzést, versenytársak feltételeit biztosítunk

Az angol nyelvű szakmai önéletrajzokat az info@dns-hungary.hu vagy a **Kovács Valéria, DNS Hungary Kft., 1027 Budapest, Kapás utca 11-15.** címen várjuk.

Írd alá többször!

A biztonság igénye korunk elektronikus világában egyre fokozottabb erővel jelenik meg az élet minden területén. Elektronikus leveleinket úgy tehetjük illetéktelenek számára olvashatatlaná, hogy digitálisan aláírjuk azokat. Sőt, nem is egyszer, hanem, mint alább kiderül, többször.

Már nem elegendő, ha egy dokumentum vagy levél elektronikus formában eljut a címzett-hez. Az is biztonsággal meg kell oldani, hogy a címzett egyértelműen ellenőrizni tudja, kitől származik a kapott anyag, és hogy annak tartalma szeríten-e, módosította-e valaki út közben akár jóhiszeműen, akár rosszhiszeműen.

A digitális aláírás a számítógépes világban megteremtett hitelesítő eljárás, amelynek során az aláíró személy a dokumentumot aláírva, mintegy hitelesíti azt, elismerve, hogy tőle származik. Emellett az aláírás védi magának a dokumentumnak a tartalmát is. Ha bárki a legkisebb mértékben is módosít azon, az aláírás azonnal érvényét veszíti, és erről a címzett azonnal tudomást szerez – magyarázza Kovács Árpád, a Kopint-Dator Rt. üzletfejlesztési igazgatóságának vezérgazdát-helyettese. A cége által kifejlesztett MultiSigno alkalmazás e rendkívül fontos követelmények biztosítására született meg.

Csomagolás akár chipkártyával

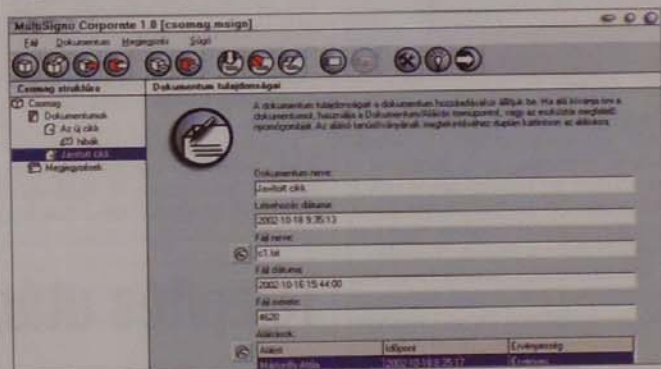
A MultiSigno alkalmazás – kiküszöbölve más alkalmazások, szoftverek gyengeségeit és korlátait – képes több dokumentumtól álló „csomagok” kezelésére is. Minden egyes csomag egy vagy több dokumentumot tartalmazhat, és minden egyes dokumentum tetszőleges számú digitális aláírással látható el. Az eljárás szabványos módszerek alkalmazásával védi a csomagokban levő minden egyes dokumentumot, azok bármelyikének sérülése azonnal kiderül a címzett számára. Természetesen a címzett bármikor ellenőrizheti, hogy az aláíró személy valóban az-e, akinek vallja magát.

A MultiSigno minden olyan esetben jól használható, amikor valamilyen ügy kapcsán több dokumentumot kell a személyeknek cserélniük egymással, illetve ahol egy megállapodás keretében több személynek is alá kell írnia ugyanazt a dokumentumot. Ilyen eset lehet egy szerződés megkötésének a menete, megrendelések nyomon követése, belső ügyviteli munkafolyamatok követése.

A megoldás nagy előnye tehát az, hogy az összes olyan dokumentum, amely valamely ügy szempontjából szetartozik, egy csomagban, egy helyen megtalálható – hangsúlyozza Kovács Árpád. A csomag tartalmazza minden egyes dokumentumhoz hozzárendelve az arra vonatkozó aláírást vagy aláírásokat. A csomagban bármikor megtekinthető minden egyes dokumentum és ellenőrizhető minden egyes aláírás. Ezzel egyszerűsíti a munkafolyamat is kényelmesebbé válik, másrészt az archiválás is megbízhatóbb és könnyebb lesz.

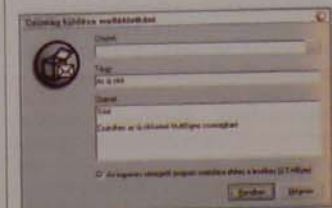
igénybevételét. Másrészt az egyes csomagokat a MultiSignóval el lehet küldeni e-mailben bárkinek, hisz akár a megszokott Outlook-címtejből a megfelelő e-mailcím felhasználható, és a csomagok is a levelezőszoftvereken keresztül kerülnek a címzethez.

Az alkalmazás többretegű architektúrájú, így tartalmaz egy magot, amely a csomagok kezelését és a digitális aláírással kapcsolatos feladatokat látja el.



A MultiSigno alkalmazás a digitális aláírások létrehozásához a legmagasabb biztonsági szintű chipkártyákkal (és más, szabványos hardvereszközökkel, például tokennel) képes együttműködni. Mivel szabványokon alapuló megoldás, nem függ gyártótól és eszköztől, így mindenki az igénye szerint alkalmazhatja a számára legmegfelelőbb chipkártyát és kártyaolvasót.

A szoftver a Windows operációs rendszerrel szorosan együttműködik, a felhasználók saját, más alkalmazásokban használt tanúsítványokkal írhatnak alá digitálisan. Ezáltal ugyanaz a tanúsítvány, amelyet egy szolgáltató kibocsátott már korábban számukra, használható a MultiSigno szoftverben is, tehát nem igényli külön hitelesítésszolgáltatót



megszokott szoftverek lecserélése. A mag használatával egyszerűen és kényelmesen lehet egyedi igényeknek megfelelő alkalmazásokat is készíteni.

Jellemzők

■ Szabványos digitális aláírás és tanúsítvány. Támogatja a X.509 v3 alapján készült tanúsítványok kezelését. Együttműködik a hazai és nemzetközi hitelesítőközpontokkal. Az aláírások a biztonságos XML Signature nemzetközi szabvány alapján készülnek.

■ Visszavonási lista. Támogatja a szabványos visszavonási listákat (CRL), ami azt jelenti, hogy ha egy tanúsítványt valamilyen okból a kibocsátója visszavon (elvesztés esetén például), akkor a MultiSigno egyértelműen megjelöli, ha egy aláírás időpontjában az aláíró tanúsítványa már vissza volt vonva, így azt nem szabad elfogadni.

■ Levelezőrendszerrel független. Mivel speciális állománytípust készít, ezért ez csatolt állományként bármely levelező rendszerrel továbbítható.

■ Időpecsét. Támogatja az RFC3161 szabványú időpecsét-szolgáltatásokat; ezzel az aláírás időpontját függetlenül hitelesíti (mint például a posta a dátumpecséttel a levelet). Az időpont hitelességét a független szolgáltató digitális aláírásával biztosítja, amit a MultiSigno ellenőriz.

MARTONFFY ATTILA

one world_one brand_one level

level[®]

www.level-one.hu

Distribútor: (szűk vevővelétek részére)

ASBIS Kft.
1139 Budapest, Váci út 61-65.
Tel.: (1)236-1000
Fax: (1)236-1010
http://www.asbis.hu

PAK Rt.
1143 Budapest, Csereai ú. 8.
Tel.: (1)273-9850
Fax: (1)252-7480
http://www.pak.hu

LevelOne Ethernet Termékek

- ADSL Router
- HUB
- Switch
- Printer Server
- Hálózati kártyák
- Wirelless eszközök
- Komplex Soha megoldások
- Komplex hálózati megoldások

Hirdetői barométer

A San Franciscóból a Szilícium-völgybe vezető autópályán jó darabig a gazdaság fokmérőjeként működtek az útszéli óriási hirdetőtáblák. Ma inkább csak az informatikai ipar lassú magához térésének jelei láthatók rajta.

A dotcom aranykorának idején az út mellett több száz, az új gazdaságban tevékenykedő vállalkozás hirdetése volt látható, mint például a TiVo, az ETrade, az Intel és az IBM plakátjai. A hirdetőt még akár ötvenszázalékos felárat is kifizettek a helyekért, míg mások illegális hirdetőtáblákat állítottak fel. A dotcom-lufi kipukkadása, a tőzsdei összeomlás és az alaposan megkurtított vállalati marketing-költségvetések után azonban már meglehetősen nehéz feladat a plakáthelemek értékesítése.

Az útnak ezen a szakaszán elhelyezett hirdetőtáblák többsége az oaklandi Clear Channel Outdoor tulajdonában van. *Michael Colburno*, a Clear Channel Outdoor elnökhelyettese szerencsétlenül nevezte a történeteket. Véleménye szerint a dolgok kezdenek jobbra fordulni, de a most futó hirdetések a virágkor utáni időszak jellegzetességeit mutatják. A feltörekvő high-tech vállalkozások hirdetése eltűntek, az informatikai cégek plakátjai közé pedig sör-, mozifilm- és gépkocsihirdetések kerültek. A plakátok szövege elsősorban a megtakarításról szólunk, legyen szó akár a helyi telefonhívások költségeiről (AT&T), az Oracle olcsóbb és gyorsabb alkalmazás-szerveréről vagy a Prudential által ajánlott a pénzügyi befektetők portfóliójának újraegyensúlyozásáról. De ha már a

dotcom-ipar nem kecséget milliokkal, a lottó is megteszi.

A táblák többségén idejétmúlt vagy foszladozó plakátok várják lecserelésüket, s helyükre a megszokott IT-üzemek helyett a San Franciscó-i repülőtér tizedolláros parkolási ajánlata, a Halloweenre készülődő üzletek hirdetése vagy a Tide mosópor reklámjai kerülnek. A plakátok észrevehető fogyatkozásához azonban az is hozzájárult, hogy eltávolították az engedély nélküli táblákat.

Colbruno szerint a hirdetőtábla-piac



kezd magához térni, legalábbis az elmúlt negyedévet tekintve. A hirdetőtók száma növekszik, igaz, legutóbb a megszokott egy eszdező helyett csak 3-4 hónapra kötik le a plakáthelyet. Ez véleménye szerint azt jelezheti, hogy kedvezően változik a gazdasági hangulat.

Két hirdetőtáblát azonban évekre előre kibérelt az IBM. E kettő történetesen az Oracle Sedwood Shores-i székházával szemben található, és mi más hirdetőnek rajta, mint az IBM adatbázis-szerverének elsőségét.

(IDG News Service)

A Zip visszatér

Az Iomega új, Zip 750 meghajtója 718 megabájttal adatot tud egyetlen lemezerre írni, s így talán első pillantásra nem is tűnik újdonságnak. Ma az asztali számítógépek többségének már van CD-írója, s ezek is 700 megabájtot írnak egy korongra, illetve újírás esetén 530 megabájtot. A felhasználók többsége kedveli a gyors, megbízható CD-R technológiát, de a CD-újírással már gondok vannak: a lassabb írás és az írási hibák előfordulásának növekedése. Emellett a CD-lemezek egyes esetekben törékenyek is bizonyulhatnak.

Az Iomega Zip-technológiája azonban ezektől a hibáktól mentes. Könnyű, hordozható meghajtója USB 2.0 csatlóval érintkezik a számítógéppel. Az új, 750 megabájtos lemezek mellett a régi, 100 és 250 megabájtosokat is olvassa, az utóbbit írja is. A meghajtóhoz érkező alkalmazások lehetővé teszik az automati-

zát adatmentést (így ha egy állomány megváltozik, azonnal mentés kerül a lemeze), illetve a Zipen és a számítógépen tárolt állományok szinkronizálását.

A megoldás egyetlen szépséghibája a lemezek ára. Az átlagos, egyszerű írható nyers CD ára körülbelül 50 cent, a CD-RW lemezé 1,25 dollár körül van, ugyanakkor a 750 megabájtos Zipé 13 dollár. A meghajtó piaci esélyeit tovább rontja az a tény, hogy az Iomega nem kínál PCI alapú USB 2.0 csatlókat, így a Zip-tulajdonos kénytelen más megoldást is vásárolni, például az Adaptec 70 dolláros USB 2.0 Upgrade Kitjét.

Egy átlagos bővíthető mátr 30 dollárból megvehető, de a Zip-beszerzésnél így is további költségeket okoz.

Az Iomega az új meghajtók mellé lemezt sem ad, így azt is külön kell beszerezni.

A meghajtó egyes vélemények szerint használat közben zajos volt, de meggyőző, másodpercenkénti négy megabájtos adatátvitelre volt képes.

(IDG News Service)

Jó negyedévet zárt a Nokia

A Nokia bejelentette, hogy harmadik negyedévi forgalmi és pénzügyi adatai kedvezőek. A cég a forgalombővüléssel növelni tudta részesedését a mobiltelefonok piacán. Így ez az első negyedév az előző pénzügyi év első negyedéve óta, amikor növekedtek az eladásból származó bevételek.

A bejelentés szerint a Nokia 610 millió euró nyereséget ért el a szeptember 30-án zárult negyedévben; ez 228 százalékos növekedés az előző pénzügyi év harmadik negyedévének 186 millió eurós eredményéhez képest. Az amortizációs és más egyszeri költségeket leszámlítva a nyereség 16 százalékot nőtt az előző év hasonló időszakához viszonyítva, és elérte a 881 millió eurót.

A harmadik negyedévben a Nokia bevételei a cég előrejelzéseinek megfelelően két százalékkal emelkedtek, s elértek a 7,22 milliárd eurót.

A cég szeptember 10-én lefelé módosította július előrejelzését, de a most elért eredmény az eredeti várakozásoknak felelt meg.

A Nokia számításai szerint növekedett részesedését a mobilkészülékek világpiacon is; a tavalyi év eladásaihoz képest 17 százalékkal több, összesen

37 millió telefonkészüléket értékesítettek ebben a negyedévben. Az eladási adatok tekintetében a Motorola a második 17 millió forgalomba került készülékkel. A Nokia szerint a világpiacon növekedése összesen 13 százalék volt a harmadik negyedévben, így 103 millió telefon talált gazdára.

A Nokia továbbra is fenntartja előrejelzését, mely szerint összesen 400 millió készüléket értékesítettek a világpiacon az év végéig. A Motorola azonban a világpiacon vonatkozó éves előrejelzését leszállította 390 millióra, elsősorban a kereslet csökkenése miatt, a Nokia pénzügyi eredményeit ugyanakkor árnyaltabbá teszi az egyes üzletágak bevételeinek különbsége. Míg a Nokia pénzügyi eredményeit ugyanakkor árnyaltabbá teszi az egyes üzletágak bevételeinek különbsége. Míg a Nokia pénzügyi eredményeit ugyanakkor árnyaltabbá teszi az egyes üzletágak bevételeinek különbsége. Míg a Nokia pénzügyi eredményeit ugyanakkor árnyaltabbá teszi az egyes üzletágak bevételeinek különbsége. Míg a Nokia pénzügyi eredményeit ugyanakkor árnyaltabbá teszi az egyes üzletágak bevételeinek különbsége.

A negyedik negyedévre vonatkozó előrejelzések szerint a Nokia 8,9 és 9,2 milliárd euró közötti bevételt vár, ez 2-5 százalékkal több lenne, mint az előző év utolsó negyedévének adatai. A növekedés motorja továbbra is a készülékadás lesz.

(IDG News Service)

Telepítés után elfelejtendő

A vírusveszély az állandó aggodalmak forrása, és vélhetően még sokáig az is marad. Az új vírusvadász alkalmazások, mint a McAfee VirusScan Home Edition 7-es, a Norton AntiVirus 2003 és a Panda Antivirus Titanium azonban megszabadítják a felhasználót a folyamatos frissítés terheitől, mert a szükséges frissítéseket, vírusinformációkat a programok automatikusan elvégzik.

Ennek azonban ára is van: sok vásárlót érinthet, hogy a felhasználó elveszíti a termék feletti működtetési jogait.

A Norton AntiVirus 2003-nak az elődeinél már megszokott tisztá és logikus kezelőfelülete van. A egyszerű telepítés után a termék szinte minden szűrője bekapcsolt állapotba kerül. A program automatikusan távolítja el a trójai típusú fegyvereket, legyen szó a hagyományos levelezésről vagy a web használatáról. Blokkolja a különböző gyorsüzemű hálózatosítók – AOL Instant Messenger, a MSN Messenger és a Yahoo Messenger – érkező gyanús állományokat.

A Panda Antivirus Titanium, az előző alkalmazáshoz hasonlóan, telepítése után szintén teljesen bekapcsolt fegyverzettel kezdi meg működését, s ez alól csak a heurisztikus és tömörített állományok átfésülése kivétel. A vírusállomá-

nyokat az interneten át, automatikusan frissíti.

A programnak azonban van néhány zavaró tulajdonsága. Ilyen például az, hogy ha a felhasználó az előző képernyőre akar visszatérni, akkor a helyzetlől függően a Back, a New Scan vagy az OK gombokra kell kattintania. A technikai támogatás elektronikus levelek útján történik, emellett a program használatának meghosszabbítása 20 dollárba kerül (a Nortoné 15 dollár, a McAfee-é 10 dollár).

A McAfee VirusScan Home Edition 7 a vírusvadász feladatok mellett a tűzfal szerepét is ellátja, és az IP-címeket is vissza tudja követni. A VirusScan a háttérbe húzóda folyamatosan figyel a gyanús adatesomogokra, programokra, behatólókra és persze a vírusokra is. A program kezelőfelületében meglehetősen eseten, böngészőszzerű, s ez sajnos a programon belüli navigációs zűrzavarhoz vezet. A McAfee programja telepítéskor a szűrőfeltételek egy részét nem állítja be automatikusan, azt a felhasználónak kell aktiválnia. Így az éberségen múlik az Outlook ellenőrzése, a heurisztikus állományok fésülése és a biztonsági lemez elkészítése is.

(IDG News Service)

KARRIER & OKTATÁS

Karriertipológia – 2. rész

Funkcionális karrier

A funkcionális karrier azt jelenti, hogy az ember egy funkción belül ismeri meg az egyes területeket. Így tehát a funkcionális karrier terület specifikus időszakok sorozatából épül fel. De míg a területspecifikus életutat befutó ember megragad egy területen azután is, hogy azt kívülről-belülről teljesen megismerte, addig a területspecifikus – vagy keresztfunkcionális – életutat bejárók továbblépnek. A funkcionális karrier egyúttal azt is jelenti, hogy egyre összetettebb, nagyobb szakmai tapasztalatot igénylő feladatokat bíznak rá, nő a szakmai kihívás.

A továbblépés lehet felfelé a hierarchiában vagy oldalra egy másik területre. Tipikusan ilyen karrier az, ha pár évet eltölt a technológia, majd a termékfejlesztés egyes területein, a minőségbiztosításon, és így a műszaki területek kiváló ismerőjévé lesz. Talán nincsenek vezetői ambíciói, és ami gyakrabban előfordul, nincsenek vezetői kompetenciái, és ezért nem is lesz belőle vezető soha. Ám nagy szüksége van a vállalatoknál az ilyen nagy tapasztalatú, minden fortélyt ismerő szakemberekre, akik képesek önállóan, beosztottként dolgozni. Ők azok a

funkcionális szakértők, akik működ-tetik a vállalatot. Nem véletlen, hogy néhány multinacionális vállalat fizetési struktúrájában kiemelt helyen vannak a seniorok, a nagy funkcionális tudással rendelkező IT specialisták, fejlesztőmérnökök, kontrolleerek. Mivel a vállalatoknak fontos érték a tudásuk, nem vezetőként is gyakran vezetői szintű kompenzációval jutalmazza őket. Tehát ha valakiből nem lesz vezető, attól még lehet sikeres, futhat be nagy karriert és kereset jól, mint elismert specialista.

Magától értetődő, hogy ha valakinek vezetői ambíciói és képességei vannak, lehet belőle funkcionális vezető. Tipikusan ilyen karrier, ha valaki az adott területen eltöltött 3–5 évet követően lép egyet feljebb.

A gond akkor van, hogy ha az adott szervezetben nincs erre lehetősége (vagy sokáig kellene várnia rá), de vannak ambíciói és vezetői kompetenciái. Napjaink munkaerőpiacán nagyrészt személyzeti tanácsadó (fejlesztés) vállalatoknak köszönhetően a második vonalbeli funkcionális szakemberek úgy lépnek előre a ranglistán, hogy céget is cserélnek, és az új helyen egy szinttel feljebb kezdenek.

INSPERGER RITA



www.consultationmagazin.hu

44004



P&BERT Management Consulting Group
"The Human Solution"

Megbízóink, piacvezető amerikai termelő vállalat számára keressük munkatársat

MUNKA- ÉS BALESETVÉDELMI SZAKEMBER
(P. 435 ref.) pozícióba

Elvárások:

- néhányéves releváns szakmai tapasztalat és idevágó jogszabályok ismerete felül
- szakirányú végzettség – diploma vagy képesítés (a mérnöki végzettség előnyt jelent)
- középfokú angolnyelv-tudás
- MS Office felhasználói szintű ismerete.

Feladatok:

- a vállalatnál felmerülő munka- és balesetvédelmi kérdések megoldása

Az új kolléga közvetlenül az osztályvezetőnek tartozik beszámolósi kötelezettséggel. Az ideális jelölt jó kommunikációs készséggel, nagyfokú önállósággal és határozott fellépéssel rendelkezik. Személyi a kihívásokat és szívesen dolgozik innovatív környezetben.

P&Bert Management Consulting Kft.
1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1. Tel.: 483-2360, Fax: 485-0699,
pbert@axelero.hu, www.pbent.hu, www.consultationmagazin.hu

44005



KRIMINALEXPO – IT-SEC' 2002

11. Nemzetközi biztonsági, bűnmegelőzési, bűnüldözési, informatikai és katasztrófavédelmi szakkiállítás és konferencia

2002. november 4–6.
Budapest Kongresszusi Központ
(Budapest XII., Jagelló út 3.)

Szakmai szervezők:
Belügyminisztérium
Biztonságos Magyarországért Közalapítvány
Legfőbb Ügyészség
Ügyészek Országos Egyesülete

Rendező:
COMPEXPO Számítástechnikai,
Rendezvényszervező és Kereskedelmi Kft.



44004

HUMÁN ERŐK 2002 VEZETŐI SZOLGÁLTATÁSOK ÉVKÖNYVE

Valamennyi személyüggyel kapcsolatos és vezetői szolgáltatás, a humán, informatikai és más erőforrások, valamint a teljes tanácsadói piac elismerten legátfogóbb ismertetése

Az évkönyv sajtótájékoztatóval egybekötött bemutatására a

„PERSZONÁL” 2002

első országos személyügyi informatikai szakkiállítás és humánpolitikai konferencia

keretében kerül sor 2002. november 7-én 14 órakor a CEU Konferencia központban: 1106 Bp, Kerepesi út 87.

Kiállítás nyitvatartása: november 7-9, 10-16 óráig

További információ: Daten-Kontor Trade Kft. 1115 Budapest Bánk bán utca 17.

Telefon/fax: 203-9302

www.humanerok.hu, www.monthuman.hu

44002



Milyen a számítógépes szövegezés?

A nyelv változása – alapvető nyelvi tény. Az ember sokszor észre sem veszi; ha észreveszi, örül, szomorkodik vagy csodálkozik. És kérdez: csak nem romlik a nyelv? És mennyi változást bír el? Ezekre a kérdésekre keresi a választ Balázs Géza egyetemi docens, az ELTE Mai Magyar Nyelv Tanszékének tanára.

Minden technikai eszköz hatással volt a nyelvre. Nyilván már a „kiabálás” is, vagyis a legelső, nagyobb csoporthoz szóló kommunikációnak is lehetett hatása a nyelvre (a kiabálás torzítja az artikulációt). Az írás, illetve tömegmértékű kiterjesztése, a nyomtatás azonban egészen biztosan új gondolkodási és nyelvi létmódot hozott létre.

Most azonban itt a digitalizáció, az informatikai forradalom, amely gyorsvonatként számul (nem mondhatjuk, hogy át, mert egyelőre nem látni a vonat s az út hosszát). Mindenestre különlegessé vált az idő problémája. Eddig ugyanis mindegy volt idő... Minden technikai eszközt kényelmesen megszokhattak az egymást követő generációk.

A dédapá még csak újságot olvasott. A nagypapa felnőttkorában már rádiót is hallgatott. Az apa találkozott először a televízióval... A gyermek már a számítógéppel együtt született. Nemzedékek szépen sorban tanulták meg a tömegkommunikációs eszközök használatát, rendszerint apa tanította a fiát – anyanyelvre és minden egyébre. Most minden a feje tetejére állt. A gyermek tanítja „számítógépre” az apát, a nagypapát. A szocializáció megfordult.

A Gutenberg-galaxis végén az informatikai forradalomban (Internet-galaxis?, Digitália?, Cyberia?) évszázados irányzatok borulnak fel. A legfontosabb az, hogy az élőbeszéd, valamint az írás után most egy új nyelvi létmód keletkezik. Új beszélnyelviségnek nevezhetnénk, vagyis egyelőre még főleg írás alapú nyelvnek, amely közelít (visszatér?) az élőbeszédhez. Minden ízében más ez a nyelv!

A szerkesztőség ezzel kapcsolatban vár tőlem okosságot. Ezt a vágyat azonban csillapítanom kell, mert nincs megfelelő, tudományosan megalapozott adatunk, felmérésünk, kutatásunk. A nyelvtudomány reakcióidejét, „gyorsaságát” ismerve, talán majd 10–15 év múlva tudunk valami okosat mondani (nyilván helyes

lenne időzjelbe tenni az okosat szót, vagy toldjuk meg egy mosolyikonnal: ☺). Szerencsére azonban van a nyelvtudománynak egy ága, egy alkalmazott nyelvészeti nevezhető irányzata, hagyományos néven: a nyelvművelés, amely folyamatosan vállalja azt a feladatot, hogy nyelvi kérdésekben kommunikáljon a társadalommal. Rendszerint két idősfikban fontos ez: a legmaibb jelenségekkel kapcsolatban („mi történik most?”), valamint a leszűrt, megállapított tudományos felfedezések, nyelvi törvények – utólagos – ismertetésében, magyarázatában. Lehetőség szerint persze mindig a lehető legkorszerűbb alapokon. A nyelvművelő tehát a legmaibb jelenre és esetleg a közeljövőre is utal (nyelvi futurologia), természetesen a nyelv múltjából vett tapasztalattal.

Lássuk ezek után mindazt, amire felfigyeltünk vagy fel kellett figyelnünk az informatikai forradalom nyelvi hatásaival kapcsolatban.

1. Legelőször arra felfigyeltünk fel, hogy az új technológia szófornadalommal jár együtt. Vagyis töménytelen idegen szó áramlik a nyelvbe (komputer, szoftver, hardver, szével, printel, e-mail stb.). Akkor azt mondták elődeim, hogy magyarítani kell a számítástechnikát. Csodálatos eredményeket értünk el, szinte beleborzongok, hogy már 1986-ban (!) megjeleni olyan – magyarító – könyv, mint a *Mi micsoda magyarul a számítástechnikában?* (szerk.: Kis Ádám), illetve az Angol-magyar számítástechnikai szótár (Homonnay Péter, Bp., 1992.), az Internet-kisszótár (Kövegy Anna-Mandel György-Zolnai Mihály, Bp., 1996), sőt máig a legteljesebb a Microsoft Press Számítógép-szótár (fel. szerk.: Kis Ádám, Bicske, 1999), de óriási nyelvstratégiai tényként Romániában is kiadtak magyar nyelvű Számítástechnikai lexikont (Jodál Endre, Bukarest, 1990.), hogy csak néhány munkát említsünk. (Külön írás témája lehetne, hogy mennyire tudunk beszélni a számítástechnikáról magyarul, most csak annyit: tudunk.)

2. Másodsorára felfigyeltünk fel. Arra, hogy a számítógépes szövegekben nem volt magyar ékezet, csak hullámos vagy kalapos. Meg arra, hogy az elválasztások rendkívül szerencsétlenül, szabálytalanul sikerültek. Ezeket azonban hamar kiűztük (illetve némely szerkesztőség, nyomda nem, de az már az ő bajuk). A számítógép minden magyar betűre, elválasztásra képes, csak igényesen kell hozzáállni. Manapság leginkább az automatikus (rosszra, helytelenre) javítással van gond, sokan nem tudják, hogy ez a program kikapcsolható. A helyesírás-ellenőrzők egyre jobbak, nagy segítségünkre vannak. Hogy a kakaspörkölt helyett kakaspörköltet vagy kakaspörköltet javasolnak, legföljebb derűtségre adhat okot. Programozási hiba. A nyelvhelyességi ellenőrzéssel már nagyobb a bizonytalanság.

3. Harmadsorára felfigyeltünk fel, hogy a szövegszerkesztőknek van nyelvi hatásuk! Ráadásul: többféle! Először Fábán Pál nyelvész professzoromtól hallottam (ő maga nem használ számítógépet), hogy a számítógép túlfírásra („locsoágásra”) ösztönöz. A számítógépen megnövekedett a kommunikáció, az élőbeszéd jellegű alkalmi, gyors információátvitel, az is, amelyben nagyon sok a fatikus (kapcsolattartás), kevés jelentéssel bíró elem, a rontás (elütés). De a túlfírás ösztönzi az is, hogy a szöveg menthető, mindig újrírható, beleírható, máshonnan átvethető... (Lám, én is számítógépen írok, majd ideírok még valamit, ha eszembe jut, vagy nem...)

4. Negyedsorára felfigyeltünk fel, hogy csökken a számítógépes szövegek koherenciája (szövegösszetartó ereje). Vajon miért? Aki használatra az írógép, tudja, hogy mennyi kint jelenthetett egy-egy elrontott betű vagy mondat. Olykor az egész oldalt újra kellett írni. Ezért kifinomultt érzékünk volt a tervezésre és a pontosságra, ráadásul előbb-utóbb megtanultuk, hogy minden mondatból nyelvtanilag helyesen kell kijönni. A számítógép esetében ez nem probléma: javítjuk, legföljebb átírjuk a szöveget. Ráadásul innen-onnan szövegeket emelünk át (villámposztából tanulmányba, tanulmányból társalgóesatornára, honlapon villámposztára), bele- és átírunk, a végén azt sem tudni, hogy kié a szöveg. Azt mondatnánk: „kvázi élőbeszéd”, vagy divatos szóval: intertextualitás (szövegköziség). Ebből azonban az is fakad, hogy szövegeink koherenciája, az összefüggése olykor megbicsaklik... Hiszen a szöveggalkotás folyamata nem betűről betűre és sorról sorra, hanem bakugrással halad.

5. Ötödszörre sajátos nyelvvilág születésére felfigyeltünk fel. Elsősorban a társalgóesatornák és a magán-villámlevelek szövegében tapasztalhatjuk az internetzsleng megjelenését, meg azt, hogy a közlés sokszor a jelzesszerűség csökken, agresszív rövidítéseket, összevonásokat alkalmazunk: illetve alkal-



maznak némelyek, azután meg követik mások. A nyelvi jellemzőket úgy foglathatjuk össze: előfordul az alultoldalékolás (Szeretem Mozart.), valamint a túltoldalékolás (amerikaiakok). De álljon itt még néhány további példa:

alszás = alvás
csati = beszélgetőcsatorna
dejo = nagyon jó
érkl = érdekel
hwigény = hardverigény
ism = ismer, ismerni
műkik = működik
regkód = regisztrációs kód
rulez = kiváló, nagyszerű, szuper
űjmenés = szószátyárság
unkúl = pocsk

6x (hatodszor) fölfedeztük, hogy egészen újfajta jel- és képi világ van megszületőben, amelyet sajátos, laza helyesírással pótyognak be. Ezt a jelenséget a beszédbeli szleng mintájára szleng helyesírásnak neveztem el. Fő jellemzője a már emlegetett összevonás, kiejtés szerinti írás, valamint a képiség. A jelzékenység agresszív rövidítés, a képiség, vagyis a szleng helyesírás hasonló a mobilkommunikációban használatos SMS-helyesíráshoz. Például:

elmondóm = elmondhatom
f/l = fiú vagy lány?
köszö.net = trefás köszönetnyilvánítás
Lbeszélget = elbeszélget
LSD = látom, sokan dancolnak (látom, nem nagyon beszélgetnek a csatornáim, pangás van)
+6ott = meghatott
+szívta = megszívta
mlk = megyek
sacc/kb = (saccperkábé) körülbelül
szvsz = szerény véleményem szerint
thx = (thanks) köszönöm
xtra = (extra) különleges, plusz

A teljes képszerűséget a nem verbális jelek, a „mosolyikonok” (emotikonok) jelentik, amelyek új lehetőséget nyitnak az érzelmi ányalásra (ne feledjük, hogy az írásrendszer kialakításakor sokszor próbáltak érzelmi jelek bevezetésével, azután maradt a „pont, pont, vesszőcske” stb.). Az internetes szövegben a felkiáltás, túlhangsúlyozás CSUPA NAGY-BETŰVEL történik, a kiemelés lehet még az „aláhúzás”, a csúnya vagy valamilyen okból kerülendő szavak eltorzítása (eufemizmus) a kicsillagozás (s*e*x).

mosoly :)
szomorúság :(
végtelen, határtalan 8
rózsa @>
tévét nézek >]]

Amikor először találkoztam a műkik-féle szóalkotással, valamint a mosolykóddal, úgy néztem rájuk, mint vidéki bácsi az állatkertben a zsiráfra, s azt mondtam: „Ilyen állat nincs”. Ma már előfordul, hogy „gyorslevélben” (villámlevélben) én is leírom a mosolyikont. Hiszen annyira tömör, kifejező jel. Az új, a mobil- és internetkommunikációba beleszülető korosztály pedig a legnagyobb természetességgel használja ezt a képrendszer.

Hetedszer, nyelvtani vizsgálatokat is végezve megállapítottuk, hogy az internetes nyelvhasználatban sokkal inkább az élőbeszédre jellemző melérendelést alkalmazzuk, mint az írott nyelvre inkább illő (többszörös) alárendelést. Erre ösztönöz ben-

nünket a szövegalkotás élőbeszéd-jellege, valamint a gyorsolvasás (amely az élőszó felszínes befogadásához hasonlít).

Nyolczadszor, tapasztalhattuk, hogy régi-új szövegtípusok vannak születőben az interneten, illetve a mobilkommunikációban. Gondoljunk csak a különféle, a korábbi Szent Antal-lánchoz hasonló körlevelekre, vagy a táviratok és a képes levelezőlapok átköltésére. A képes levelezőlapok ráadásul mozgó formában is felbukkantak, és a hagyományos közzététalkalmakon túl újabb és újabb helyzetekben felbukkantak.

Kilencedszer, eddigi tapasztalataink hatására megjósoltuk, hogy további nyelvi átalakulásokra számíthatunk, sőt az internet elmozdíthatja a hagyományos területi és társadalmi nyelvvaltozatok rendszerét, sőt a köznyelv helyét akár egy globális nyelv is átveheti. (Erről külön tanulmányt írtam.)

Tizedszer, előre jelezhető, hogy az újabb és újabb nyelvi technológiák (nyelv- és beszédfelemelés, beszédzintézis, fordítóprogram, szöveg-helyreállító- és nyilván átalakító programok) a nyelviség egészen új dimenzióba hatolnak be, s az ember és gép közötti viszonyt egészen átértelmezik. Persze meg lehet, hogy sokféle lehetséges technikát az emberek mégsem fognak használni, ahogyan a mobiltelefon százféle funkciójából is a használók túlnyomó többsége egy-két funkciót vesz igénybe.

Tizenegedszer, megállapítottuk, hogy az internet új minőség; nem egyszerűen a kommunikáció, sőt a tömegkommunikáció új formája, hanem minden eddigi kommunikációs forma szintézise, maga a beszéd, persze most még „virtuális beszéd”.

Tizenkettedszer, hangsúlyozom, hogy az informatikában a hardverek és a szoftverek (csontműnek és észműnek akarták magyarázni e szavakat) fejlesztésében óriási szerepük van a számítógépes nyelvészeknek, elemzőknek, valamint a nyelvi technológusoknak. Az informatika emberi, felhasználói oldalán azonban óriási szerepe van a nyelvstratégiának és a nyelv művelésnek. Soha nem volt ekkora szükség a nyelvi kultúra őrzésére, ápolására, terjesztésére a közös kommunikációs gondok megoldása érdekében.

Ja, azt ne kívánja tőlem a szerkesztő, hogy elmondjam, miként hat olykor rám a számítógép! Allati ösztönök ébrednek bennem, amikor lelassul, amikor lefagy, amikor okosodik, amikor hülye feliratokat küld („A nyomtatás során hiba történt. Ellenőrizze a nyomtatót!” – írja ahelyett, hogy kifogyott a papír), amikor olyan programlehetőséget kínál, amire az életben nincs szükségem, amikor véletlen billentyűnyomásra átrendezi a megírt szöveget, vagy teljesen indokolatlanul a betáplált program helytelen írást eredményez, amikor e cikk megírásának vége felé kiírja, hogy „veremhíba”, meg hogy örökre elveszett a szöveg, amikor kiderül, hogy egy vírus egy csomó adatot megölt, vagy amikor nem enged kilépni a programból. Ilyenkor visszakiánom Erikát! Az NDK-irógepet.

Egyébként itt van mellettem, áramszünet idejére. Életem végéig felét rajta írtam, még benne élek a lineáris, átgondolt írásbeliségben, engem nem zavarhatnak a számítástechnikusok és az internetalkotók. De mi lesz a gyerekekkel? ☹



THE CIO
20/20
VISION AWARDS

Az angol vision szónak több jelentése van: vízió, jövőkép, előrejelzés. Ezeket a képességeket díjazta nemrég az amerikai CIO (Chief Information Officer) című folyóirat. A CIO 20/20 Vision díjazottjait portréoroztatban mutatjuk be.

Akik életre hívták: Ralph Szygenda

Ralph Szygenda apja 60 évesen, a harmadik szívinfarktus után abbahagyta a munkát, és teljesen a fiára bízta, hogy milyen főiskolára iratkozik be. Mivel elméletileg mindegy volt, Szygenda az orvosi pályát választotta volna. De gyakorlatilag nem volt mindegy, így praktikus okok miatt az ifjabb Szygenda apja nyomdokaiba lépve mérnök lett, ami biztos állást jelentett. A főiskola után a Texas Instrumentsnél helyezkedett el, ahol 21 évet töltött, és 1989-ben informatikai igazgató lett. Négy évvel később a Bell Atlantichoz igazolt, 1996-ig, amikor a General Motors – akkoriban a világ legnagyobb vállalata – felajánlotta neki, hogy legyen a cég első informatikai igazgatója.

Ma, 54 évesen, Szygenda csak a nosztalgia ritka pillanataiban gondol az orvosi szakmára. Ez viszont nem akadályozza meg abban, hogy orvosként gondolkodjon. „Úgy ismernek, mint aki diagnosztizál – mondja – Tudom, hogy a dolgok miért nem mennek jól, és azt is, milyen technológiát alkalmazzak a problémára.” A General Motorsnál lecsökkentette az alkalmazott rendszerek számát 7000-ról 3500-ra, kialakította az erőforrás-kihelyezés üzleti modelljét, és általában úgy tekintenek rá, mint aki segített felébredni egy alvó óriás. Imádom, amit csinálok – mondja Szygenda. De nem adta fel teljesen az álmát az orvosi pályáról. Lehet, hogy mégis elkezdem – teszi hozzá.

Ralph Szygenda, aki személyesen vett fel eddig közel 750 embert, mindig ugyanazt a három kérdést teszi fel a jelenikezőknek:

- Melyik az a három legfontosabb dolog, amivel az elmúlt öt évben hozzájárult az ipar fejlődéséhez? (Szygenda szerint a jó válasz megmutatja, hogy a jelentkező hogyan segítette vállalatát fejlődésében.)
- Ön szerint hogyan osztályozná az utolsó felettese teljesítményét egy 10-es skálán? („Kilencesekeket vagy tízesekeket várok. Az embernek himmie kell magában.”)
- Mit szeretne csinálni öt év múlva, és hogyan járulna hozzá ez az állás ennek eléréséhez? (Meg kell győződnöm, hogy elszántak erre a lépésre. Ha felveszek egy embert, akkor szívvel-lélekkel támogatom őt – vallja Szygenda.)

Térkép helyett fénykép

Kevés fénykép látványosabb a Föld felszínéről készült műholdfelvételeknél. Érdemes tudni azonban, hogy repülőgépből is lehet igen érdekes felvételeket készíteni mindennapi életünk helyszíneiről.

A hagyományos (vektoros) térképzési technikák nagy múltra tekintenek vissza, de jó néhány buktatójuk van. Igaz, hogy szépek, de viszonylag drága az utólagos kiegészítések, módosítások, és gazdasági-szociológiai célokra csak nagyon nehézkesen használhatók – lehetetlen követni rajta a környezet változását, és a napi népességmozgást is. A megoldás kézenfekvő: az eddigi térképek helyett légifotókra alapuló összeállításokat kell készíteni. Ezen a téren hatalmas előrelépés az,



hogy elkészült Budapest légifotó- (ortofotó-) atlasza, és ahhoz a nagyközönség is hozzáférhet.

Az ortofotók kétségtelven leglátványosabb felhasználási formája a térképszerű fényképek készítése, de vannak ennél sokkal specializáltabb formái is. A leghasznosabbak az infraszínes ortofotók: azonnali és pontos képet adnak a léfényképezett terület növényzetének állapotáról, illetve a talaj és a víz eltérő (esetleg megváltozott) összetételéről.

Hogyan készül?

Az ortofotó készítése két fő munkaszakaszra áll. Az elsőben, mindössze néhány óra alatt, egy repülőgépről légifényképek készítenek az adott területnek megfelelő, de az egyes ortofotók esetében már állandó magasságból.

A második szakasz a képek digitális feldolgozása; ez rengeteg gépioldali feladat. A legnagyobb nehézség a Föld gömb alakjából adódik, a képek szélei ugyanis „behajlanak” a középkülső képet. A feldolgozóskor ezeket az egyenetlenségeket úgy korrigálják, hogy egymáshoz igazítják az egy-egy területről több szögben készített képeket. Ezt a megoldási módszert használják az esetleges légköri zavaró hatások kiszűrésére is. A légifényképek digitalizálását és

a geokorrekciót általában az atlantai székhelyű Erdas Inc. Imagine szoftvere segítségével végzik. A felvételeket a Stereo Analyst nevű szoftterrel alakítják háromdimenziós képpé. Szociológiai adatelemzéshez hasznos, magassági információk kinyeréséhez pedig elengedhetetlen ez az eljárás.

Az első magyarországi ortofotóatlasz a 165 ezres Pécs városáról készült, s a Szép magyar térkép pályázat nyertese lett, valamint díjat kapott a Pécs EXPO-n és a Frankfurti Könyvvásáron is.

A sikeres pécsi projekt után készült el Győr-Moson-Sopron megye és Nyíregyháza atlasza, és a nagy megmértés, Budapest ortofotóinak kiadása.

Budapest légifényképezése

A Budapestről készült albumot 1999. augusztus 14-én délelőtti fotózták egy erre a célra átalakított repülőgépből, 4600 méteres magasságból. Budapest hatalmas kiterjedése (525 négyzetkilométer!) miatt, bár a készítőik igyekeztek napfényes időpontot választani, szembe kellett nézni azzal a nehézséggel, hogy a felhők (illetve egyéb, szabad szemmel észrevehetetlen légköri párajelenségek) rontanak az elvárható képminőségen. De mindezt a digitális képfeldolgozással és a területek egymásra csúsztatással, többszöri léfényképezésével sikerült orvosolni. A budapesti felvételeken alkalmazott technika segítségével 1x1 méteres felbontású, 16 millió színáramlatú (high color) képeket készítettek, egyenként 370 megabájnyi információval.

A Budapest Ortofotók című, B/4-es formátumú könyv minden szempontból igényes, reprezentatív kiadvány: nemcsak a 101 színes ortofotó adja közre (Budapest teljes közigazgatási területéről és néhány szomszédos településről, például Budaörsről), hanem az infraszínes és hőfényképeket is. A hagyományos vektoros térképekhez hasonlóan a város frekvenciái pontjai, látványosságai az átlagosnál nagyobb felbontásban is láthatók.

A Budapestet bemutató kiadvány abban is hasonlít a hagyományos térképekhez, hogy van benne névmutató, s abba a közterületek mellett bekerültek a közintézmények és fontosabb kulturális és turisztikai létesítmények is; ez a jegyzék 9000 tételt tartalmaz.

ORSZÁGOS LÉGFELMÉRÉS

A nyolcvanas évek elején nem sikerült kialakítani a katonai országos légi térképzési adatbázisokat, és a törekvés 1991-ben is kudarcba fulladt, amikor a földprivatizáció támogatására próbáltak ilyen rendszert létrehozni. Az egész országra kiterjedő légi fényképzési adatbázis a Magyarországi Légitérképezése 2000 projektben készült el. Az 1:30 000 arányú áttekintő térképhez összesen 7000 színes dia pozitívot készítettek, s digitális formában összesítették őket. Ez a felmérés lesz az alapja a később elkészítendő, 1:10 000 méretarányú, gazdasági és természetvédelmi célokra is felhasználható fotógyűjteménynek. A projektben elkészülő digitális térkép 60 ezer légi felvételtől áll össze, és még a 10 centiméter nagyságú objektumok is látszanak majd rajta.

E SZÁMUNK HIRDETÉSEI (ADS¹ INDEX):

Acer TravelMate notebook	26. oldal
APUS Consulting, Mosca	8. oldal
Bauer Endoswisher csomag	3. oldal
Batalini, István	7. oldal
Budapesti mérnökök és pályázati igazgatóság	4. oldal
Burkold Interfaktus 7 szobák	4. oldal
Chen: hálózati eszközök	12. oldal
Compuport rendszer	23. oldal
Daten-Kontor Trade	23. oldal
évesről szolgáltatások árnyéka	23. oldal
DNS Hungary állományok	20. oldal
Eniac: integrált vállalatirányítási rendszer	VIII. oldal
EuroNet ADL	3. oldal
Esprit: integrált vállalatirányítási rendszer	X. oldal
FreemSoft: dokumentumkezelés	IV. oldal
Fujitsu Siemens számítógépek	27. oldal
Infocrowd	27. oldal
integrált vállalatirányítási rendszer	IV. oldal

IQSoft: integrált kommunikációs infrastruktúra	6. oldal
Kalligence: integrált szakmai rendszer	XI. oldal
KFPI GyE: MFU/Pro	III. oldal
Level One: Ezermet hálózati	21. oldal
Leumark nyomtatók	5. oldal
Luoft: Pegasus hűtési szakértői rendszer	V. oldal
OKI: nyomtatók	19. oldal
Orvosi: intézményi gazdálkodás, vállalatirányítás	XII. oldal
PÁRT: állományok	23. oldal
PrimoNet: Coral telefonalkalmazás	8. oldal
Scale: integrált vállalatirányítási rendszer	IX. oldal
Unitis: SAP-bevezetések, tanácsadás	8. oldal
Business, CRM	VI., VII., IX. oldal
Zapt Hungary	27. oldal
integrált vállalatirányítási rendszer	III. oldal
X-byte: hálózati páros	9. oldal
A római szöveg a melléklet oldalszáma.	

Megjelenik minden kedden HU ISSN: 0237-7873

Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Felől kiadó: Bíró István ügyvezető - biro@idg.hu

Főszerkesztő: Lakatos Mária - lama@idg.hu

Főszerkesztő-helyettes:

Schöpp Anikó - aschopp@idg.hu

Fümmelkár: Váncsa István - vancsa.i@szelver.hu

Olvasószerkesztő: Egyed Zsófia - negyed@idg.hu

Számítástechnika Tesztlabor:

Kriszán György - gykriszan@idg.hu

Munkatársak:

Barábás Balázs - bbarabas@idg.hu

Bende Magdolna - mbende@idg.hu

Csörös Sándor - scsoros@idg.hu

Mallás János - jmallas@idg.hu

Mármény Anikó - amarmeny@idg.hu

Trutmann Balázs - trut@idg.hu

Laptver: Nádai Ferenc / Nádai Szűcs Kft.

Tipográfia, hirdetésrakás: Gazdag Erzsébet,

Kriszter Sándor, Papp Gyula

Grafika: Daniel Andrá

Fotóillusztráció: Jekler Z. Gábor

Korrekció: Vicsa Károly - kvicsa@idg.hu

Szerkesztői ügyelet:

Bíró Ilona - ilona@idg.hu

Szerkesztőség: 1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8846, telefax: 269-5676

Internet: <http://www.szamitastechnika.hu>

Szerkesztőségünk a köziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A Computerworld-Számítástechnika és mellékleteiben megjelent valamennyi cikklet eredetiben vagy fordításban, minden megjelent képet, illusztrációt stb. szerzői jog véd. Bármilyen másolással terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

Lapmenedzser: Szegvári József - jzsegv@idg.hu

Hirdetésfelvétel:

IDG Kereskedelmi Iroda - keriroda@idg.hu

Hirdetésigazgató: Pócs Ernő - rpos@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Levélcím: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8860, 474-8852, telefax: 302-0299

A hirdetésért a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, de tartalmukért nem vállalhat felelősséget.

Terjesztés:

Terjesztési menedzser: Rubincz Mónika -

terjeszt@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578

Telefon: 474-8858, telefax: 269-5676

A lapot a HIRKER Rt., a LAPKER Rt. alternatív terjesztő, egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik; megvásárolható az újságüzletekben is. Egyes számok ára 295 forint.

Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, a hírlapkereskedőknél, valamint a vidéki postahivatalokban. OTP bankkártyával rendelkező olvasók az Interneten is előfizethetnek a 266-0000-4 számon 9 és 20 óra között. Előfizetés díj egy évre 12 960 forint, fél évre 6480 forint, negyedévre 3540 forint.

Művészi vezetés: Birkan Imre - birkan@idg.hu

Telefon: 474-8854

Nyomja: a MESTERPRINT Kft.

1191 Budapest, Vák Botyán u. 30-32/B

(02-8586)

Felöl vezető: Losonczy György

A Computerworld-Számítástechnika az IDG Communications, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóipari csoportjának, amely 68 országban több mint 260 kiadványt jelent meg, évről-évre több mint 50 milliót elad. Belül hírlapüzletünk az IDG News Service információ szolgálatot az IDG ügyviteli folyamataiban frissítik. Lapunkat a MATEZ adja ki.

A szerkesztőség analízis-visszajelentését az

F-Secure Anti-Virus

programmal végeztük, melynek biztonsági pontja

Kaspersky Anti-Virus

programmal végeztük. Utóbbiaké 2002. évi,

1. kötetben

magyarországi

levegőt

szellőztető

szűrővel

szűrővel

szűrővel

szűrővel

szűrővel

Az információk védett adatok

2002. évi Számítástechnikai és Szolgáltatási Kft.

Che 1014 Budapest, Révay u. 10. Tel: 474-8846 Fax: 474-8852

Web: <http://www.szamitastechnika.hu>

siker²



A mobilitás a munka szabadságát kínálja.

A biztonság nyugalmat ígér...

....az erő maga a teljesítmény.

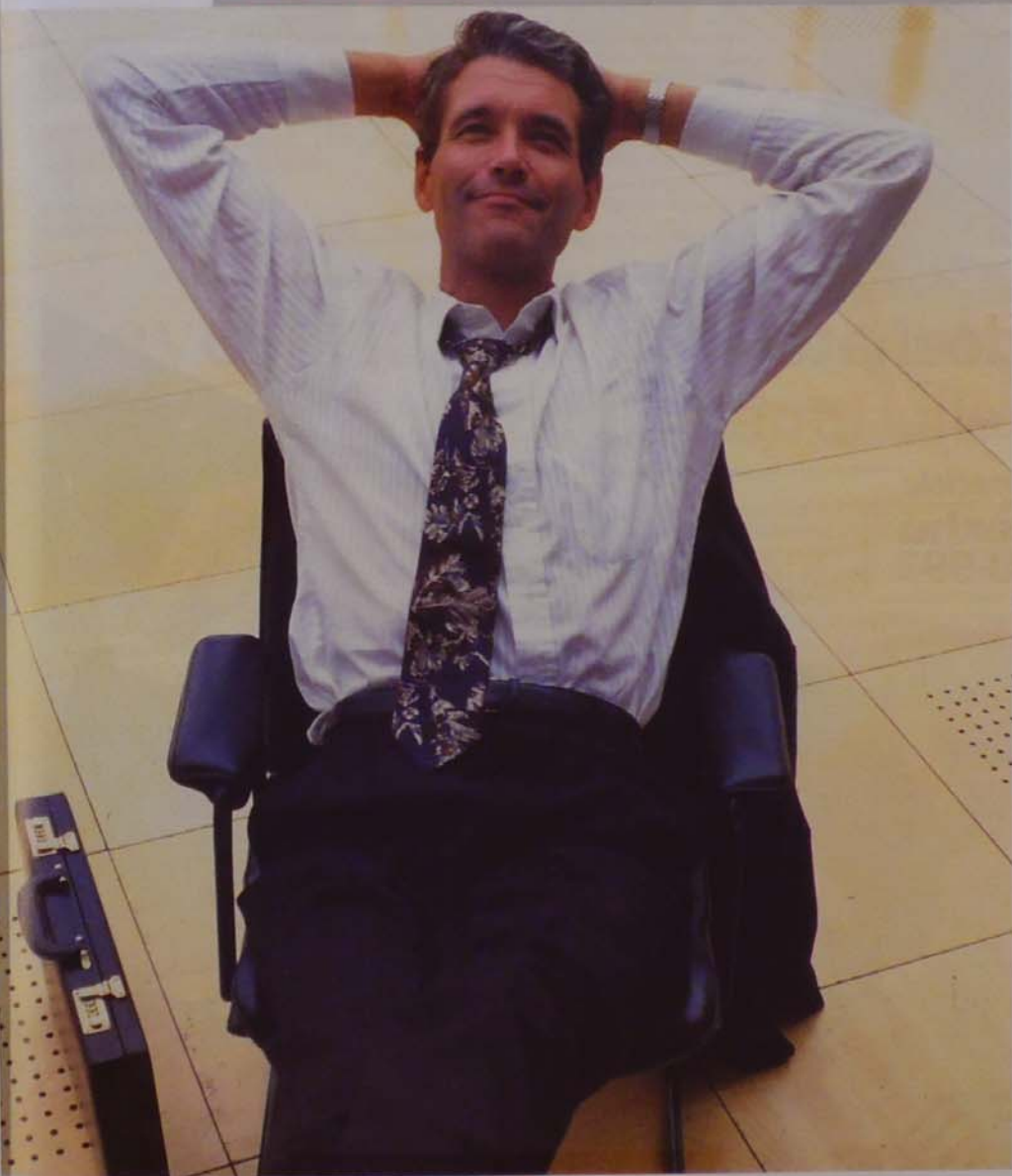
Melyikkel kezdjem? Talán így, ebben a sorrendben, mert mindez együtt egyenes út a sikerhez.

Európa vezető számítógépgyártójának széles termépalettájáról válassza a célnak legmegfelelőbb típust!

Fujitsu Siemens Computers, 1143 Budapest, Gizella u. 51-57.

Tel.: 36-1-471-2111, Fax: 36-1-471-2110

www.fujitsu-siemens.hu



biztonság²

Megbízható, magas fokú biztonsági elemekkel ellátott és gazdaságos asztali PC-k



Scenic

Intel® Pentium®4 processzor

mobilitás²

Korlátozások nélküli, biztonságos és hatékony munka a Fujitsu Siemens Computers hordozható számítógépeivel



Lifebook

Mobile Intel® Pentium®4 processzor-M

erő²

Jól menedzselhető, skálázható és hibamentesen működő szerverpark



Primergy

Intel® Xeon™ processzor

A Pentium®, Celeron® és az Intel Inside® logo az Intel Corporation vagy leányvállalata bejegyzett védjegye az Egyesült Államokban és más országokban. A Lifebook, a Scenic és a Primergy a Fujitsu Siemens Computers bejegyzett védjegyei.

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

TravelMate630

Acer TravelMate630

Vegye komolyan a szabadságát



Az Acer TravelMate 630 egy újgenerációs notebook azoknak az üzleti professzionális felhasználóknak akik egy asztali számítógép nagy teljesítményét és funkcionalitását szeretnék ötvözni egy kevesebb mint **2,5 kg-os** noteszgép hordozhatóságával. Fejlett csatlakoztathatóságával és vezeték nélküli eszközeivel a TravelMate 630 könnyűvé teszi a csatlakoztatást bármely irodai környezethez.

Élvezze a megnövelt teljesítmény és hatékonyság előnyeit az Acer TravelMate 630 noteszgéppel, amelyet az Intel® Pentium® 4 processzor-M működtet a beépített és továbbfejlesztett Intel® SpeedStep™ technológiával.

- 256MB DDR266 memória, max. 1 GB-ig bővíthető
- 30 vagy 40 GB merevlemez, 14,1" vagy 15,0"-os XTFT LCD kijelző,
- nVidia® GeForce2® Go 200 kártya 32 MB DDR,
- DVD vagy CD-RW/DVD meghajtó
- Microsoft® Windows® XP Professional

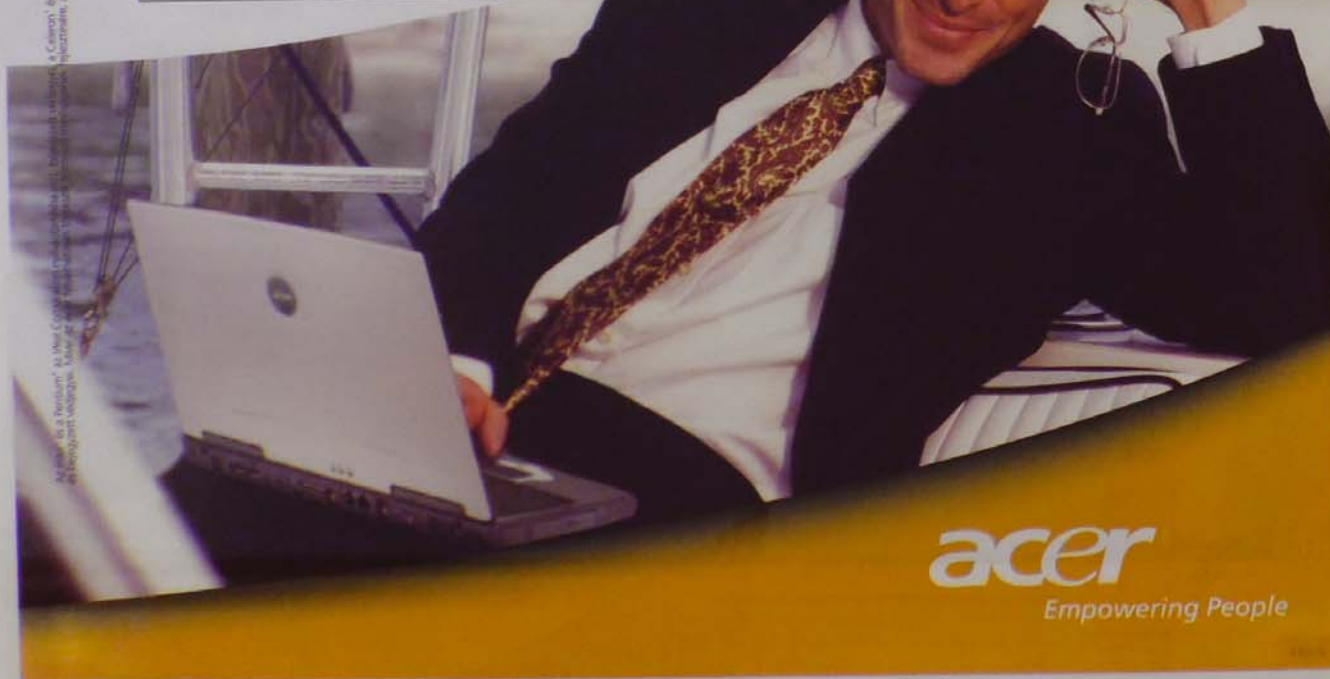
3 év szervizgarancia melyből az első év Nemzetközi Utazó Garancia

Az Acer a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszert ajánlja mobil számítástechnikai célokra.

A hordozható teljesítmény jövője

További információk:

www.acer.hu
06-80-200-993



acer

Empowering People

Acer és a Pentium® a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszerrel, a Canon® és a SpeedStep™ pedig a régi nyelvtárláda vett előjelei. A Microsoft®, Windows®, XP Professional, a Canon® és a SpeedStep™ a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszerrel, a Canon® és a SpeedStep™ pedig a régi nyelvtárláda vett előjelei. A Microsoft®, Windows®, XP Professional, a Canon® és a SpeedStep™ a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszerrel, a Canon® és a SpeedStep™ pedig a régi nyelvtárláda vett előjelei.

www.acer.hu